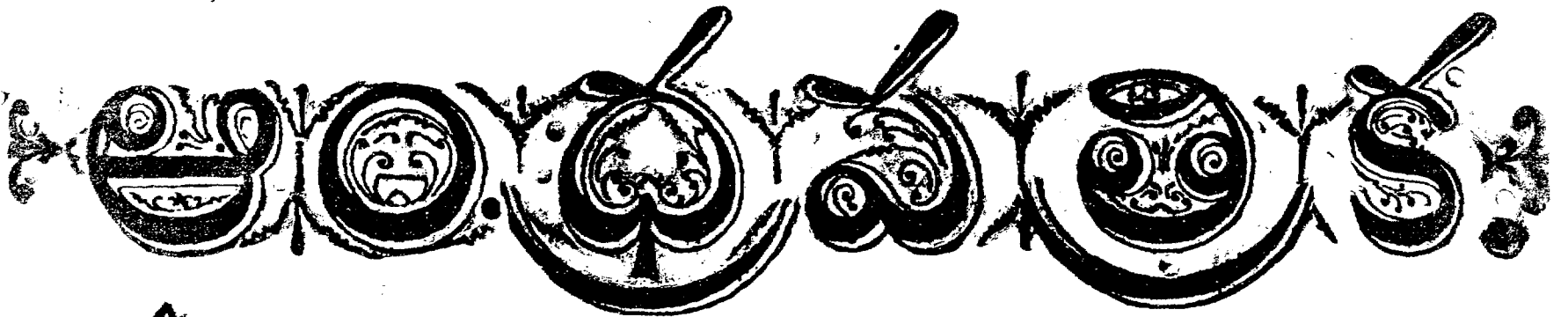

Register No. M. 1118.

Post Box No. 212.

విడి నెంబర్ 1-8 0-1-0

Telephone No. 544.

3109/7

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11 } సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ మే నెల 20-వ తేది మంగళవారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, వైశాఖమాస బహుళ ద్వితీయ ౨.

No. 42 } సంచిక ౪౨

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
సర్పపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
తగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు సంజీవివంటిది

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

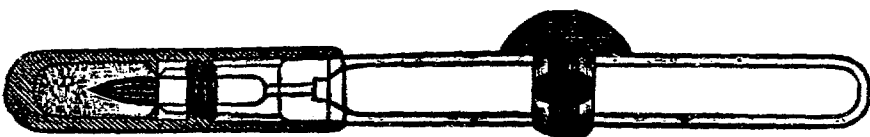

దక్కన్-నిడబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుకెట్టివీది మదరాసు.

నెత్ వ ఫిల్లింగు

"ఆ గేట్"

ఫ్రంట్స్ వేనా

పాకా-టెన్ వెన్ ప్రపంచమునందు, నూతనశక్తి అని చెప్పదగు ఈ "ఆగేట్" కలము, అమెరికా ఆస్టి లియా, మొద
లగు ఖండములలో విరివిగా వ్యాపించియున్నది. ఇప్పుడెప్పుడు మన హిందూదేశమునందు కూడ మిక్కిలిమీమాగా జనాదరణ
పొందుచున్నది.
సాదారణమయిన "ఆగేట్" కలము 2957
మామూలుగా ఉపయోగింపబడు ఉత్కృష్టానికి బదులు "ఆగేట్" గాజాపాళి నువ్వయోగించుట యద్భుతమగు నూతన
భావము. ఒకతూరి సిరాలో ముంచియెడల అయిదు నిమిషములవరకు చక్కగా వ్రాయును.
మొలకాపురాదు విక్టోరియా డిపో, మదరాసు.

ఆర్డు చిన్నదియైనను లేక పెద్దదియైనను మిక్కిలి శ్రద్ధతో చేయబడుచు

పట్టెలుతీర్చిన డ్రైమండుగాజులు

బోలు చేతిగొలుసులు

గెట్టిగొలుసులు

8 న-7 నవరములలో తయారగును జత 1 కి మజారి రు 10.

4 న-3 నవరములలో తయారు చేయవచ్చును. తరుగునూ మజారి జత 1 కి రు. 14

5 న-30 నవరముల వరకు తయారు చేయవచ్చును జత 1 కి మజారి రు 10, 15 వరకు గలదు.

(5) 172 పుటలుగల అందమైన మా క్యాటలాగు 1 కి ధర రు. 1-0-0.

ఉమ్మిసి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, నగరవరకులు, వై నామజూరుగోడ్డు, మదరాసు.

కొలదిప్రతులు మాత్రమేయున్నవి, త్వరపడు ?
మహర్షిదేవేంద్రనాథ తాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము
(గంభీర ర్త:- మొక్కపాటి రామమూర్తి గారు)
ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదువ తగినది. 214 పేజీలు } ధర రు 2 8 0
నిండుక్యాలికోబైందు ఫెదర్ వైటుకాగితములు } పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
తపాలపెట్టె నెం 212, 6, 7 తంబుకెట్టివీది మదరాసు.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

17.5.24 తేది శనివారమునుండి 24-5-24 తేది శుక్ర
వారమువరకు రెండుసార్లు సాయంత్రము 8-15 నిమిషమున రాత్రి
9-30 గంటలకు శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 8-15
గంటలకుకూడ యూనివర్సల్స్ స్క్రీమింగు సీరియల్ డి
ఈగిల్స్ టాలన్స్ మిక్కిలి భయంకర, ధైర్య,
కృత్యములు. ప్రాణముతీయట,
ప్రాణముపోవుట మొదలగునవిగల అధ్యాయము. ప్రేమభావ
సహా ఆన్ లిటిల్ ప్రధానపాత్రలను ధరించిరి. ఉపకథలు
13, 14, 15, కడపటివారము 6 భాగములు. యూనివర్సల్స్
గ్రేట్ బాక్సింగు సీరియసు డి లెడర్ ఫువర్స్ ఇంటర్ నేషనల్
ర్యూను ఓ కామిక్ కూడ మాపబడును.

నాణ్యమైన బసీనులు

ఈ దిగువ నుదహరించిన విల్లులలో తయారగుచున్న బసీ
నులు, హిందూదేశపువిల్లు నూలులలోనున్న, ఖచ్చదునూలులలో
నున్న, హిందువుల పరిశ్రమచేతనున్న, నల మైనపట్టు, పున్నె,
ప్రత్తి, వగైరాభారముతోనూ తయారుచేయబడి, బహుగురవ
మైనఫలకు. భాగ్యవంతులకు, బీదసాదలకు, పీలుగా యుండే
లాగుననూ, విదేశపు ధరలకంటె వీలైనంత చౌకగా యేర్పాటు
చేసి విక్రయించుచున్నాము.
వర్తకులకు (హోలుశేలు) మొత్తపు ధేరమునకు, కం
ట్రాక్టులకు, చాలా వ్యాపారపిల్లు కల్లుతేసినాము గమక ధరలు
తేలియగోరినవారు యీక్రింది విలాసమునకు వ్రాసినయెడల చార్జీ
లేకుండా ఖరీదులపట్టి పంపెదము. కాంపిలు బసీనులు ప్యాకెట్టు
౧ కి ఖరీదు, పోస్టు ఫ్రీ రు 6-0-0
మానేజరు:- ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
తెజవాడ, దక్షిణగోదావరి.

సక్సన్ దంతచూరము
ఈ చూరము దేశమువలెనే తయారు చేయబడి డి.
వల్ల సంబంధమైన శాస్త్రధర్మములను పొగొట్టును.
దర్శి 1-కి 2 అణాలు. డెవల 1-కి రు 1-4-0.
టి. ఎన్. స్వామినాథశాస్త్రి,
3 ఎ, అలంగా కా పిల్లవీధి, రింగ్ ఫీల్డ్, మదరాసు.

టారిఫు బిల్లు

అందరిలోపములు

ఏ. రంగస్వామియ్యంగారి అభిప్రాయములు

అసాక్షియై టేబుల్ ప్రెజిడెంట్ సందర్శించగా సామాన్య శాసనసభాసభ్యులను జాతీయపక్షపు కార్యదర్శియు నగు ఏ. రంగస్వామియ్యంగారి (స్వదేశమిత్రుల సంఘాదులు) ఇట్లు చెప్పిరి:-

బిల్లు చిక్కుప్రతియందు సూచించబడిన ఉద్దేశములను చూచిన ప్రభుత్వమువారు టారిఫుబిల్లువారి సలహాలను అంగీకరించినట్లు స్పష్టమగుచున్నది. కాని బిల్లుకుందలి కొన్ని భాగములు యొంతమాత్రము తృప్తికరముగ లేవు. ఉపాధ్యక్షము మిగల ఆశాభంగకరముగ నున్నది. దీనిని మార్కెటింగు, దిగుబడికాబడు సుకూమ్ర విధింపబడవలసిన ప్రత్యేకపన్నును నిర్ణయించు విధానమునుండి టారిఫుబిల్లువారు కొన్ని సలహా లిచ్చిరి. ఈ సలహా లను ప్రభుత్వమువారు అంగీకరింపలేదు. ప్రస్తుతము ఉట్టి నెలలు తగ్గినట్లును, నిర్ణయింపబడిన మొత్తము 180 రూపకములను పన్ను భారతదేశపు ప్రత్యేకపన్నులకు ఉక్కును విక్రయింపవలయుననియు ధరలు ఎంతెక్కినవో, అంతమొత్తమువలన దిగుబడిపన్నులను అధికముచేయుట అవసరమగును. ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించిన సామాన్యకేటయే 20 రూపకములు తక్కువగనున్నది. ఈ విషయమై సెలెక్టు మిటివారు సాక్షులను విచారించుట అవసరమగును. ఇంకను ఉక్కు ధరలు తగ్గును. అప్పుడు విదేశములనుండి చౌకగ సరకు అత్యధికముగ దిగుబడి చేయబడవచ్చును. ఈ అవస్థను నివారించుటకై టారిఫుబిల్లు వారు కొన్ని సలహా లిచ్చియుండిరి. ఈ విషయమై ప్రభుత్వము వారు బిల్లును సూచించినవిధానము తృప్తికరముగ లేదు. ఎక్స్టెం డ్ తగ్గుటచేతను ఇరోపాఖండమునందలి విపరీత ఆర్థికపరిస్థితుల బిల్లును ప్రత్యేకపరిస్థితు లేర్పడినపుడు తగ్గువిధమున ప్రవర్తించుటకు ప్రభుత్వమువారికి సంపూర్ణాధికారము లుండవలయు నని టారిఫుబిల్లువారు సూచించిరి.

కాని భారతదేశపు ప్రభుత్వము జాతీయ ప్రభుత్వము కాదు. ప్రజాప్రతినిధులచే నిర్వహింపబడు ప్రభుత్వము కాదు. ఇంగ్లాండు నందలి ఉక్కు పరిశ్రమాధికారులు ప్రభుత్వవిధానమును మార్పు కల్పించువాడై నున్నాడు ఇట్టి పరిస్థితులలో సంపూర్ణాధికారములు ప్రభుత్వమువారి కొనగలకు. ప్రజాప్రతినిధులు భారతదేశమునందలి పరిశ్రమాధికారులు అంగీకరింపజాలరు. ఇట్టి సంపూర్ణాధికారములు ప్రభుత్వమువారుకుండకూడదని పాత అనుభవమునుండి సూచించుచున్నది. ఇట్టి ప్రత్యేకపరిస్థితులలో సంపూర్ణాధికారములు ప్రజాత్మ ప్రభుత్వములకే యుండవలయు విధము కాదని చెప్పవలసియున్నది.

ప్రశ్న - మిగిల్చు సలహా ఏమి? ఉత్తరము - కనడా ప్రభుత్వమువారు అవలంబించినవిధానమును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు అవలంబింపవచ్చును. కనడా బిల్లునుండి బిల్లునుండి:-

“సరియగు మార్కెటింగు ధరకన్న తక్కువకలకు విదేశముల నుండి వచ్చు సరకులకెల్లము గిట్టినవో సరియగు మార్కెటింగు ధరకు సరిపోవువిధమున దిగుబడిపన్నులను అధికముచేసి అంతపన్ను మొత్తము విధించిన సూచన చేయవలెను.” ప్రస్తుతము ప్రభుత్వము వారు ప్రవేశపెట్టబడిన టారిఫుబిల్లునందు ఇట్టివిధము మేమియు లేదు. ఈ కథనము అధికమగుపన్నులను విధించువిషయమై సంపూర్ణాధికారములు ప్రభుత్వమువారికే యుండును. ఇట్లముచ్చివారు అధికముగ పన్నును విధించెదరు. తనను ఊహించుచున్నాను.

ప్ర - బిల్లును పలువిధమున మార్పులయు నని మీకు కొరకున్నారా?

ఉ - సంరక్షణవిధానముల లాభముండవలయు ననిన బిల్లునందు కొన్ని మార్పులు చేయవలసినవని ప్రభుత్వమువారు నిజముగ సంరక్షణవిధానమును అంగీకరించిన ఇట్లు చేయవలసియున్నది. ఈ ప్రభుత్వము జాతీయ ప్రభుత్వము కాదు. భారతదేశపు ఉక్కు భారతదేశమున సమముగ సత్తెగ గుటయే నిజమగు ఉద్దేశమని ప్రభుత్వమువారు స్పష్టముగ ప్రకటింపవలెను. ఇట్లు కొరకుట భారతీయ పరిశ్రమ కారులకు అధికారమున్నది. భారతదేశ మునతయారుకాని ఉక్కును ప్రభుత్వమువారు కొనకూడదు. ప్రభుత్వమువారికంటె లోతులను లాబడిన కార్పొరేషనులు, దేశ ముమెంటు టక్కులు మున్నగు ప్రత్యేకపన్నులకూడ ఈ దేశమునందు యారగు ఉక్కునే కొనుగట్లు చేయుట ప్రభుత్వమువారి భాగ్య

తయ్యయున్నది. ఇంతేకాక పరిశ్రమలను రక్షించుటకై కొంత ద్రవ్యసహాయమును ప్రభుత్వమువారు రిచ్చుచుండవలెను. సరకులను ఇతర ప్రదేశములకు పంపునందర్భయన రైల్వే ఛార్జీల విషయమై కొంత ప్రత్యేక సౌకర్యములు కలుగజేయవలెను. విదేశపు పరిశ్రమాధికారులకు ఇట్టి సౌకర్యము లున్నవి. రైల్వే ఛార్జీలు ప్రైవేటు ఛార్జీలు వారికి సరసముగ నుండును. ప్రస్తుతము ఇట్టి సౌకర్యములు భారతపరిశ్రమాధికారులకు లేవు. ఈ కారణములవల్లనే భారతదేశ మున ఈ పరిశ్రమలు అభివృద్ధి గాంచకున్నవి. ఈ కారణములవల్లనే ఆర్థిక విషయములందు రైల్వే బిల్లును ప్రత్యేకించుటను మేము కొంతవరకు ఆశీషించియుంటిమి.

సంరక్షణవిధానమును అమలునందుంచుటందీసి ఎట్టి వింత యులేదు. కాని ఈ విధానమును అంగీకరించినప్పటికి నిరుత్సాహముతో విధానమును అమలునందుంచిన విచారము ఏర్పడును. దేశమునకు గొప్పనష్టము కలుగును. సంరక్షణవిధానమును అంగీకరించినప్పటికి దేశముపరిశ్రమలను సంరక్షింపవలయునను ఉద్దేశము కొనసాగుట ఎట్టి అటంకము లేనివిధమున పనిచేయవలెను. ఈ సంరక్షణవిధానములకు సరకుల నుపయోగించువారికి కొంత పన్ను కలుగును. పన్నులు అధిక మగుటచే సరకులవెలకూడ అధికమగును. కాని దేశపు భారతీయ పరిశ్రమ ప్రజలు ఈ విషయములను సంతోషముతో సహించెదరు. కాని ప్రభుత్వమువారు పట్టుదలతో పనిచేయనికారణమున విపరీత ఫలిత మేర్పడిన మూడు విధములగునష్టము లేర్పడును. ఈ ప్రశస్తములన్నియు విఫలములగుట యొకటి. ఎక్కువపన్నులను విధించి ఎక్కువవెలకెట్టి సరకులను మరయొకటి. ఇంతేకాక ఆశాభంగమువల్ల పరిశ్రమల భారతీయ పరిశ్రమ గొప్ప అటంక మేర్పడును. కావున ప్రభుత్వమువారు ఈ సందర్భమున తమ సదుద్దేశములు క్రియార్థముగా వాల్చునట్లు ప్రవర్తించవలసియున్నాయి. ప్రజా ప్రతినిధుల కోరికల ననుసరించి ప్రభుత్వమువారు బిల్లును సూచించేయు మార్పులే వారి సదుద్దేశములను వెల్లడింపగలవు.

నర్ బేసిలు బ్లా కేటు గారు బొంబాయికి వెళ్లుట బొంబాయి, మే 17:-

ఇండియా ప్రభుత్వపు ఆర్థిక సభ్యులగు నర్ బేసిలు బ్లా కేటు గారు ఈ వారము బొంబాయికి పోయియుండిరి. ఉక్కు పరిశ్రమ విషయమై వారు బొంబాయి వర్తకులతో కలసి మాట్లాడిరనియు, ఈ అనుభవమునబట్టి టారిఫుబిల్లు కొంతవరకు సవరింపబడుననియు, బ్లా కేటు ఇండియా ప్రతిక ఆర్థిక విశేషుడు వ్రాయుచున్నాడు. ప్రత్యేక పరిస్థితులయందు ఎక్కువపన్నులను విధించు అధికారమును ప్రభుత్వమువారు యందుకొనుటచే మొదటి నుండి ప్రభుత్వమువారి అధికారముల నుపయోగించెదరని కొంతమంది బొంబాయి వర్తకులు అభిప్రాయపడుచున్నారు. (ఆ.రె)

సకీహద్దు ప్రాంతములు

బాల భటులు

నిమ్న, మే 17:- కొంతమంది బాల భటులు నవ్వులే దీక్షయిన తొమ్మిది వేల 25 జన సూదను కా సెదర్ కొని ఆంధ్రుల యిద్దరినెంచి ఒకని గాఢాక్షరించి, దెబ్బకొనినవాడు తప్పి మరొకని పోయెను. సకీహద్దు బాల భటులకి చెందిన ఒకరు పోయి ఒక మహిళను గూడ ఏను కట్టుకొనిరి. ఒక స్కూటు కిసాయికి దెబ్బ తగిలెను. (ఆ.రె)

పి అండు ఓ మొయిలు స్త్రీ మర్దు

బొంబాయి, మే 17:- బొంబాయి నుండి తిహారీ బొంబాయికి “చై నా” స్త్రీయ 16-వ తేదీకి మార్చియ్యట గొన్నది. పి. ఆంధ్రు ఓ పత్రికకు రైలునుండి పోవు క్రయాజీవులు తిహారము సాంఘికము లందరు చేరుదురు. తిహార ఆధిపత్యముగ వీరిముగ వట్టాడ వేయబడును. బొంబాయి నుండి ఏప్రిల్ 28-వ తేదీన బయలుదేరిన “మాసిదోయా” అను స్త్రీయ మే 18-వ తేదీన లండను చేరెను. (ఆ.రె)

కర్తవ్యాలవారి

వెల సీ(1-కి అ. 6 వి. పి. సహా 0-10-0 ఈ వ్రావకము వలన చెవిపోటు, చెవినుండి నీచు కొనరుట, చెవిబిబ్బడ మొదలగునవి పెంతునే నయమగును. 15,6 బొట్లను చెవిలో పోసిన వాధ పెంతునే తగ్గును. అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు బొంబాయి

గ్రంథాలయములు

(1) గుంటూరు జిల్లా యందలి “గ్రంథాలయము” సభ ఈ సంవత్సరము వినుకొండ తాలూకావారు చేయవలసి యున్నది. గతవత్సరమున పండితపాదులో యీ జిల్లా సభ జరిగినప్పుడు వినుకొండ తాలూకావారు అహ్వనమున నిర్వహించిరి.

ఈ సంవత్సరము వారితవరకు ఏ సన్మానము లూ నర్పివట్టు తెలియకున్నయవి, నిజముగ వినుకొండ తాలూకాలో యాయుధ్యము వ్యాప్తి నొందియుండలేదు. అప్పుటనే జరుగునట్లు ఆ తాలూకావారు ప్రయత్నములు సలుపుదురని వారిని ప్రార్థించుచున్నాను.

(2) ఇంతవరకే యుధ్యమును ప్రారంభింపబడినదుప బడినను, గ్రంథాలయములున్న చోటనుండియే యని యెల్లరకు తెలిసినవిషయమేకదా:- అట్టి గ్రంథాలయములు నామమాత్రాపక్షములుగా యున్నవన్న, ప్రజలెంతటి శ్రద్ధాభక్తులతో నుండిరో యెల్లరకు తెల్లమే! అంతవరకు యేల? మొన్న గుంటూరుకు సమీపముననున్న యేటూరు, లాల్పురము, గామిములకు పోయియుంటిని. గ్రంథాలయములను. తెలుచుటయే లేదని చెప్పనగును. ఇక దూరగామిముల సంగతి చెప్పనక్కరలేదు. ఈనడుమ ప్రతిపాడు, పున్నవ, గొట్టిపాడు మున్నగు గామములకు “పూజానిధి” విషయమై సేనును ముద్దిరాధాకృష్ణయ్యగారును పోయియున్నప్పుడొక్కొంతయూవిషయమును సేను విచారించిరి. ఈనడుమ ఎట్టి సిల్లిలోనున్నవన, “పత్రిక” కూడ తెప్పించి చూచునంతటివారుకూడ లేదని చెప్పవలసి వచ్చినందులకు విచారము. పెక్కుండు ప్రయత్నములు రాజకీయ విషయంబున మునింగియుండుటచే నీయుధ్యము మెంకింపవలెనని యున్నయది.

(3) ఏయుధ్యమైనను ధనముండినగదా వ్యాప్తి నొందుట. ఎందరుపనిచేయుచున్నను, ఎంతద్రవ్యము ప్రజలిచ్చుచున్నను రాజకీయవ్యవహారములకే చాలకుండునన్నయది. ఇక నిట్టియుధ్యములకు తావులేట్లు ఒకింత అధియ్యము అవసరించినను విడువక గ్రంథాలయోధ్యముపట్ల యెల్లరదృష్టి యొకింత ప్రసరించినగాని యితరయుధ్యములకు తగినసహాయము రాదని నాయకులు తలచి యాయుధ్యమునుపట్ల సామర్థాతిమాపి ధన సహాయమునకై తోడ్పడ ప్రార్థింతులు. గ్రంథాలయములద్వారా గ్రామవాసులను మేల్కొల్పి, ధనముగాని, మనుష్యులను గాని కొరమ్యానుగాని ఏమి తెలియని సామాన్య జనలవద్దకుపోయి ధనములున్నుగిన, పన్నులతో తలనగి బాధపడుచున్నును మీరుకూడ బాధించెదరా యని ప్రజాసామాన్యము అనుమాటలు యెల్లరకు వినికడియేకదా! అట్టితర ప్రతిగ్రామమునను యొక గ్రంథాలయమును నెలకొల్పి తద్వారా ప్రజల నుత్తేజాలు గానొనర్చి వారినండిసహాయముకొంటు యెల్లరకు ధర్మము, న్యాయము. గ్రంథాలయములే, తుదకు స్వరాజ్యమును సంపాదించు యుపాధులుగానుండగలవని నొక్కిచెప్పుచున్నందులకు మన్నించ ప్రార్థింతులు. ఇంతవరకు యేమైన కొంతవని! రాజకీయ విషయములో, యేమైన జరిగినదన్న, తప్పక గ్రంథాలయములో నున్న సభ్యులచేతనే యీ పనిజరిగినదని గట్టిగా చెప్పనగును. కాని వారు రాజకీయములో పనినలేసి గ్రంథాలయములను వెనుద్రొక్కిరని చెప్పటకు సాహసించుచున్నందుకు మన్నించకర్తలు. కాలవశమునబడిరి కాని మరిచేరుకాదని నానమ్మకము. అయినను జీర్ణమైనవాటిని పునరుద్ధరింప ప్రార్థింతులు.

(4) వినుకొండవారు యీ సంవత్సరము “జిల్లా గ్రంథాలయసభ”ను జరుప యత్నించనియెడల గుంటూరుపురంబుననున్న కొందరు యువకులు గ్రంథాలయసభను జరుప యత్నించుచున్నారని తెలుపుటకు సంతసించుచున్నాను. అవకాశముపోయినయెడల వరల లభించుట దుస్సరము. కావున గుంటూరుపురంబుననున్న గ్రంథాలయముల సభ్యులెల్లరు యక్కార్యమునకు తోడ్పడ ప్రార్థింతులు.

కార్యస్థానము } చట్టి నరసింహారావు, గుంటూరు, 17.5.24 } కార్యదర్శి, గుంటూరు జిల్లా గ్రంథాలయసంఘము.

కఫమారిచూరము

రిక్తుడత్తి 1-కి 0-8-0 (6 డబ్బీల మందుగలది) 1-కి రు. 2-0-0 ఈ చూరము కనమాలికలచే చేయబడినది. కగ్గు, తిబ్బుము, కాపీస, కైత్యజ్వరము మొదలగువానికి మిగుల ఉపయోగించును. దీని పెంతునుచుకొనుట మంచిది. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

వృత్తాంతలేఖలు

మడకశిర (అనంతపురం జిల్లా)

తపాలా యిబ్బందులు

మడకశిర తపాలా కార్యాలయమునకు తపాలా ఆఫీసు ప్రత్యేకముగా లేదు. మడకశిర తపాలా కార్యాలయమునందు మధ్యాహ్నమునకు కాగితములు వచ్చెను. వచ్చుటకుగాను ఒక తపాలా బండ్లమును 1 నెలకు 16 రూ. పాములు జీతముపైన గవర్న మెంటువారు నియమించియున్నారు. ఈతపాలాబండ్లము 1 వారమునకు 2 సార్లు అనగా శుక్రవారము మంగళవారము తపాలా తీసికొని మడకశిర నుంచి మధ్యాహ్నమునకు రావలసియున్నది. అయితే యీ తపాలాబండ్లము సరిగా వారమునకు 2 సార్లు రావడములేదు. కనిష్టము. ఒకసారిమాత్రం వచ్చుట కష్టముగానున్నది. మడకశిర నుంచి మధ్యాహ్నమునకు 22 మైలు దూరముగా నుండుటవల్ల తిరుగుట బహుశక్త్యముగావున్నది. ఈ మధ్యాహ్నమునకు 2 మైళ్ళదూరములో అగరి అను గ్రామము వున్నది. అక్కడికి మడకశిర నుంచి గుడి బండ అను గ్రామం మార్గముగా అగరి గ్రామం బ్రాంచి తపాలా ఆఫీసుకు తపాలా రెండు దినములకు 1 సారి వస్తున్నది. యీ గ్రామంజనులు అగరి గ్రామం తపాలా ఆఫీసుకు పోయి కాగితములు మనియార్డరు మొదలగు పనులు జరుపుకొని వస్తున్నారు. యిందుకుగాను, యీ గ్రామం అనగా మధ్యాహ్నమునకు, ఎడ అయిన వాన అయినను ఎంత కష్టమైనను అగరి గ్రామానికి పోయి పనులు నెరవేర్చుకొని రావలసినదిగాన గవర్న మెంటువారు అగరి గ్రామంనుంచి మధ్యాహ్నమునకు యీ గ్రామం కాగితములు వచ్చుటకు మడకశిరనుంచి ఇప్పుడువుండు తపాలాబండ్లమును తప్పించి అగరి గ్రామంనుంచి పెట్టినయెడల జనులకు సులభముగా పనులు జరుగను.

ఇట్లు చేసిన యెడల మధ్యాహ్నము గ్రామము ఇంకా చుట్టు ప్రక్కలవుండు గ్రామములకును కాగితములవచ్చుటకు పోవుటకు అనుకూలముగా వుండుటవల్ల యీ మధ్యాహ్నము గ్రామం జనులు గవర్న మెంటువారు యీ వైసహాయము మనకు చేయుదురని విశ్వాసి అనతో నమ్ముచున్నాము.

యం. వి. సుబ్బారావు.

చోడవరము

18.5.24 తేదీన చోడవరములో విజయనగరం సంస్థానం అమీనుగారగు మ. రా. రా. పాకలిపాటి నరసింహారాజుగారికి వారు మరియొక రాజుకు బదిలీ అయి వెళ్ళుచున్న సమయమున వారిసేవీతులున్నా దినవ ఉద్యోగులున్నా కలసి వారి గౌరవార్థమై అల్పాహారములతో విందుగావించి సభచేసిరి. స్పీడర్లు, ఉద్యోగిగ్రూపులు, వర్తకులు మొదలుగాగలపురజనులు సభనలంకరించిరి. రాజుగారి సుగుణములన్నియు పేర్కొనుచు ఒక యోగ్యతావ్రతము దంతపు పట్టెలోనుంచి రాజుగారికి బహుమతి చేసిరి. పొన్నాడ సుబ్బారావుపంతులు బి.వి. బి. ఎల్. గారు యోగ్యతావ్రత చదివినపిమ్మట కేవల కాళిదాసుగారు ఇంట్లో వున్న ఒక వ్యాసమును, పాదేవు అగస్త్యులారాగారు చక్కని గడ్డపద్యములలో ఒక వ్యాసమునుభజింపిరి. ఇంకా అనేకమంది రాజుగారి సుగుణములగూర్చి ముచ్చటించిరి. రాత్రి ఒక హరికథమాడ వారి గౌరవార్థము జరుపబడెను. రాజుగారు ఎనిమిది సం|| ల నుంచి చోడవరములో ఉండి సంస్థానమును, రయితులను అనేకవిధముల బాగుచేసి తనయొక్క సుగుణములచేత పుర ప్రజల హృదయములను ఆకర్షించిరి. వారు చోడవరము విడిచి వెళ్ళుట అనేకమందిని నిరుత్సాహులనుగా చేసినది.

తే 18.5.24 ది మధ్యాహ్నము ఈ గ్రామములో 25 సం. ల వయస్సు గల ఒక దుష్టుడు తనప్రక్కయింటిలో ఉన్న ఎనిమిది సం|| ల వయస్సుగల పిల్లను తనయింటికి మళ్ళిపరచి తీసుకొనివెళ్లి అక్కడ త్రాటిలో ఆమెపేక నులిమి చంపి ఆమె అధరములు రీ తులములుగలవి అపహరించి శవమును ఆరాత్రి కొద్దిదూరముగా పారవేసెను. ఆ తేల్చి వారు భామున రక్తపు బొట్టులతో ఆతడు పట్టుబడి మరునాడు తానుచేసిన శ్రేయమును ఒప్పుకొని పిల్లనగలను తానే తీసి పోలీసువారికి ఇచ్చివేసెను.

బి. సుబ్బారావు

బి. ఏ. బి. యల్. స్పీడరు.

గోదావరి

స్వకీయ విలేఖరి

కాలమానము

రామంద్రపురం మే 16—ఈమధ్య వేసగి తీవ్రముగనుండి నిన్నను మిగులవేడిగ బొగులుబొగులు మనుచు ఎండకాసెను. సాయంకాలమునసరికి ఆకాశము మేఘములచే నావరించి అచ్చటచ్చట తొలకరించెను. విశాఖపట్టణమునుండి రైలుమార్గమున కొలదిమాత్రము తుంపరగవర్తి చెను. చాచర్లకోటలో రాత్రి 8 గంటలకు సుమారు ఆరడుక్కువల్ల ముగురిసెను. రామంద్రపురమున రాత్రియంతయు కీకారావ్యముగ మబ్బుపట్టి అప్పటప్పట సుమారు ముప్పాతికదుక్కు వర్షించెను. కాని యీతొలకరింపుగాలి నిష్పయోజనము. రెండవవంటిరు లేక యిదివరకే మాడిపోయెను. కొలదిగ కాచినమామిడికాయలు రాలి పోవుట తటస్థించెను. రాత్రి వివాహమార్తమలకు కొంత నాటకంపరచెను.

కాలువలను ఎప్పుడు తెరువవలెను?

గోదావరి తూర్పు డెల్టాకాలువలను 5.6.24 తేదీన తెరువవలసినదన్న ప్రభుత్వపు ప్రకటనమును మార్పుచేయుటను గురించి, 12. 6.24 తేదీ సాయంత్రమునరకును మాసివేయవలసినదని ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీరు సలహా నిచ్చెనని జిల్లాకలెక్టరు గోదావరిజిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమునకు తెలియబరచును అట్టిసలహా ఆక్షేపణ యేమైననున్నదా అని అడిగిరి. అందులకిట్లు జిల్లా సంఘ మిట్లు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. భవశేఖరము పాడ్ మాన్ నుండి కడియంవరకును కాలువను లోతు చేయునట్లేదేమిటో 12.6-24 తేదీవరకు కాలువలను మాసివేసినయెడల ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీరుసలహా ఉచితమై యుండగలదు. కాని అనేకసంవత్సరములనుండి రయితులు జూకెనెల ప్రారంభముననే ఆకుమళ్ళకు కాలువనీరు తప్పక వచ్చునని ఎదురుమాను అలవాటు గల వారైయున్నారు. గోదావరినది మెరక అయిపోవుచుండుట చేతను, చానల్సులో మట్టినిలువయుండి మెరకగుటచేతను, నీటిని నిల్వచేసి ఆకుమళ్ళు తడుపుటకు పాలములలో త్రవ్వబడినచెరువులు సహా సరిగా నింపబడియుండుటచేదు. కాబట్టి కాలువలు త్వరగా త్రవ్వమొదలగు మరమత్తులు చురకుగా జరుగుటకు ఎక్కువ నుండి కూలివారిని పెట్టవలసినదనియు అట్లుచేయనియెడల 20.6.24 తేదీవరకు చానల్సులోనికి నీరు విడిచిపెట్టనియెడల ప్రజలలో గోల ఎక్కువవననియు జిల్లాసంఘమువారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

కాకినాడ పురపాలకసంఘము

ఉచితమునియు తృప్తికరముననియు తోచినయెడల కాకినాడ పురపాలక సంఘమువారు తమ కంప్రొమిస్సులను కో.ఆ.తేటిపు లేబరు యూనియన్లకు ఇచ్చుటకు చేసినతీర్మానమునకు ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించిరి. సంఘసభ్యుడగు దుగ్గిరాల నూర్యప్రకాశరావుగారు ప్రబోధయోగ మగు పనుల నిమిత్తము ప్రజలించిన కంప్రొమిస్సులను కో.ఆ.తేటిపు నెలలలో బ్యాంకులో ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లుగా నుండుటకును వి.సి.పాలిటీ వారు ఖర్చు చేసే ఆ వన స ర ము వచ్చేవరకు బ్యాంకులోనుండి తీయకుండానుండుటకును ప్రభుత్వమువారి సొంక్షను పొందవలసినదని తీర్మానమును ముపాదించిరి. దానిని సంఘమువారు రుపొదించిరి. ఆప్రకారము గవర్న మెంటుకు వ్రాయుటకు తీర్మానించిరి.

కాకినాడ తాలూకాబోర్డు

14 వ తే ఉదయమున పెడపూడిలో కాకినాడ తాలూకాబోర్డు సమావేశమయ్యెను. సభ్యులందరును హాజరైరి. 6 వ తేదీని సభ్యత్వమునకు రాజీనామాపెట్టిన ఆర్. వెంకటరాయణంగారు మాత్రము రాలేదు. ఆయన జిల్లాబోర్డునందు మాడ సభ్యుడగుచేత ఆధానముకాళియయ్యెను. ఆయనస్థానే దుగ్గిరాల వెంకటనూర్యప్రకాశరావుగారిని ఏకగ్రీవముగా బోర్డు వారు జిల్లాబోర్డుమెంబరుగా నెన్నుకొనిరి. ఈయన యిదివరలో అయిదు సం||లు జిల్లాబోర్డుమెంబరుగా నుండి ప్రజాపక్షపాతియై ఆందోళనము చేసెను. ఇప్పుడు మరల వారు ప్రజలయ్యియున్నును దెలిసికొని ప్రజాలోభమునకై విశేషముగా పాటుపడెదరని నమ్మెదము.

నాలానామహమ్మదాల్ గారికి స్వాగతప్రసము

తాలూకా బోర్డుయొక్క ప్రాసిడింగ్సులో నొక భాగముగా నాలానామ. హ్యుదాల్ గారికి ఈ బోర్డు వారు సత్కరించిన సన్మానవ్రతమును జిల్లాగవర్న

టీలో ప్రకటించుటకు ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించుచున్న యిది వరలోనే తెలియబరచితిని. అందు విషయమై, తాలూకా బోర్డువారు సమర్పించినచోటనే, సమర్పించినకాలమునందే, కాకినాడ పురపాలకసంఘమువారు, మాలానా మహమ్మదాల్ గారికిని, చిత్తరంజన దాసుగారికిని, సమర్పించిన స్వాగత వ్రతములను జిల్లాగవర్నీలో ప్రభుత్వమువారు ప్రమరింపనిచ్చిరిని, ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేయుటకు బోర్డువారు తీర్మానించిరి.

ఒక సభ్యునికి అధ్యక్షాధికారముల నిచ్చుట

లోకల్ బోర్డులమాట్ల 28 వ సెక్షను 3 వక్లాజు ప్రకారము ఈ బోర్డు అధ్యక్షుడు ఈ బోర్డులోని ఒక సభ్యుడైన దుగ్గిరాల నూర్యప్రకాశరావుగారికి తన అధ్యక్షాధికారముల నిచ్చె నని యిదివరలో తెలియబరచితిని. ఆ యధికారము నిచ్చుటకు ఈ బోర్డువారు 29.3.24 తేదీని సమావేశమైనప్పుడు అంగీకరించినయిండిరి. దరిమిలను 23.4.24 తేదీగల జి. బి. లో లోకల్ బోర్డులమాట్ల 28.(3) సెక్షను క్రింద అధికారములు ఒక సభ్యునికి యివ్వబడినప్పుడు అట్టివారి ఉత్తరములనుగై రాలకు ఆక్షేపణలేనట్లుగా ప్రకటించబడెను. అయినప్పటికి జిల్లాబోర్డు ప్రసిడెంటు అధికారములనుట్రాన్స్ ఫరు చేయుటకు అంగీకరించుటలేదు. ఈ క్రింది రీతిగా ఈ తాలూకా బోర్డు వారు తీర్మానించిరి.

“ఇదివరలో ఈబోర్డువారు సమావేశమై,ఈబోర్డుప్రసిడెంటును” నూర్యప్రకాశరావుగారికి ఇచ్చిన అధికారములను మంజూరి చేసియుండిరి. అదియే ఉచితమునియు తగినకారణములతో జిల్లాబోర్డుప్రసిడెంటుయొక్క ఆక్షేపణ లున్నట్లు కనిపించుటలేదనియు, ఈ రెండబోర్డులకుగల కార్యము అనవసరముగా నెనుకబడుచున్నదనియు ఈబోర్డువారు రద్దీప్రాయపడుచు న్నారు. మ రి యు జిల్లా బోర్డు ప్రసిడెంటు ఈ బోర్డు వారి యిష్ట మై యు న్ను దానిలో జోక్యము కలుగజేసికొని అభ్యంతరములు కలుగజేయుటనుగరించి తమ అయిష్టమును తెల్పుచు ఈ యధికారముల దెలిగేము 23 (3) సెక్షనుప్రకార మున్నదని అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఈతీర్మానమును ప్రభుత్వమువారికి పంపించుటకు ఈతాలూకాబోర్డు ప్రసిడెంటును కోరడమైంది.”

ఈబోర్డు వైసుప్రెసిడెంటుతప్ప అందరును ఈతీర్మానము నంగీకరించిరి.

రామారావు పేటలో మద్దిరాలవారిసత్రమును వదుపుటకు దు|| నూర్యప్రకాశరావు గారిచే ప్రతిపాదించబడిన రూల్సును బోర్డువారంగీకరించిరి. 1 వ జూనునుండి అవి అమలులోనికి వచ్చుటకు తీర్మానించిరి. పెద్దాపురం మునిసిపాలిటీలో నున్న ఆస్పత్రివ్యయమునుగురించి ఈ తాలూకాబోర్డువారు 300 రూ. సాలీన యిచ్చుటకు కమిటీవారిద్విన తీర్మానముప్రకార మిబోర్డువారు రంగీకరించిరి.

ఆంధ్రగీర్వాణ విద్యాలయము - కొవ్వూరు శ్రీరామ సామ్రాజ్యసట్టాభిషేకము

ఈ దినమునకు సప్తసప్తాహ మహోత్సవము 33 దినములైనది. ఇంకను 16 దినములు కలదు. ఈ మధ్యను ఆ పరమ హంస సచ్చిదానందేంద్ర సరస్వతీస్వామిలవారు దయచేసి రెండు కోజుల తమవాగమృతమును వర్షించి కొవ్వూరు ప్రజలను సనాతనధర్మమునందు ప్రబోధించిరి. మరల సనాత ధర్మమును, వర్ణాశ్రమవ్యవస్థపై సుప్రతిష్ఠితము చేయుట వారి యాశయము. అందుచే శాస్త్రపురుషుల యావశ్యకతను నొక్కిచెప్పిరి. సభాసదులు కొంద రచ్చటచ్చట వారిని ప్రశ్నించిరి. వారు వారికి ప్రత్యుత్తరములను బాగుగా నొసంగిరి. వారు కాశీసనాతనోజ్జీవనసభకు దయచేసినారు. 13 తేదీన శ్రీయంత చెలికాని గొర్నారావుగారు దయచేసి విద్యాలయమును దర్శించి భజనకాలక్షేపముచేసి మరలిరి. ఆరాత్రియే రాజమండ్రి నుండి కొండ్ల వైశ్యభానులు భజనమేళనలో దయచేసి రాత్రి భజనచే కాలముగడిపిరి. ఈదినము శ్రీయంత వావిలాల శివావుధ్యాయగారు దయచేసి వారి సహజవాగ్ధోరణిని యుపసన్యించిరి.

19 తేదీనాటికి శ్రీ గాడిచెర్ల హరిశ్చంద్రతమరావు పంతులుగారును, శ్రీ ఆంధ్రరత్న గోపాలకృష్ణయ్య గారును దయచేతురు. విచ్చిగింపు శిక్షాశిలర మీ యూరనడచుగలరు. శ్రీ భోగరాజు కోడండరామయ్యగారు వారి కుమతాన్నానము నొకగ వాగానము గావించిరి. 23 తేదీన శ్రీ కాంనాధుని చాకేశ్వరరావు పంతులుగారి యగ్రానాపకర్తయగు నాంధ్రసారస్వత మహాసభ ప్రారంభమైనది.

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఆదిమాంధ్ర ప్రచారము

రాయుడుగంగయ్యగారి లేఖ

“ఆదిమాంధ్ర ప్రచారము - నాయకులకు విజ్ఞప్తి” అను శీర్షిక క్రింద ఈ నెల 8 వ తేదీ ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో మేమిరువురము వ్రాసిన లేఖను శ్రీరాయుడు గంగయ్యగారు 14 వ తేదీ ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో విమర్శించుచు “భద్రసారపాట” నియు పరమామణి మాడవనియు తమ తాతలెడల యాత్మకాంతికి గంగయ్య గారికి వారి మిత్రులకు ఆతిథ్య మొసగిన కొంతమంది వ్యక్తులను పొగడుచు కొన్ని సంగతులు వ్రాయసాగిరి.

మావ్యాసమునందలి సారాంశమును పూర్తిగా గమనింప కయే “భద్రసారపాట”నిన్ని పరమామణి మాడవనిని వ్రాయ సాహసించిన గంగయ్యగారి కలమున కంతకొందర మాడవని గట్టిగా వారికి చెప్పదలండుకొన్నాము.

అస్పృశ్యతానివారణకు బ్రాహ్మణులు కొందరు సమ్మతించియు అందుకే పనిచేయుటయు కలదు. దీనివలన బ్రాహ్మణులు చేయుచున్న మానవసేవకు సంకేతించి వారినేవలన మాకు గలిగిన యానందమును లోకమునకు తెలుపుచున్నామే గాని బ్రాహ్మణేతర విద్యావంతులను దేశ పరిస్థితు లాలొచ్చియు చున్న వారాదిమాంధ్రపాఠశాలలకు మహాసభలకు ధనసహాయము చేయుచు ఆతిథ్య మిచ్చి భోజనాదు లొసగుట లేదని మేము చెప్పితిమా? అట్లేన్నడు చెప్పము.

“పల్లెలందు బ్రాహ్మణులు యీసంవత్సరమున అస్పృశ్యతా నివారణకు తలఁపఁచుగా నూరకున్నవ కావు, కమ్మమొదలగు బ్రాహ్మణేతరులు నివారణకంఠమాత్రము ఒప్పుకొనక అంటు తొలగిపోయినయెడల తమ కేవియో గొప్పముప్పు వాటిల్లు నని కూడ లోలోన భయపడుచున్నారు” యీమాటలు జనబాహుళ్యమునకు చెంది వారివారి చర్యలను తెలుపుచున్న జేగాని ఒక వ్యక్తికి చెందినమాటలు గావని తేటపడుచుండగా భద్రసారపాటనియు పరమామణి యనియు వ్రాసినవ్రాతాళు గంగయ్యగారి యభిప్రాయ మేమైయుండునో మాకు బోధపడలేదు.

“మా ఉప్పు, పులుకు తినే మాలవాడిని మేము అంటు కొని దగ్గరకు రానిచ్చిన యెడల మాకు వాళ్లు పాతేరుతనము చేస్తారా నెత్తిమీద యెక్కుతారుగాని” అని నూటికి తొందై తొమ్మిదిమంది కాపు కమ్మవారు మమ్ము డీకొనుచుండుటవలన నివారణ ఒప్పుకొనక లోలోన భయపడుచున్నారనియు, ఆదిమాంధ్ర లాభికముగ నెంతదరిద్రులుగా నున్నారో బుద్ధిబలములో కాపు కమ్మవారు అంతబలహీనముగా నున్నారనియు జనబాహుళ్యముయొక్క స్థితిని వివరించితిమేగాని ఆదిమాంధ్ర లయెడల సానుభూతి గనపరచే వ్యక్తులను గాని బ్రాహ్మణేతర సంఘమునుగాని దూషించియుండలేదు. అట్టి వివరీతార్థములకు మావ్యాసమునందు చోటు లేనప్పుడు గంగయ్యగారు అనవసరముగా మా మనసులకు నొప్పి గలుగజేసినందులకు దిశాంశక, యీ మాయొక్క సమాధానమును గ్రహింప గోరుచున్నాము.

రాజమండ్రి } కునుమ ధర్మన్న
16.5.24 } నీలం వెంకయ్య
(ఈవిషయమై దర్శ ఇంతటితో నాగిపోవును. ఆ. వ. సం)

తిరువణ్ణామల

శ్రీకన్యకాపరమేశ్వరీ ధర్మ ఆంధ్రపాఠశాలయొక్క పంచమవార్షికోత్సవము 11.5.24 తారీఖు భానువాసరమున శ్రీయుత స్వామి వెంకటాచలంకెట్టిగారు యం. యల్. పి. అధ్యక్షతక్రింద జరిగినది.

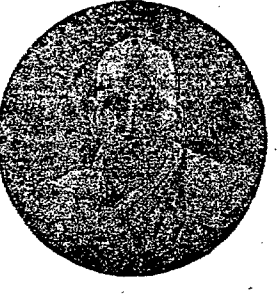
ఉదయమున శ్రీకన్యకాపరమేశ్వరీ అభిషేకమును పాఠశాలయందు సరస్వతీపూజయుజరిగినవి. పిదప రెండుఉపన్యాసములు జరిగినవి. అందు ఒకటి విక్టోరియా హిందూపాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులు బ్రహ్మశ్రీ జి. వెంకట్రామయ్యగారు “విద్యను” గూర్చియు మరొకటి ఆయుర్వేదవిద్యార్థి బ్రహ్మశ్రీ జయరామయ్యగారు ఆయుర్వేదముయొక్క ప్రాముఖ్యమును గూర్చియు సువన్యవించిరి. ఇంతటితో ఉదయమువీక్షయములు ముగిసినవి. పిదప సాయంకాలము నుమారు రిక్తి గంటలకు వైవారి అధ్యక్షతక్రింద శ్రీయుత పి. యన్. యం. శ్రీధర్గిరీకెట్టిగారివలన పాఠశాలయొక్క యీసంవత్సరపు ప్రాగ్రన్యసిరహస్య చదువుడైనది. పిదప నీయూరిలో వసలుగానుండు యన్.వి.విజయరాఘవాచారిగారివలన యీపాఠశాలస్థాపకులయిన శ్రీయుత పి. ఎన్. నునిస్వామి కెట్టిగారి సుగుణముల వర్ణించి అతని పటమును తెరచిపెట్టబడినది. కాలుకలకు యుద్ధలక్ష్మీనందనాదులను “ప్రహ్లాదచరిత్ర” నాటక ప్రదర్శనమును చాలాసందకముగ నుండెను. పిదప అధ్యక్షునివలన బాలురకు ఆసక్తి పుస్తకములు బహుమతు లొసగబడినవి. కడపట అధ్యక్షుని ఉపన్యాసము నందుగల సారాంశము ఇట్టి ఆంధ్రపాఠశాల మనవారికిని యితరులకును యీ అరవదేశములో స్థాపించి నడపించుచుండుటలను శ్రీరీశేఖరైన శ్రీయుత పి. యన్. నునిస్వామి కెట్టిగారి సుగుణంబులకు సంబంధించి నీయబడు విద్యనాకరీ చేయుటకు తగినవిద్యయే కాని చేరుగాదు. అట్టివిద్యాదిట్టమును మనదేశపాఠశాలయందు మార్పుచేసింది తగినట్టివిద్యాపాఠవిద్యను నియమించి మనదేశపు బాలురకు అట్టి విద్యను బోధించిన స్వరాజ్యసిద్ధి అతిస్మరములో నేర్పడగలదు అనుచు విస్తారముగా ఉపన్యసించిరి. కడపట వందనోపచారము లతో రి గంటలకు సభ ముగిసినది. (పురవాసి)

కాంగ్రెసుసంఘ ప్రచారము

(కళ్యాణదుర్గం)

కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి యిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

౧౧-౫-౨౪ తేదీన శ్రీ కల్లూరు ముబ్బరావుగారు శ్రీయుత సంకటి కొండాకెట్టిగారును ఆనంతపురంమండి మధ్యాహ్నము మోటారులో యీగ్రామమునకు వచ్చిరి. సాయంత్రము గి ఘంటలకు కాంగ్రెసుసంఘమువారివక్షమున నొక బహిరంగసభ ఏర్పాటుచేయబడినది. శ్రీ కల్లూరు ముబ్బరావుగారు స్వరాజ్యమనే స్వరాజ్య మెందుకొరలుమును అను విషయములగురించి 3 ఘంటలకాలము గంభీరముగ నుపన్యసించిరి. రావుగారు ఉపన్యాసమునందు చక్కని పద్ధతుల చెప్పచు సభికులయల్లము రంజిల్లజేసి ప్రస్తుతభరత్వవిధానమునగల లోపములను పూర్వగ్రన్యసిట్లు సర్వజనసామాన్యమునకు

స్వామి శ్రీధానందగారు

సహితము తెలియజేయు వాక్కుచ్చిరి. తరువాత పురజనుల్లెరు శ్రీయుత ముబ్బరావుగారిని మరొకదిన ముండి పువన్యాసమొకటి వలయునని మేమొక సమ్మతించిరి.

౧౨-౫-౨౪ తేదీ పుదయమున కాంగ్రెసుసంఘము సమావేశమయ్యెను. జిల్లాజాతీయసంఘమునకు సభికుల నెన్నుకొనిరి. కాంగ్రెసుసంఘమున నూతనకార్యనిర్వాహకవర్గ మేర్పరచిరి. అది గాక యీక్రింది ముఖ్యతీర్మాన మొకటిచేయబడినది.

౧౧-౫-౨౪ వ తీర్మానము లోగడ ౧౨-౫-౨౪ వ సలము లో జాతీయపాఠశాల నిమిత్తము ఈగ్రామములో వసలుచేసిన మొత్తమునకు జమాఖర్చుచట్టి చూపుచు ఖర్చు అయినది పోగా మిగతమొత్తమును యీజాతీయసంఘమునకు యివ్వవలయునని జాతీయపాఠశాల కోకాధికారిగానుండు ముల్లా రాజ్ కండాచారం శ్రీనివాసరావుగారినిన్ని సదర్ పాఠశాలపాలకవర్గముగా నేర్పాటుచేయబడిన మఱి యితరులను కోరడమైనది.

౧౨-౫-౨౪ మఱి సాయంత్రము గి ఘంటలకు బహిరంగసభ ఏర్పాటుచేయబడినది. గ్రామములోని చాలమంది సభికులదెంచియుండిరి. శ్రీయుత కల్లూరు ముబ్బరావుగారు స్వరాజ్యసాధనకు అవసరమగు మార్గమునువిషయమునుగురించి పువన్యసించుచు ఖర్చుధారకావశ్యకతను గురించియు గాంధీ మహాత్ముని ఉద్యమపరిత్రనుగురించియు అన్వేషణగాటితో 3 ఘంటలకాల ముపన్యసించిరి. అకాలీత్యాగకత్తి జైమకారణము జైమనివారణము మొదలగు విషయములగురించి ప్రజలల్లెరుకు తెలియజేయు బోధపరచిరి. అటుతరువాత ప్రజల నెలవులిసికొని శ్రీమద్బురావుగారు శ్రీకొండాకెట్టిగారును ౧౧-౫-౨౪ తేదీ మధ్యాహ్నం మోటారులో యిగ్రామమునకు వచ్చిరి.

ఆంధ్రసారస్వతి మహాసభ

(మకటన 1.

సప్తమాంధ్ర సారస్వతిమహాసభ కోల్కత్తాలో జరుగనున్నదని తెలియజేయబడినది. అందుల కొక యాహ్వానసంఘ మేర్పడినది. శ్రీయుత కాశీనాథుని నాకేంద్రరావు పంతులుగారి వ్యవస్థాపక నెత్తుకొనిరి. ౨౪ మే నెల 28 తేదీన ప్రారంభించుటకు తీర్మానించెను. కార్యకమము ముఖ్య ప్రకటించును.

కోల్కత్తా } కురుగంటి సీతారామయ్య.
18-5-24 } కార్యదర్శి, సమానసంఘము.

గుంటూరు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

నూతనజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము ఈక్రిందివిషయముల నాలోచించుటకు గుంటూరులో స్వరాజ్య కార్యాలయమున యీనెల 28 వ తేదీ బుధవారమునాడు మధ్యాహ్నం 12 గంటలకు సమావేశమగును. సభ్యులెల్ల ౨ ను తక్షక దశాచేష్ట ప్రార్థింతులు. సామాన్యకథ నంతరము కార్యసంఘసభకూడ జరుగును.

విషయములు

- (1) జిల్లాస. ఘమునకు నూతనోద్యోగులను, కార్యసంఘ సభ్యులను ఎన్నుకొనుట, (2) జిల్లా విచ్చిక భటసంఘమును తెలకొనుట (3) రాష్ట్రసంఘమునకు జిల్లాసంఘమువారు ఉపరిగ నెత్తుకొనవలసిన రి గురు ప్రత్యేక ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనుట, (4) కోటకొండలో గడచి, కిరరాత్రినాడు ప్రజానీకరణ జిల్లాసంఘము తరపున చేయబడిన ఖర్చులాలూక తెల్పలను తరికిలింది సామ్యము మంజూరుచేయటం. (5) కాంగ్రెసుపనుల సాంఘ్యమునకు గాను జిల్లాను రెండుగా విభజించవలసిన శ్రీ బెల్లంకోండ రామరావుగారు పంపినతీర్మానము (6) ఇతరవిషయములు.

అంచె శివయ్య,

వడ్లమూడి ముక్తేశ్వర ప్రసాదరావు,

కార్యదర్శి.

స్వరాజ్య కార్యాలయం, గుంటూరు. 17-5-24.

కృతజ్ఞత

రహదరి రెండు సంవత్సరములకు హెచ్చుగా అనంతపురము జిల్లా పెనుగొండ రేంజీ స్కూళ్లకు డిప్యూటీ కలెక్టరుగానుండి ఉపాధ్యాయులకు చక్కని నీతిని బోధనాపద్ధతులను గలపును సన్నద్ధపరచుట విద్యాభివృద్ధికి మిక్కిలి పాటుపడుచుండిన ముల్లా రాజ్ కి. డి. వెంకటరామయ్యపంతులుగారు కృతజ్ఞజిల్లాకు బ్రాహ్మసభ అయినందున వారికి కృతజ్ఞతా సూచకపదనము లిప్పించుటకు 6-5-24 తేదీ పెనుగొండ గోల్కంటు గరల్ స్కూలులో సాయంకాలము 4 ఘంటలకు కొందరు ఉపాధ్యాయులు మఱి పెద్దవనువ్యులుచేరి ఆసభకు మ.రా. కి. పెనుగొండ టి. శివశంకరముగారు అధ్యక్షులుగా నుండిరి. ఛామూటము తీయించినపిదప దైవప్రార్థనతో వారంభించి సోమందేవల్లి రాత్రిపాఠశాలోపాధ్యాయుడు వి.నూర్య నారాయణరావు ద్రువచరిత్ర హరికథ భక్తసమరచరితంబుగా సత్కాలక్షేప మొకగంట గడపి పిమ్మట అధ్యక్షుల అనుమతితో నొకరు పూటవాద్యము వాయించిరి. గరల్ స్కూలు ఉపాధ్యాయులగు మ. రా. తిప్పన్న సుందరమ్మగారు సంగీతము చే సభకు రంభంపజేసిరి. తరువాత సభాధ్యక్షులుగ టి. శివశంకరముగారు ఉపాధ్యాయ వృత్తినిగురించి చాలవిపులముగను ఉపమానయుక్తముగను మృదువుధురవాక్కులచే వక్కాణించిరి. వెంకటరామయ్యగారు రింతవఱ కొనరించిన విద్యాభివృద్ధి విషయము గుడించి సంతసించినదే గాక రావోవు డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు కూడ ఇట్టి కీర్తి విహింతు రని నమ్మిరి. అంతట ఇరువురు ఉపాధ్యాయులు ఈసంఘముతరపున వెంకటరామయ్యగారి కృతజ్ఞతా సూచకపదనము లిప్పించుచు వారి దయారసమును కొనియాడుచు కొన్నిమాటలచేతను పద్యముల చేతను జెల్లించిరి. తరువాత వెంకటరామయ్యగారు ఉపాధ్యాయుల శ్రేయోభివృద్ధి గోరుచు ఈ సభాధిపతులగు టి. శివశంకరంగారికి మనఃపూర్వకపదనము లిప్పించిరి. అంతటితో సభ ముగింపబడియె. సర్వేశ్వరుడు ఈ రేంజీ కిపు డరుంచిన మ.రా.కి. డి. వెంకటరావుగారి కీర్తి పెంపొందజేయుగాక. వీరి దయావీక్షణములు ఉపాధ్యాయులపై ప్రయవించుగాక!

భోమందేవల్లి పురవాసి

విదేశ వార్తలు

భారతదేశ భవిష్యత్తు

సహకారము సల్పవలెననుట

ఉదారభావ మవసరము

లండన్, మే 16:—స్వామి చౌదరి నందు నువ్వని సింహుడు విల్లింగ్టన్ ప్రభువు ఇట్లు పన్నునీచెను:—భారతదేశమును గూర్చి కొన్ని చాలమంది అధికముగ నిరూపించుచు జూపుచున్నారు. అసలు పరిస్థితులందు చాల కష్టములున్నవి. బ్రిటిషుజాతి ప్రతిభయు, భారతజాతుల స్నేహమును ఈ కష్టములను తొలగించగలవను నమ్మకము గలదు. నా కెంతయు ఉత్సాహము గలదు. మనము ఉదారభావముతో పరిపాలన మొనర్చి, భారతీయులను సంపూర్ణ బాధ్యతకు తయారు చేయుచు ఆ చేయుటలో కష్టనిష్ఠులముల కోర్చుకొని న్యాయముగ ఆచరణను జూపుచు ప్రభుత్వోద్యోగములందు నిండు నమ్మకమును గలుగజేసి ప్రభుత్వోద్యోగం (పబ్లిక్ సర్వీస్) కు భయము లేదు, చాలకాలమువరకు ఉద్యోగములో ఉండవచ్చునను అభయమును ఇచ్చినచో నా ఉత్సాహము సాఫల్యమును గాంచును. ఇంకను పెక్కు సంవత్సరములవరకు పరిపాలక, వర్తక, పారిశ్రామికాభివృద్ధి నిమిత్తము భారత దేశములో బ్రిటిషువారుండవలెననియే భారతీయులు చాలమంది, ఎవరో అత్యల్పసంఖ్యాకులగు అతివాదులవారోత్పత్తి, ఆశించుచున్నారని నానమ్మకము.

సర్వోత్తమ గౌరవ మరణము

చీనా విలేఖరి నొకరిని అరస్టు చేయుట

హాంకాంగ్, మే 17:—హాంకాంగ్ లోనున్న రూటర్ విలేఖరి సర్వోత్తమ గౌరవ మరణమును గూర్చి నిజమును నిర్ధారణజేసుక రావలె నని చీనావిలేఖరి కుత్తువు నొసగెను. ఆ చీనావిలేఖరిని అరస్టుజేసిరి. సర్వోత్తమ గౌరవ మరణమును ప్రయత్నించి వ్యర్థులైరి.

శ్రీ శ్రీ ట్రస్టు షెండు సేనాని

హ్యూస్, మే 18:—మేజరు జనరలు షర్క్ చార్లెస్ ట్రస్టు షెండు గారు పరమపదించిరి. ఆయనకు రెండు పిల్లలు ముగ్గురు పుత్రులు ఉన్నారు. చికిత్స నిమిత్తము హ్యూస్ కు వచ్చిరి. నిన్న రాత్రి గొంతుక పడిపోయినది. ఆర్థరైట్ వృత్తి నొందెను. నార్సెట్ లో ఇతని గృహమున భూస్వామిత్వము కొంత అస్థిగతము గొంపోవుచున్నాడు. ఇతడు ట్రస్టు షెండు గారు సంగ్రహించుచుండెను. 1861 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 21 రేదీని జనన మొందెను. రాయలు వాకాదగ్గరను 1881 లో ప్రవేశించెను. యుద్ధానుభవము చాలకలదు. ఐరోపామహాసంగ్రామమున మెసోపొటేమియాలో పనిచేసెను. 1920 లో రిటైర్మెంట్ నొసగెను.

సామాజిక

నాకా వేసునీక ధానము

ప్రభుత్వమువారి నిశ్చయము

లండన్, మే 18 రాత్రి 9.50:—నాకావైమానికాభివృద్ధినిగూర్చి మంత్రివర్గమువారు చేసిన తీర్మానమును అంతమును అంగీకరించిరి. ఆమోదించుచున్నారు. పరిశోధకపని నంతయు చాలవరకు ప్రభుత్వమువారే తమచేతిలోనుంచుకొనుట విశేషమైనది. మైసూరు ప్రభుత్వమువారికి తేలుపుచున్నాడు. ప్రభుత్వమువారు నాకావైమానికాభివృద్ధి యథాప్రకారము చురుకు నిశ్చయించుట మరింత మంచిపని.

యుద్ధస్మారక చిహ్నములు

ఐరోపా మహాసంగ్రామమున పోడిన ధైర్యులకు సార్వత్రిక చిహ్నముగ స్త్రీలు ఇంగ్లండులోను, ఇండియాలోను, బ్రిటిషు ఇండియాలోను అధినివేతములందును ప్రపంచమందంతటను నిర్మింపబడిన భవనములను ఆయాదేశపు గవర్నరుల సరము చేయుచున్నాడు. జూలై 10 రేదీని రిచార్డులో వికలాంగులైన వైవిధ్య సాధికలను సార్వభౌమదంపతులు చూచెదరు.

బ్రిటిషు గవ్యయానా వలస

కార్మిక సంఘమువారి ఆక్షేపణ

లండన్, మే 18:—బ్రిటిషు గవ్యయానా కార్మికులు పురమందిరమున సమావేశమైరి. అధ్యక్షులైన 'డిప్యూటీ మేయరు' (పురపాలక ఉపాధ్యక్షులు) వని తక్కువ, కార్మికులు ఎక్కువగా నున్నారనియు అందుచే పనిలేక ఆదనముగ నున్న కార్మికుల పాదాని జూపకుండ మరికొందరిని వలస రానిచ్చుట విశేషమనియు జెప్పిరి. కార్మిక నాయకుడైన క్రిస్టియో గారు పంచదారతోటలలో వారమునకు రెండుగోజులు పనిగూడ భారతీయులకు దొరకుట లేదనిరి.

కార్మికుల కోర్కెలు న్యాయ మైనవిని పురపాలకాధ్యక్షులనిరి. (లేడరు)

బ్రిటిషు గవ్యయానా కార్మికులు

ను గూర్చి విచారించుటకు నియమించబడిన దండనాధికారి కార్మికసంఘ సైన్యములో నుండెననియు, ఎవరి పంచదారతోటలో కార్మికుల వేతనముల తగవు బయలు దేరెనో ఆతోటదారుల న్యాయవాదులతో ఇతనికి సంబంధముండుటచే న్యాయము జరుగదనియు అందుచే నిష్పాక్షిక భావముగల వారిని విచారణకర్తలుగ నియమించవలెనని భారతదేశాధికారుల పవ్వునని బార్నిటెల్ లో నున్న బ్రిటానిక పత్రిక వ్రాయుచున్నది. (లేడరు)

ఆమెరికాలో ధైర్యవంతులైన అధ్యయన కవులు న్యాయ దోలరుతోనే న్యవహరింపవలెనని గోరుచున్నారు.

ప్రషియా ప్రభుత్వము

బెర్లిన్, మే 19:—ప్రషియానుండి హానోవరులోనున్న ప్రషియా రాష్ట్రమును విడదీయుటకు హానోవరు ప్రజలు నిరాకరించిరి.

ఆమెరికా వైమానికులు

పరమషిర్లో ప్రవేశించిరి టోకియో వార్తలు తెలుపుచున్నవి. ఈముగ్గురు వైమానికుల ముఖములు మంచుపడుట చేతను శిలవాలము చేతను గాయములు పడెను. పసిఫిక్ లో మొదట విమానములో పోవుటకు వీరే ప్రథములకు పేరును సంపాదించిరి. తుపాకీగనుండుటచే వీరు కాంచుట దీర్ఘమున బలవంతముగ క్రిందికి దిగవలసివచ్చెను.

ఆర్థిక నిపుణుల నివేదికము

జర్నలల అంగీకారము

జాతీయవాదుల ఆక్షేపణ

లండన్, మే 8 రాత్రి 11.35:—ఆర్థిక నిపుణుల నివేదికము నంగీకరించువిధానమును జర్నల్ జాతీయవాదులు ఆక్షేపించుచున్నారు. పిమ్మట అంగీకరించినట్లునక, దానిని మార్పుచే ప్రతినిధులగుండ ఆక్షేపించుచున్నారు. ఎట్టివరకును లేకనే మార్పుచేయగనే నివేదికమునంగీకరించవలెనని సోషలిస్టు క్రాస్టు సొసైటీ ప్రవాసాస్థానములు ఆమోదించుచున్నాడు. దీనిని జర్నలు జాతీయవాదులు నిరాకరించుచున్నారే, వీరు నివేదికమునుగూర్చి రాయబారములను జరుపుటకు సంసిద్ధులైయున్నారు. నిపుణులు ఆలోచింపక మరచిపెట్టిన కోస్తరా జక్రీయ, మరితర కోర్కెలను నెరవేర్చినచే నిపుణుల నివేదికమును జాతీయవాదుల అంగీకరించెద మనుచున్నారు.

వచ్చేవారము ఆయాపక్షమువారు రాయబారమును ప్రారంభింపవచ్చును. జాతీయవాదుల విధానమును సాగించుటకు ప్రభుత్వమునేర్పడుచేయుటయే లేక నిపుణుల నివేదికమును ఎట్టివరకును లేకనే త్రొక్కివేస్తారని ఆమోదించుటకు జాతీయవాద ప్రతిపక్షం కవకాశము నిచ్చుటలో స్పష్టముగ లేలును. అప్పుడు జర్నల్ జాతీయవాదులు తీవ్రముగ ఆక్షేపించెదరు.

జాతీయవాదులు తమకోర్కెను సాధించలేనిచో వారు ప్రతిపక్షులతో శరేణివేదికమును విలీనముగూడ అంగీకరింపకుండగ చేయుప్రయత్నించెదమని భయపెట్టుచున్నారు.

మ్యాసిడోనియా నమస్క

స్వాతంత్ర్యమునకై పోరాటము

లండన్, మే 18 రాత్రి 7.50:—మ్యాసిడోనియా విప్లవనాథులు వియన్నాలో రహస్యముగ సమావేశమై మ్యాసిడోనియా స్వాతంత్ర్యమునకై పోరాట సందేహించగలమని చర్చించుచున్నారు. ప్రస్తుతము లేమవిప్లవపద్ధతులను మానుకొనుటకు నిశ్చయించిరి విదేశములందు తమ స్వాతంత్ర్యమునుగూర్చి ప్రపంచప్రచారమును సల్పుటకు ఏర్పాటు చేసికొనిరి. త్వరలో అలగ్జాం ద్రాపుగారు లండన్ కే ఆమెరికాకుగూడ పోయెదరనుచున్నారు. ఇతర నాయకులు ఇతర యూరసియనులు దేశములకేగెదరట.

ఈసభగూడిన పరిశితులనుగూడ బల్గేరియా మ్యాసిడోనియనులు సమిష్టిచర్యను దీసికొనెదరని తోచెను.

విదేశాంగవేత్తలు సాయుధకర్తవ్యము మంచిది గాదనుటచే సమయమింకను రాతేను కారణముచే ఇంకను పూర్వములను జేయుట మంచిదని నాయకులు గొప్పించిరి.

కాని రాబోవు యూగోస్లావియా ఎన్నికలలో అల్లరులు జరిగిన, మ్యాసిడోనియా నాయకులు అప్పుడు నివారించుటకు పూనుకొనలేరు. ఇప్పుడుగూడ వీరు తీవ్రమున విధానము నవలంబింపవలె ననుచున్నారని జెప్పుచున్నారు.

ఈజిప్టు సైన్యము

కేయిరో, మే 18:—యుద్ధములకి ఇట్లు చెప్పెను:—ఈజిప్టు సైన్యములో నున్న సర్దారు ఈజిప్టు ప్రభుత్వోద్యోగి యుద్ధములకి తాబేదారుడు, యుద్ధములకి జవాబు చెప్పవలెను. ఈజిప్టు సైన్యాధిపతి విదేశీయులకు నుండు ఈజిప్టు రాజ్యప్రతిపక్షము విరుద్ధము. ఇంతయు పూర్వము జరిగెను. ఇప్పుడు దీనిని మనము అంతరింపజేయవలెను. మానాసు సర్దారు కాయరము ఈజిప్టు శ్రేయస్కరముగాదు. దీనిని తొలగించుటకు చర్యను దీసికొనవలెను. ఈ విషయమును గూర్చియే ప్రధానాధికారుడు గూడ ప్రస్తావించెను. ప్రస్తుతపరిస్థితులు ఇకనుండి చెల్ల గూడదు. వీని అంతరింపజేయవలెను. సైన్యములయు ఈజిప్టు సంబంధించియే యుండవలెను. ఈ కార్యము నిమిత్తమే మనముచర్యను పనిచేయుచున్నారమని.

నవపరిహార నమస్క

హ్యూస్ లండన్ లో తెలియములు సంప్రదించిన పద్ధతుల ప్రకారమే సీరీస్ మసాన్సీ, దూనిస్, హైమస్సు గార్లు నవపరిహారములను గూర్చి చర్చించిరి.

ప్రెంచి వైమానికుడు

దోయిసి గారు క్యాటల్ కేరిరి.

కార్మిక ప్రభుత్వ సమర్థనము

లిబరల్స్ తో కలియుటలేదు

లండన్, మే 16:—రాత్రి 11.35 కార్మిక ప్రభుత్వము వారు ఆధికారమును స్వీకరించినదాదినకారు చేసిన పనులన్నిటిని సింహవలంకనము గావించుచు ముఖ్యముగ పనిలేని వారి కష్టములను తొలగించుటకు గూర్చి స్పెషల్ గారు వ్యక్తికరించిరి. కష్టము లేకుండ కాలపరిశితులందే దొరకిన భవనము వివర పన్నును వేయించుననిరి. మెకన్నా పన్నులను తొలగించుట తప్పని పత్రాలు ధ్వంసమెత్తుట లేవనిరి. వారాపత్రికలకు భయపడి జాతీయవాదులుగాని తమ ధైర్యములను గాని విడనాడవలెను. స్పెషల్ వనిరి. ఆర్థిక ప్రభుత్వమున లిబరల్స్ తమకుజేసిన సహాయమును పొందిరి. కాని లిబరల్స్ తో కలిగి యింకను కలియుట గాని జంగవనిరి. (లేడరు)

రిడింగు ప్రభువు

ఈ సంవత్సరము రిడింగు ప్రభువు ఇంగ్లండుకు పోవుట పడుదు. సెలవుపట్టుచు ఈ సంవత్సరములో పుగ అంగీకరణము కాదనుచున్నారు. ఆక్షేపణగలవననుచున్నారు. అందుచే రిడింగు ప్రభువు ఇంగ్లండుకువచ్చిన ఉద్యోగమును రాజీనామా చేయవలసివచ్చును. అసలు ఈ విషయమై ప్రభుత్వమువారు ఇరవ షష్టింకనే లేదు.

నా తాతగారి పేరు.

బ్రాహ్మణేతర పక్షమునందలి

భేదములు

నాయకులనిలపములు

సంగరసంఘపు సాంవత్సరికసమావేశము

దక్షిణ ఇండియా లిబరలు ఫెడరేషను, చెన్నపురి సంగర సంఘపు రెండవ సంవత్సరికసమావేశము సాంవత్సరమునందు 18 వ తేది ఉద్దేశము జరిగెను. సర్ పి. త్యాగరాయ శెట్టిగారు అధ్యక్షతవహించిరి.

సాంవత్సరికనివేదికము

సాంవత్సరికనివేదికమును కార్యదర్శులలో కొకరగు కె. రంగయ్యనాయకుగారు చదివెరి. నివేదికమునందలి ముఖ్యము లగు లింగున ప్రకటింపబడినవి:—

స్వామి వెంకటాచలం శెట్టి, సదుల్లాబాదుషా సాహెబు గార్లు సంఘాభ్యర్థనమునకు రాజీనామ ఇచ్చిరి. ప్రస్తుతమున్న సభ్యులసంఖ్య 101. ఎన్నికలవిషయమై అధికమగు ప్రచారము సులభమనియుండుటచే కడచిన సంవత్సరమునందువలె సంఘము వారు ఒకరంగసభలను ఉత్తమాసములను జరుపజాలకుండిరి. బ్రాహ్మణేతరపక్షమునందే విభేదము లేర్పడుటచే ఎన్నికల సమయమున ప్రచారము మిగల కష్టముగ నుండెను ఈ కారణము వల్లనే ఎన్నికలయందు బ్రాహ్మణేతరపక్షమువారు కొంతవరకు అపజయమునకుడ కాలించిరి. ఈ భేదములనుండి న ఎంతవలకుబడి గలిగినవాడైనను బ్రాహ్మణుడైనను సామ్రాజ్యశాసనసభకు చెన్నపురి ప్రతినిధిగ ఎన్నికొనబడుట అసాధ్యమై యుండెడిది. ఇట్టివిభేదములు ఉద్దమాభివృద్ధికిని, బ్రాహ్మణేతరతల ప్రతిష్ఠకు ప్రతిబంధములుగ నుండునని అనుభవము వల్ల తెలిసికొనినపిమ్మట మాడ ఈ విభేదములు అంతమొందుకుండుట కోచనయ్యెను. బ్రాహ్మణేతరులు వారిలో వారు లేకవులాడుకొనుచుండ ప్రభుత్వమువారు తమ వైఖరిని మార్చుకొన్నారు.

సాంఘికప్రాతినిధ్యమునకు నొబంధించిన

ప్రభుత్వపు టుత్తరువు

కడచిన శాసనసభయందు బ్రాహ్మణేతర ప్రతినిధుల కృషివల్ల ప్రభుత్వమువారు బ్రాహ్మణేతర హక్కులను అంగీకరించుచు ఒక ఉత్తరువును ప్రకటించిరి. ప్రస్తుతము ఈ ఉత్తరువు చివరి కాగితిమైనది. బ్రాహ్మణేతర హక్కులను ప్రభుత్వమువారికి పుష్కల ఆదరించుటలేదు. గా. జి. ఎ. నక్షేతం గారు ప్రిటూకాన్సిలు సభ్యులుగను సర్ శివస్వామిఅయ్యరు పి. వి. విశ్వేశ్వరశాస్త్రిగార్లు సామ్రాజ్యశాసనసభ్యులుగను ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిరి. నిమ్నజాతుల ప్రతినిధులు ఈశాసనములకు నియమింపబడనందులకు చింతిల్లకలసి యున్నది. విశ్వవిద్యాలయముల మహాసభకు ఇయ్యపురు బ్రాహ్మణులు ఈ రాష్ట్రపు ప్రతినిధులుగ నియమింపబడిరి. బ్రాహ్మణేతరులను విద్యావిషయములందు అధికమగు అనుభవముగల వారను అగు డి. బి. ఆర్. వెంకటరత్నంనాయకుడు, ప్రాథ సర్ రత్నస్వామి, ప్రాథమిక కాండెరు, రంగనాథం, కోటి లింగం, కామలింగారెడ్డిగార్లు హక్కులను ప్రభుత్వమువారు పాటించరైరి.

స్వరాజ్యపక్షమువారు

ఇంతేకాదు. బ్రాహ్మణేతరులలో భేదము లేర్పడిన సందుమాదుని స్వరాజ్యపక్షమువారు చెన్నపురి కార్యరేషనును స్వాధీనపరచుకొనుటకు యత్నించుచున్నారు. ప్రస్తుతము మద్రాసు కార్యరేషనునందు 6 గురు బ్రాహ్మణులు సభ్యులుగనున్నారు. ఈ ప్రయత్నములు బ్రాహ్మణుల సంఖ్యను పెంచియున్నట్లు గావించబడుచున్నవి. బ్రాహ్మణేతర సంఘమునకు దురుయించిన భేదములవల్ల ఇట్టి విపరీతపరిస్థితు లేర్పడుచున్నవి. కావున బ్రాహ్మణేతరలందరు తమ భేదములను మరచి డాక్టరునాయరు, త్యాగరాయ శెట్టిగార్లచే ప్రారంభింపబడిన ఈ ఉద్యమము చక్కగ అభివృద్ధి చెందునట్లు దీక్షతో పాటుపడకులయు నని సంఘము వారు బ్రాహ్మణేతరులను కోరుచున్నారు. ప్రస్తుతము కొన్ని రాజకీయ కక్షలకు చేరినవారు ఇంగ్లాండునకు రాయబారములను పంపియున్నారు. బ్రాహ్మణేతరపక్షమువారు మాడ ఈ సమయమున ఇంగ్లాండున కొకరాయబార మంపుట అవసరము. అందులకై కొంత ప్రయత్నములుమాడ జరుగుచున్నవి.

ఈ ఉద్యమము దక్షిణఇండియా యంత కాక భారత భోమండలమున వ్యాపించుచున్నది. ప్రస్తుతము మనము మన

సభలు జరుపుటలో కాలముగడపుచున్నా మేగానీ సామాన్య ప్రజలయందు ప్రచారము సలుపుటలేదు. అయినను ఈ ఉద్యమము చక్కగనే వ్యాపించినది. ఉద్యమము ఉన్నతాదర్శములకలై ధర్మబద్ధమైయుండుటయే ఇందులకు కారణము.

నివేదికమును సభవారు ఆమోదింపవలయునని శివభామ వివాదముగా యపపాదించుచు సభ్యులసంఖ్య స్వల్పముగ నున్నందులకు చింతిల్లిరి. బ్రాహ్మణేతరులు ఎట్టి భేదములను పాటించక కలసి పనిచేయువలయు నని చెప్పిరి. నివేదికము ఆమోదింపబడెను.

అధికారసభ్యులు

పిమ్మట అధికారసభ్యుల ఎన్నికలు జరిగెను. సర్. కె. వి. రెడ్డినాయకుగారు అధ్యక్షులుగ ఎన్నికొనబడిరి.

రెడ్డినాయకుగారు సభ్యులు కారనియు వారిని ఎన్నికొనుట తప్పనియు కొందఱు ఆశ్చర్యించిరి. కాని త్యాగరాయ శెట్టిగారు ఇట్లుచెప్పిరి:—మనము వారిని ఇప్పుడే సభ్యులుగ చేర్చుకొనవచ్చును. రెడ్డినాయకుగారిని సభ్యులుగ చేర్చుకొనలయునని నే నుపపాదించుచున్నాను” వరదరాజులనాయకు గారు త్యాగరాయ శెట్టిగారిని ఆశ్చర్యించుచు సభ్యులుగ చేరల చినవారు ముందుగ దరఖాస్తు పంపుకొనవలయు ననియు ఇట్టి తీర్మాన ముపపాదించుట నిబంధనలకు విరుద్ధమనియు రెడ్డి నాయకుగారు సభ్యులుగ నుండుటకు ఇష్టమున్నదో లేదో ఎవరికి తెలియవలయు చెప్పిరి. ఇట్లు కొంతకాలము జరిగిన పిమ్మట త్యాగరాయ శెట్టిగారి ప్రోత్సాహముపై అందఱు తమ ఆశ్చర్యం నుపసంహరించుకొని రెడ్డినాయకుగారు సభ్యులుగ నుండవలయు నను తీర్మానమును ఆమోదించిరి. పిమ్మట రెడ్డి నాయకుగారు అధ్యక్షులుగ నుండవలయు నను తీర్మానము ఆమోదింపబడెను. మహమ్మదు ఉస్మాను, సల్లా గురుస్వామి శెట్టి, నారాయణస్వామి శెట్టి, తనికాచలం శెట్టి, వరదరాజులు నాయకు, పి. నక్షేతమొదలి, యస్. వి. రామస్వామిమొదలి, రత్నస్వామి, పి. రామనాథను, శివరామమినను గార్లు ఉపాధ్యక్షులుగ ఎన్నికొనబడిరి.

వీరందఱు ఉపాధ్యక్షులుగ నుండుటకు అంగీకరించిరాయని సభ్యులలో ఒకరు ప్రశ్నించిరి.

అధ్యక్షుడు:—ఇప్పుడు లేనివారు రాజీనామ ఇచ్చెదరు. మునుస్వామినాయకు:—వారు నారాప్రతికలకు పెద్ద జాబులు రాసి ఇబ్బందులను కలుగజేయవచ్చునకదా.

కె. రంగయ్యనాయకు పంజల సుబ్రహ్మణ్యం శెట్టిగార్లు కార్యదర్శులుగ ఎన్నికొనబడిరి.

సర్ పి. త్యాగరాయ శెట్టిగారి ఉపన్యాసము

అధ్యక్షుడుగ త్యాగరాయ శెట్టిగారు సభను ముగించుచు ఈ క్రిందివిధమున ఉపన్యసించిరి:—సాంవత్సరిక నివేదికమును మీరందఱు వినియున్నారు. డాక్టరు నాయకుగారు ఈ ఉద్యమమును ప్రారంభించినది మొదలు నేను వారిలోకలసి పనిచేయుచుంటిని మనదురదృష్టమువల్ల వారు త్వరలోనే మరణించిరి. భారమంతయు నాపైబడెను. ఒకమనిషి ఎట్టిపని చేయజాలడు. భేదము లేర్పడినవికాని స్వల్పవిషయముల కీ భేదము లేర్పడినవి చెప్పవలసియున్నది. కాని మనమిత్యులగువారు ఈచిన్న భేదములను కొండంతలుగ జేసిరి. రెండుమాడు సంవత్సరములనుండి బ్రాహ్మణేతరోద్యమము క్రమముగ వృద్ధిచెందుచుండెను. తమ పలుకుబడి ఊడింపుచున్నందులకు బ్రాహ్మణులు భయపడిరి. బ్రాహ్మణేతరులభివృద్ధిని పోషించుటకై మనలో మనకు భేదములు కలుగునట్లు వారు పనిచేసిరి. ఇట్లు భేదములను కలుగజేయుట వారు తరతరములనుండి సేర్పినవిద్య. విషము వ్యాపించినది. మనకు నష్టము కలిగినది. కడచిన జానుమాసమునకు బ్రాహ్మణేతరుల ఆభివృద్ధికి ఎట్టి ఆటంకము లేకుండెను. తమ క్లితికి భంగము కలుగునని బ్రాహ్మణులు ఆంగ్లేయులు భయపడిరి. నేను బ్రాహ్మణులను మా షిండుటలేదు. తరతరములనుండి వారు అనుభవించుచున్న అధికారములను కాపాడుకొనుటకై ప్రయత్నించుట వారిధర్మము.

“పొలిటికలు” బ్రాహ్మణులు

కాని ఎల్ల కాలము బ్రాహ్మణులే ఉన్నతస్థానములందుండి ఇతరసంఘములవారిని అణగద్రొక్కుటకై ప్రయత్నించుట ఎంతమాత్రము ధర్మము కాదు, న్యాయముకాదు. ప్రభుత్వమును నిర్వహించుచున్నది చదువున్నవారే కాదు. వరకులు, భూస్వాములు, కార్మికులు వీరందఱు మాడ ప్రభుత్వనిర్వహణమునకు తోడ్పడుచున్నారు. పన్నులు చెల్లించుచు ప్రభుత్వమువారిని నిలువబెట్టుచున్నవారు వీరే. ఇట్టిపరిస్థితులలో అధికారమంతయు అల్పసంఖ్యకులకు ఒకసంఘమువారిచేతియొడగెడు

టను భగవంతుడు మాడ ఓర్వజాలడు. (వినుడు, వినుడు. నవ్వు) బ్రాహ్మణుల పలుకుబడి అంతమొందుకాలము వచ్చినది. కాని మనము కోరునది ఆది కాదు. మనము వృద్ధి చెందవలయునని మనము కోరుచున్నాము. బ్రాహ్మణులపట్ల స్నేహముతో ఈ ఉద్యమము ప్రారంభింపబడలేదు. బ్రాహ్మణేతరులు ఉద్ధరించుటకై ఈ ఉద్యమము ఏర్పడెను.

నిజముగ బ్రాహ్మణులకును మనకును ఎట్టి తగవులేదు. రాజకీయవిషయములందు జోక్యము కలుగజేసికొను బ్రాహ్మణులకు వోట్లుఇయ్యవద్దు అని నేను చెప్పియుంటిని. బ్రాహ్మణులతో మనకు తగవులేదు. నాచెల్లెమ్మకు మనకు ఎత్తులు. రాజకీయవిషయములందు జోక్యము వుచ్చుకొను బ్రాహ్మణులనే మనము ప్రతిఘటింపవలసియున్నది. మనలను అణగద్రొక్కి అధోగతిపా లొనర్చినదివారే. ఈ ప్రయత్నమునందు మనము కొంతవరకు విజయము గాంచితిమి. ఈ భేదములు మనలో ఏర్పడకుండిన ఇంకను అధికమగు విజయము కాంచియుండెడివారము.

దీనివలన యేమియు ప్రమాదములేదను విషయ మెల్లరకు జెల్లినదే. కొన్నిపరిపాలన శాఖలను మాత్రము మంత్రుల కిచ్చుటచే వారు స్వతంత్రముగా పరిపాలింపజాలకుందురు. వారు జేయవలసినవిషయమై ఉద్యోగ నియామకములందును, గవర్నరుగారికి అధికారము గలదు. మంత్రులను తనయిష్టము వచ్చిన రీతిని ఆచరింపవచ్చున గవర్నరు నిర్బంధింప వచ్చును. మధ్యరాష్ట్రములలోవలె ప్రజాయత్తశాఖలను తానే స్వయముగా పరిపాలింపవచ్చును. మరియు మంత్రులను శాసనసభలలోని ప్రధానులకు జారీనే నియమింపవలెనను నిర్బంధములేదు. గవర్నరు చెప్పచేతలలో మెలంగు నెవరినైన నియమింపవచ్చును. సంస్కరణ శాసనములయొక్క ముఖ్యఫలిత మేమన నివిల సర్వము యెక్కువస్వాతంత్ర్యము శాసనసమృద్ధిమైనది. ద్వంద్వప్రభుత్వము పోయినను ప్రజాయత్తశాఖలపై మంత్రులకు అధికారము గవర్నరు గారు దయవలచి యిచ్చినచో గలుగును. ద్వంద్వప్రభుత్వము తొలగిపోయినను గవర్నరుల అధికారములు తగ్గ నని చలంపన.

రాష్ట్రస్వతంత్రపాలనము

రాష్ట్రస్వాతంత్ర్యమిచ్చినను అన్నిశాఖలు బాధ్యతాయుతప్రభుత్వమునకు విధపరుపబడవు. ముఖ్యమైనవాటిని కేంద్రప్రభుత్వమునకు ఒప్పగించుటయే లేక కఠినమరకులపై ప్రజాయత్తము జేయుటయే జరుగును. కేంద్రప్రభుత్వమునుగూడ బాధ్యతాయుతప్రభుత్వముగా జేయుదురని చలంపనిండు. అప్పుడైనను సివిలసర్వీసు ఉద్యోగలవిషయమున మనము జోక్యము కలుగజేసికొనవలసివచ్చును. అట్లగుచో లాభమేముండదు. వారిసంఖ్య అధికము జేయబడును. మంత్రులవలెను పోటీ అధికమగును. అధికారులుమాత్రము యెప్పటివారే. అందుచే ఉద్యోగనియామకముల విషయము మనము చచ్చించ వనవరము లేదు. చాలమంది తమస్థితి నెరుంగక బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము గావలెనని మెలబెట్టుచుందురు. అన్ని ఉద్యోగములపైని సంపూర్ణాధికార మియినది బాధ్యతాయుతప్రభుత్వము నిష్ఫలమగును. మరియు నైస్వయ సాకాదశశాఖలపై నధికార మియ్యకున్నచో లాభముండదు. విదేశములలోను, స్వతంత్ర రాష్ట్రములలోను సంబంధములు గలుగజేసికొను అధికారము గూడ నుండవలెను. స్వరాజ్యప్రభుత్వమునకు అధికారమొసంగకుండినచో విదేశీయు లధికారమునందున్న నైస్వయ, స్వతంత్ర రాష్ట్రములను ప్రక్కలోబెట్టులవలె నుండును. దొంగిలించున స్వాతంత్ర్య మనుదానియం దీయధికారము లొసంగబడును. మనకు నైస్వయము నా కాద శ మన సురక్షిం గు సా మర్థ ముగ లే ద ను ట న్య ర్థ వా ద మగును. మనదేశమునందలి మహారాష్ట్ర మహామృదీయ వీరల పరిచిలను జూచినచో అప్పుడు నైస్వయములెంత చురుకె గలిగియుండెనో స్పష్టము కాగలదు. నాకావశ్యములు గలిగియుండుటచేతనే ధోర్నములు విదేశవ్యాపారముజేసి చలంపరాజ్యముల స్థాపించి యున్నారు. భారతదేశము చాలనాకలను కొని చరములకు దగిన క్షణమొసగి పరిపాలింప గలుగును. ధనము గలిగియుండుట, సైనికుల శిక్షణ యొసగుట యీరందఱు కార్యములు జూపిన, చినావంటి చిన్నదేశములే జేసికొనగలుగుచుండ మనము జేయలేకుండుమగుట సహేతుకము గాదు. కావున మనదేశీయు లెల్లరు స్వరాజ్యమనేమో గ్రహించు కొని దొంగిలించు స్వపరిపాలన గోరుటయందు అణుమాత్రమైన నెనుకొనుచు రని కోరుచున్నాను. అత్య విశ్వాసముగలిగి కృషి జేయవలెను.

(నక్షేతము)

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1924 వ సం॥ మే నెల 20 వ తేది

మంగళవారము

ద్వేషగీతము

జన్మనుకమనం దంతికిలహము తెలుల
 ప్రభులెనో విజరింప నవనములేదు, బ్రాహ్మణేతర
 ప్రభులులలో తగాదాలు పెరిగెను. మద్రాసు
 శాసనసభ ఇరుకత్తుములవారికి సమర రంగ
 మయ్యెను. ఒకంపై నెక్కు నిందారోపణలకు
 గడంగిరి. ఒకరి నెక్కురు దూషించిరి. రహస్యశ్రేణి
 లను ఓయటకట్టిరి. ఉద్యోగములకును అధికార
 పదవులకును ఎట్టిపోటీ జరిగెనో బయల్పడెను.
 దుర్మార్గుడుగు బ్రాహ్మణు నావల ద్రోచినను,
 బ్రాహ్మణేతరులలో సఖ్యము గుదురలేదు. సమ
 రంభావ మొడలేదు. కేవలస్వార్థంతోచే ప్రేరే
 పితమైన యుద్ధము మేదియనను కట్టి యవధకు
 లోను గాకి లెప్పడు. జన్మను కత్తుమునకు మొద
 లును రాజీయకార్యక్రమ మేదియు గనపింప
 లేదు. స్వరాజ్యాదర్శమును జేరుట కేయే మార్గ
 ముల నవలంబించవలయునో సూచితము గాలేదు.
 ఇప్పుడును వ్యవహార మదేవిధముగ నున్నది.
 స్వరాజ్యసంపాదనము కవయమై ఆతురముగాని,
 ద్రుగని గినిపిండు. జాతీయనిర్మాణము విష
 యమై అలోచనయేలేదు. కిద్దరు కట్ట ఇసుమం
 తయు కళిమానము గనపించదు. సర్ మి త్యాగ
 రాయ శెట్టిగారు ఎక్కటివలె ద్వేషగీతమును పాడు
 చున్నారు. బ్రాహ్మణుని బహిష్కరించుటయే వీరి
 ప్రధానోద్దేశ్యము.

దక్షిణఇండియా లిబరలు ఫెడరేషనువారి సభ
 మొన్నటిదిము త్యాగరాయ శెట్టిగారి అధ్యక్షత
 క్రింద జరిగెను. జన్మను కత్తుమునం దంతికిలహములు
 ప్రభులెనని శెట్టిగారింగీతంబెదురు. కాని శెట్టిగారు
 వీరిని చులకన జేయుచున్నారు. బ్రాహ్మణులె యీ
 కిలహములను ప్రేరేపించుచున్నారని వీరినమ్మ
 కము అన్నిటికీని బ్రాహ్మణునే కారణభూతునిగ
 జేసిన, అరినిని మరింత దూషించవచ్చుచుగద. శెట్టి
 గారియెత్తు ఇదియే. కాని శెట్టిగారిపై బ్రాహ్మణేతరు
 లలో నాగ్రహము ప్రబలుటకు, కారణ మింకొకటి
 లేదా? బ్రాహ్మణు తెలుల యాదించిన, బ్రాహ్మ
 ణేతరులుల యాడెదరునుట వారిగౌరవమునకు లిగి
 యున్నదా? రామలింగారెడ్డి, నల్లెన, రామలింగ
 శెట్టి, న్యాయవెంటాచలం శెట్టిగార్లు మున్నగువారు
 త్యాగరాయకత్తుమువారి నిరంకుశత్వమును బయ
 ల్పరచి యుంటేదా? రాజకీయవ్యవహారములను
 కదిపకరించుటకు, జాతీని ప్రధానాధారముగ జెట్టు
 కొనిబు అసంధాదాయక మని, రామలింగారెడ్డిగారు
 ప్రకటించుటకు, బ్రాహ్మణమాయయే కారణమని
 చెప్పవచ్చునా? రెడ్డిగారు అంతటి విచక్షణ
 భూమ్యలా?

జమమనిన, జన్మనుకత్తుమునకు విశాలాదర్శ
 ము లేదు. ఉదారమగుపదవుల నవలంబించలేదు.
 ప్రభుమంతయు స్వాతంత్ర్యభావధరిత మైనపుడు,
 జన్మనుకత్తుము ఎదురీదు చుండెను. స్వాతంత్ర్య
 విముఖు లో చేతులగలిపెను. నిర్బంధవిధానమును
 సమర్థించెను. రాజకీయసిద్ధాంతితులయెడ, ఇంకను
 నెక్కువకఠినముగ ప్రవర్తించవలెనని, చెట్టిగారు

కోరియుండిరి. అధికారవర్గమునకు ప్రక్కతాళము
 వైచుచో, తహకదవులను నిలుపుకొనవచ్చునని
 వీరు భావించిరి. బ్రాహ్మణుని బహిష్కరించుటయే
 గాక, స్వరాజ్యాదర్శమునుగూడ నిరసిం చిరి.
 ఇప్పుడు సయితము, రాజకీయబ్రాహ్మణునిపై చెట్టి
 గారు తమఆగ్రహమునంతను వెడల్పగక్కుచున్నారు.
 బ్రాహ్మణునినుండి రాజకీయబ్రాహ్మణుని వేరు
 జేయుట, చెట్టిగారి అపూర్వకతభకు సదర్శము.
 కీనియర్థమేమి? ఉద్యోగములనుండియు, గౌరవపద
 వులనుండియు బ్రాహ్మణుని తొలగించిన వీరికిజాలు
 ను. తమ మ భ్యాశయము, సంఘసంస్కరణ మని
 యు, రాజకీయవిషయములు రెండవస్థానము నాక్ర
 మించు ననియు, జన్మనుకత్తునాయకు లిదివరకు
 చాలుచుండెడివారు. ఇప్పుడటలగాక, రాజకీయ
 పదవులనుండి బ్రాహ్మణుని తొలగించిన చాలు
 ననియు, అన్నిలాభములును బ్రాహ్మణేతరులకు లభిం
 చిన సరిపోవుననియు, త్యాగరాయచెట్టిగారి ప్రసం
 గము చెలుపుచున్నది.

శాంఘికముగ వీరి కెట్టిసంస్కరణ మవన
 రము లేదు. నిమ్మజాతుధర్మము, వీరిదృష్టిపథము
 నాక్రమించుటలేదు. బ్రాహ్మణులను బ్రాహ్మణే
 తరులను గలసి నిమ్మజాతుధర్మమునకు బూను
 కొనగూడదా? అందుకై తమ శక్తిని భారపోయ
 గూడదా? బ్రాహ్మణుని మూలద్రోయవలయు
 నను పట్టుదలలో, నిమ్మజాతుల నుద్ధరింపవలయు
 నను పట్టుదల అణుమాత్రమున్నను జన్మను కత్తుము
 కొంత మే లొనర్చెడిది. బ్రాహ్మణుని నూరక
 నిండించి ప్రయోజనమేమి? బ్రాహ్మణేతరులలో
 చేజిక్కిన పక్షపులను స్వీకరించుటకయినను అంత
 లేని తగాదాలు ప్రబలియున్నవి. మృతినదవులకై
 ప్రబలిన వీరసంకంధమే, యిండుకు నిదర్శనము.
 బ్రాహ్మణుని ద్వేషింపుడున కేకచే, త్యాగరాయ
 చెట్టిగారు మరల జన్మనుకత్తుములో సంఘభావము
 కుదుర్చుటకు యత్నించుచుండవచ్చును. కాని, ఈ
 కేకయొక్క ఉపయోగ మంతరించినది. ఇయ్యది
 మరల నుత్సాహము గలిగించుట దుర్లభము.
 హిందూదేశమున కిప్పుడు స్వరాజ్యము గావల
 యును. అయ్యది బ్రాహ్మణస్వరాజ్యము గాని
 బ్రాహ్మణేతరస్వరాజ్యము గాని గా జాలదు.
 హిందూరాజ్యము గాని, మహమ్మదీయరాజ్యము
 గాని గాజాలదు.

అట్టిస్థితిలో అన్నిజాతులమధ్య ఐక్యమత్వమును
 గుదుర్చుట, నాయకులవిధియై యున్నది. నిమ్మజాతు
 ల నుద్ధరించి, హిందూమహమ్మదీయకలహముల
 నంతరింపజేసి, అన్నిజాతులమధ్య దృఢముగ నైక
 మత్వమును స్థాపించుటమూలముననే స్వరాజ్యసిద్ధికి
 మార్గమేర్పడునని దేశారాధినతత్వము లందఱును
 నమ్ముచున్నారు. మరల ద్వేషగీతమును బాడుట
 కిదియో నమయము? ఉత్తరహిందూస్థానమున బం
 శసేన నాయకులు, త్యాగరాయశెట్టిగారి దృష్టిలో
 తలచినును గలవార. వీరు ఉరక వాగెదరుల గాని,
 పనిజేయరుల. వివేకమంతయు జన్మనుకత్తు నాయకుని
 యందే మూర్తిభవించియున్నదిగాబోలు. గాంధీ,
 లజపతిరాయ, దాసు, మున్నగు బ్రాహ్మణేతరప్రము
 ఖులువీరియే చేతగానివారు. వీరు ద్వేషగీతమును
 పాడజాలరు. స్వరాజ్యము, స్వాతంత్ర్యమని విలపించెద
 రేగాని, బ్రాహ్మణులపై దండెత్తురు. ఇట్టివారిపై
 త్యాగరాయ శెట్టిగారికి నిరభయభావ ముండుట వింత
 గాదు. సామ్రాజ్యశాసనసభ్యులను, స్టేటుకౌన్సిలు
 సభకును బ్రాహ్మణేతరులను ప్రభుత్వమువారు
 నామినేటు జేయలేదని, కార్యదర్శులగు రంగయ్య
 నాయుడుగారు విచారకడీరి. ప్రభుత్వనియామకము

తవరికి చేజిక్కినది విచారించుట, ప్రజాప్రముఖులకు
 గౌరవము గాజాలదు.

అత్యధికసంఖ్యాకు లగు బ్రాహ్మణేతరులను
 నామినేటు జేయలేదని వగచుట, ప్రాస్వద్యప్తిని
 నూచించును. దక్షిణఇండియా లిబరలు ఫెడరేష
 నుకు కార్యనిర్వాహకవర్గము నెన్నకొనుటకుగూడ,
 విచిత్రకదర్శి యవలంబింపబడెను. అధ్యక్షుడొకకి,
 సర్. కె. వి. రెడ్డినాయుడుగానిని నూచించిరి. ఈ
 సంఘమున వీరు సభ్యులయినను గారట. అందుచే
 నాక్షేపణ బయలుదేరెను. త్యాగరాయచెట్టిగారి
 రప్పటికప్పుడు నాయుడుగానిని సభ్యునిగ జేర్చి అధ్య
 క్షపద విని వారి కిర్పించిరి. జన్మను కత్తు
 భారమంతయు వీరిపైబడినది. జన్మనుకత్తును
 వీరికిమీద నెటుల నడిపించెదరో చూడవలయును.
 ఉపాధ్యక్షులుగ నియమించబడిన వారిలో, నల్లెశ
 మొదలిగారుగూడ గలరు. వీరిదివరకు జన్మనుకత్తు
 మునుండి చీలిపోయిరి. ఇట్టిసంజేషము గలిగియే
 కబోలు, ఉపాధ్యక్షుల నామములను నూచించక
 ముందు వారియంగీకారము కైకొనబడెనా యని
 సభ్యులొకరు ప్రశ్నించిరి. కృష్ణము తేకున్నచో,
 వారు పిమ్మట రాజీనామా నియవచ్చునని, త్యాగ
 రాయ చెట్టి గారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. సత్వీర
 స్వరాజ్యసిద్ధి నాశించెడివారిండుతును కొరమాలిన
 గౌరవపదవులను ఉద్యోగపదవులను ఆశింపక,
 జాతీయభావప్రవర్ధనమునకు
 తోడ్పడుట శ్రేయస్కరము. ద్వేషగీతముల కిక
 మీద బ్రాహ్మణేతరులు చెవియొగ్గకుండురుగాక!
 ఇంతవరకును గలిగిన యెడబాటును తొలగించి,
 బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర సంఘభావము నకు
 పాలుబడువా రెల్లరును ధన్యులనుటకు సంది
 యములేదు.

తంజావూరు మండలసభ

తంజావూరుమండలసభ కధ్యక్షత వహించి,
 యన్. శ్రీనివాసయ్యంగారు తమ స్వాభిప్రాయము
 లను వెల్లడి జేసెరి. వీర యభిప్రాయములు, మూ
 డవమార్గము బట్టుచున్నవి. కాంగ్రెసులో నిరు
 పక్షముల సిద్ధాంతములే ప్రజల మనములను
 చీకకువరుచుచుండ, అయ్యంగారి ప్రత్యేకాభి
 ప్రాయములను గూర్చి విచారించుటకు ప్రజలకు
 ఓపికగాని, కుతూహలముగాని పొడమునని
 తోచదు. తా మేపక్షమునకు జెందినవారము
 గామని, అయ్యంగారు జెప్పినను, వీరి యభిమా
 నము స్వరాజ్యపక్షమువారి కే ప్రకటించుచున్నది.
 అవసరమగునపుడు కార్యక్రమమును మార్పుచుండ
 వలెనని వీరు గోరుచున్నారు. ఇందుల కేపక్షము
 వారును అభ్యంతరము జెప్పజాలరు. కాని చీటికి
 మాటికి కార్యక్రమములను మార్చుగోరుచు
 సత్వీరకార్యసాధనమున కడ్డుగలిగించుచుండుట
 మూర్ఖము, సమంజసము గానేరదు. సంలిలము
 రాజీనామాజేసికొనుటవలన, ప్రయోజనము లేదని
 అయ్యంగారు తలచుచున్నారు. స్వరాజ్యసందర్శ
 నముకొరకై ప్రజలలో ఐరితాపము గలుగవలెనని,
 అయ్యంగారితిలంపు. ప్రతిప్రదేశమునందును స్థానిక
 నాయకు లుద్యమించి కృషిసలుపుట యవసరమని,
 వీరుగావించినసూచన యోగ్యముగ నున్నది. స్థానిక
 నాయకు లెక్కడివారకక్కడ పాలుబడుచో, పునర్ని
 ర్మాణ మతిత్వంలో జరుగుననుటకు సరియము
 లేదు. సంపూర్ణ స్వరాజ్యపాలనచ్చ నినుమంతియ
 లిగింపగూడదనియు, ఇందువిషయమై రాజీ జరుగ
 గూడదనియు అయ్యంగారి తలంపు. అందుచేకవీ

ఆంధ్రుల గాంధీ మహాత్ముని వుజానిధి

అక్షరూపాయలు సమర్పించవలెను

20-5-24

యథా శక్తి ని తోడ్పడుదు

ఇదివరకు 26528-5-10
ఘంటశాల (దివితాలూకా) ఈసం
వత్సరము స్వరాజ్యము వచ్చు
వరకు అన్ని వర్ణములవారు కలసి
యిచ్చ నిర్ణయకొనిన వార్షిక
విరాళములు 300-0-0
(:వరములు కేపు ప్రకటించబడును.)

మొత్తం. 26828-5-10

కోకాభిమాని కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు
పంతులుగారికి చేరిన వసూళ్లు
ఇదివరకు 13060-0-5
యామా-రామనరసయ్య, సూర్యపల్లి
పేట, నల్లగొండజిల్లా, నైజాం 11-4-0

మొత్తం. 13071-4-5

పూజానిధికి సొమ్మునుబంపు చిరునామా: కా. నాగేశ్వరరావు, నెం 7 తంబుకెట్టిపేటి, మద్రాసు

మనులవలనగాని, రాండుతుబిలు సహావేళముల
వలనగాని ప్రయోజనము లేదని మీరు హెచ్చించు
చున్నారు. నిర్మాణకార్యక్రమమువలన లాభము
గలదని దోచినవ, అందువలన స్వరాజ్యము సిద్ధించు
నను నమ్మకము అయ్యంగానికి గలుగలేదు. పోని
స్వరాజ్యసిద్ధికి శాసనోల్లంఘనము
నయినను మీరవలంబించెదరా?
ఆవిషయమై మీ మానము వహించిరి. ఇక జేయ
దగినపని యేమి? స్థానికసంఘములను వశపరచు
కొనవలయునట. స్థానికసంఘములను వశపరచుకొని
నిర్మాణకార్యక్రమాభివృద్ధికొరకు మీరు నువయోగిం
చుటచే కొంతలాభముగలిగినవ, ఇందుమూలమున
సర్వాభివృద్ధి గలుగుననితలచుట భ్రమదప్ప వేర
గాదు. శాసనసభలలో సంపూర్ణప్రతిష్టంభనము
జరుగవలెనని మీరు గోరుచున్నారు. ఒకమారు సహ
కారము, పేరొకమారు ప్రతిష్టంభనము జరుగుట
వలన లాభముండదని, మీరు సూచించిరి. లజపత
రాయి, శాస్త్రి మున్నగువారు ఇంగ్లండుకు రాయ
బారముపోయి వేడుకొనుట, గౌరవప్రదముగాదని
అయ్యంగారు భావించుచున్నారు. స్వరాజ్యపక్షము
వారికి, కాంగ్రెసుసభ మాండేటు నియమయునని
అయ్యంగారు రాశించుచున్నారు గాన, శాసనసభా
ప్రవేశము పసికొదనపక్ష మున్నంతవరకు నిట్టి
కార్యము సాధ్యపడదు. ఏమిత్తముకొరకై, శా
సనసభాప్రవేశమున కడ్డుగలిగించకుండుటకు కాం
గ్రెసుసభవా రంగీకరించినంతమాత్రమున, శాసన
సభాప్రవేశము నామోదించుటల భావింప వీల
లేదు. ప్రతిష్టంభమున్నను, శాసనసభలను భాగిగ
నుంచుటయే శ్రేష్టమని అయ్యంగారు భిషాయపడు
చున్నను, ఏతో నేకీభవించువారరుమగ గలరు.
కాంగ్రెసునందు పున్న నిర్మాణము జరుగవలెననియు,
రాజకీయప్రచారకులు, నిర్మాణకార్యక్రమనిర్వా
హకులు, వాటింటిరులు, కార్మికులుఅను నాల్గుశాఖ
లు ఉపలెననియు, కాంగ్రెసుతీర్మానములలోగొన్ని
సిఫార్సులుగను, కొన్నివిధులుగను నుండవలెననియు
అయ్యంగారు చెలిపిరి. అయ్యంగారుప్రసంగము వారి
సూక్ష్మబుద్ధిని సూచించుచున్నను, అసహాయోద్య
మాభివృద్ధికి ప్రోద్బలము గలిగించునని దోచదు.
ఇప్పుడు గలుగవలసినది కార్యోత్సాహము. అవ
లంబింపవలసినది కార్యదీక్ష. స్వతంత్రకార్యక్రమ

ముభివృద్ధిజేందుకొలదియు, భావ్యభివృద్ధిసాధనలు
వాని యంతట యవియే గోచరించును. సిద్ధాంత
ముల నల్లుచు వేచియుండుకొలదియు, పలువిధము
లగు త్రోవలుగనుపించుచుండును. అన్నియు ఆకర్ష
వంతముగనే జూపబ్బును. ఒకమార్గము ద్రోక్కిన
వేరొకమార్గమువంకకు బుద్ధి మరలుచుండును.
సందేహభాతలగుకొలదియు, ప్రజల కార్యశక్తి
నెన్నగిల్లుచుండును. అందుచే స్థానంకల్పమును,
ఆత్మవిశ్వాసమును గుదురుట అత్యంతావశ్యకము.

వ్యాపారోత్సాహము: మరలయొక నిదర్శనము
మలకాపత్తనము, సేరమిగుచున్నదిని బజ
వాడ కులిగ్రాఫ్ యుద్యోగి కేసు సందర్భమున
వెల్లడి యయ్యెను. జమ్మలమడుగు గ్రామమున
నుచితపరిసరమందలి మొకటిగలదు. కొందరు పౌరులు
చందాలనిచ్చి యామంకింమును పోషించుచుండె.
స్వరాజ్య, అమృతబజారు, ఆంధ్ర దిన పత్రిక
లి మందిరమునకు దెప్పిపబడుచుండెను. ఇటు
లుండ, పోలీసువారు సభ్యుల పేర్లను,
జవాను పేరును కార్యార్థిపేరును వ్రాసికొనిపోయి
రట. అప్పటినుండియు చందాదారులగు ప్రభుత్వో
ద్యోగులు సభ్యులుగ నుండవెరచిరి. అధికారులను
సమాధానపరుచుటకు గాబోలు, అమృతబజారు
పత్రికగూడ నిలిపివేయబడెను. దీనికి బదులుగ
హిందూపత్రిక దెప్పింపబడుచున్నదిట. అయినను,
అనుమానముమాత్రముతగ్గలేదని తెలియుచున్నది.
ఇతర వార్తాపత్రికల దెప్పించువిషయమున గూడ
భయము వదలలేను. బెజవాడ నిదర్శనము, సభ్యు
లను మరింతభీతావహుల జేయుచున్నదట. జాతీయ
పత్రికలనుచదువుటకయినను వీలులేని దృస్థితియై
దెంచినది. జన్మస్వాతంత్ర్యనిరోధము రానురాను
ఆతిశయించుచున్నది గాని, తగ్గుటలేదు.

144 వ శ్లోకము
తంజావూరుమండలసమావేశమును, మిరాసీ
దారుల సమావేశమును, మన్నానుగుడిలో జరుగు
చున్నవి. పోలీసుఅధికారు లెప్పటివలె 144 వ
శ్లోకము ప్రయోగమున కారంభించిరి. సత్యమూర్తి
గారిపై శ్రీముఖము తయారుచేయబడెను. కాని,
వీరియుక్తాన్యాయము ముగియుచుండగ, నిషేధపు

టుత్తరువు జారీచేయబడెను. ఆలోచన జరుగ
వలసినపని మాత్రము జరిగెను. మరికొందరునాయ
కులపైగూడ నిటులనే నిషేధాజ్ఞ ప్రయోగింప
బడెను. వాగ్భూధన మొనర్చినమాత్రమున లాపలి
రిలంపులు మారునా? మిరాసీదారులు రిసెటిర్
మేటు సూచనల సంగీకరించెదరా? నిర్బంధము
లను ప్రయోగించుకొలదియు, వారినిశ్చయ మింకను
బలపడును. వట్టిగాడేశమున ఇంతకుమున్ను రాజ
కీర్ణుదోశనము మందగించియున్నచో, మిరాసీ
దారుల కోర్కెలను తృణీకరించి, వారిపై నిర్బంధ
పరంపరలను ప్రయోగించుటవలన రాజకీయం
దోశనము చురుకుగ జరుగగలదు. వెనుకటిలోటు
పూర్తిగాగలదు.

గాంధీ పూజానిధి

చూర్మకృష్ణజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము-బందరు
డి 1-5-1924 లేవీ మొదలు 15-5-1924 వరకు యీ
జిల్లాలో వసూలు

తరకటనలు	
జక్కా భర్యారాయుడుగారు	రూ 20-0-0
అల్లాడ వీరభూపాలునాయుడుగారు	10-0-0
తురిగా నాగభూషణముగారు	8-0-0-0
నిడుమోలు	
శ్రీమతి రామస్వామిగారు	8-0-0
నిడుమోలు సత్యనారాయణమూర్తిగారు	1-0-0
,, శ్రీమన్నారాయణమూర్తిగారు	1-0-0
మాచిరాజు ఆంజనేయలుగారు	1-0-0
ఒకభక్తుడు	1-0-0
మొక్కల్లు	
ఒకఅభిమాని	10-0-0
చందన శుబ్బయ్యగారు	2-0-0
సమ్మెట కామస్వామిగారు	2-0-0
దేవకొండ నరసయ్యగారు	1-0-0
సమ్మెట నాగభూషణముగారు	4-0-0
,, వా. కొ. వీరయ్యగారు	1-0-0
పసుచుట్టి	
కాక వెంకటసుబ్బయ్యగారు	5-0-0
పంద్రాల	
అడుసుమిల్లి వెంకట్రామయ్యగారు	20-0-0
నిమ్మగడ్డ శేషయ్యగారు	15-0-0
అడుసుమిల్లి రామయ్యగారు	10-0-0
బొబ్బా సత్యనారాయణగారు	5-0-0
అడుసుమిల్లి నూర్యనారాయణగారు	5-0-0
ఒకఅభిమాని	5-0-0
అక్కూరి వెంకటచలముగారు	5-0-0
కొల్లారేటి శ్రీయ్యలక్ష్మయ్యగారు	5-0-0
అ. లింగారాయుడుగారు	4-0-0-0
గూడూరు	
మోటుమట్టి గంగయ్యగారు	1-0-0
కొరిమెర్ల	
కరిపినేని రాజయ్యగారు	11-0-0-0
కరిపినేని చిననాగయ్యగారు	5-0-0-0
తాడేపల్లి	
నూర్మనేని వెంకటప్పయ్యగారు	10-0-0
మైనేని వెంకటసుబ్బయ్య, రామకృష్ణయ్యగారు	8-0-0
కొడాలి	
తుమ్మల బసయ్యగారు	20-0-0
గుమ్మడి శేషయ్యగారు	5-0-0
తుమ్మల జగన్నాథముగారు	5-0-0
,, వెంకటంత్తుముగారు	5-0-0
,, వెంకటసుబ్బయ్యగారు	5-0-0
పురిటిగడ్డ	
పరుచూరి లింగయ్యగారు	20-0-0
మల్లవోలు	
గుండు పున్నయ్యగారు	4-0-0
,, రామకామయ్యగారు	2-0-0
,, లింగయ్యగారు	1-0-0

చక్క-వారు	5.0-0
తాజేపల్లి పెదనాగభూషణముగారు	2.0-0
గుజరు గోవిందరాజులుగారు	2.0-0
కారుమూరి సుబ్బారావుగారు	8.0-0
బూసంకొట రామ్మగారు	1.0-0

మంత్రిపాలెము

చిగులూరి చిన వెంకయ్యగారు	100.0-0
కొండపల్లి రామయ్యగారు	1.0-0
,, అమ్మయ్యగారు	1.0-0
,, వాగయ్యగారు	1.0-0
యీ పిచ్చయ్యగారు	1.0-0
కొండకెట్టి లక్ష్మీపతిగారు	2.0-0
యీ శ్రీరాములుగారు	1.0-0
యీ పెదకోటయ్యగారు	1.0-0
యీ చిన్నకోటయ్యగారు	1.0-0
యీ రంగయ్యగారు	2.0-0
యీ స్వామి కొ. రామస్వామిగారు	1.0-0
యీ రామస్వామిగారు	2.0-0
యీ రత్నం గారు	1.0-0
గొన్నాపేట్ల మావయ్యగారు	1.0-0
అలమూరు బ్రహ్మయ్యగారు	1.0-0
వీరంకి రామస్వామిగారు	0.8-0
జంపాని వెంకట్రాముడుగారు	0.8-0
యీ గురప్పగారు	0.8-0
యీ గంగులుగారు	0.8-0
యీ ముసలూరుగారు	0.8-0
వీరంకి వెంకటస్వామిగారు	0.8-0
యీ కోటప్ప - రు	0.8-0
పామర్తి సోమయ్యగారు	0.8-0
జంపాని రామలింగంగారు	0.8-0

కాజి

రామిరెడ్డి పెరుమాళ్ రెడ్డిగారు	10.0-0
,, కాజిరెడ్డిగారు	15.0-0
కట్రపు కాజిరెడ్డిగారు	10.0-0
మరివాడ నాగిరెడ్డిగారు	5.0-0
కోరుకుడి శ్రీరాములుగారు	1.0-0
సర్వ మృత్యుంజయుడుగారు	1.0-0
దిక్రపూరి వెంకటలక్ష్మణుగారు	1.0-0
పికిరిపూరి	1.0-0
వేమలికంటి కుటుంబరావుగారు	2.0-0
మరివాడ కాజిరెడ్డిగారు	2.0-0
వేకేటి లక్ష్మన్న కొ. కాజిరెడ్డిగారు	5.0-0

పురిటి గడ్డ

వెలవాడ సుబ్బయ్యగారు	2.0-0
పగుమారి రామకృష్ణయ్యగారు	2.0-0
నాదెళ్ల యజ్ఞయ్యగారు	1.0-0
కొల్లి కుప్పయ్యగారు	1.0-0
మండల కోటయ్యగారు	1.0-0

కాజి

కట్రపు వెంకయ్య - రు	25.0-0
రామిరెడ్డి పాపయ్యగారు	5.0-0
వేకేటి రామయ్యగారు	8.0-0

బద్రిపాని పాలెం

తాతా వీరాస్వామి, తాతా రత్నయ్య, బద్రిపాని వెంకటస్వామి, తాతా చింతయ్య కొ. వీరాస్వామి, బద్రిపాని లక్ష్మన్నగార్లు గ్రామము తరపున యిచ్చినకొక్కము	50.0-0
---	--------

కోనూరు

రావి లక్ష్మయ్యగారు	2.0-0
కుమ్మల సో. కొ. శ్రీరాములుగారు	2.0-0
కోనూరు నాగభూషణరావుగారు	1.0-0
మేకా పిచ్చన్న కొ. వెంకట్రాముడుగారు	5.0-0
మేకా వెంకటాద్రిగారు	4.0-0

పురిటి గడ్డ

నాదెళ్ల లక్ష్మయ్యగారు	25.0-0
,, కొండయ్యగారు	5.0-0
యాదగడ్డ పున్నయ్యగారు	2.0-0

కాజి

గొన్నాపేట్ల రామయ్యగారు	4.0-0
------------------------	-------

గుడివాడ సభలు

పథమాంధ గోరక్షణసభ

ఈసభకు అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనబడిన శ్రీమాన్ సేతులాల్లి మేఘజీగారి కన్వెన్షన్ గా సంఘటన వైదరాబాదు సనాతనధర్మము పరి అధ్యక్షులుగా జాగీర్దారు శ్రీమాన్ వామన రామచంద్ర నాయకుగా రెన్నుకొనబడిరి. ఈసభ గుడివాడలో ఈనెల 20 వ తేదీని జరుగును.

శ్రీ శ్రద్ధానంద స్వామి

శ్రీశ్రీయ ఆంధ్రదేశ అస్పృశ్యతానివారణ సభాధ్యక్షు లగు స్వాములవారు 24 వ తేదీకి గుడివాడ చేరెదరు. ఈసభ గుడివాడలో ఈనెల 24 వ తేదీనే జరుగును

చతుర ఆదిత్యధనసభ

ఈసభ గుడివాడలో నీనెల 25 వ తేదీని ఎన్. జేవేంద్రుడు (ఎం. ఎల్. సి) గారి అధ్యక్షత క్రింద జరుగును.

భారతమహామదీయసభ

లాహోరుగ్లోబుధియేటరులో 24 వ తేదీని జరుగును.

గ్లోబుధియేటరులో 2000 మందికి తావుకలదు. సివిల్ లైసులలోని బంగళాలలో ప్రతినిధులను ప్రేక్షకులను భోజన మునకును బసలకును ఏర్పాటుచేయబడెను. అచట నింతవరకును ఎవరికిని స్టేగువ్యాధి సోక లేదు. ఈనెల 22 వ తేదీ ఉదయమునకు మాలానా వహమ్యదాలీగారును 23 వ తేదీని జిన్నాగారును వచ్చెదరు. భారతమహామదీయ కార్యసంఘసభ 23 వ తేదీ మధ్యాహ్నమున, మహాసభ 24 తేదీ ఉదయమున ప్రారంభ మగును. (ఆ. పే)

‘మార్షింగు స్టార్’ బోటు ప్రమాదము

కొచ్చి, మే 19:—వల్లభీరెడ్డి ‘మార్షింగు స్టార్’ అను బోటుకు జరిగిన ప్రమాదము, ఈ బాటు గా నున్న ను కాయపు ప్రతి బాటు గా నున్న ను నావికా పరమాణుము కలుపుటచేత జరిగినదిగా, “లీ” అను బోటు లంగరు వేసికొని వెళ్ళినది, “మార్షింగు స్టార్” ప్రయాణము జేసినదియు, “లీ” గలక కమలమునకు వచ్చి రక్షింపఁబడినది. ఎత్తువరుచి దృశ్యమై దెడినా రెదియో, వివరములను తెలియుచున్నది. బోటిను కమిషనుకు పట్టుగాను, ప్రధాన యంత్రమున వలె అయ్యెనుగానూ వెటర్నీ ప్రమాదము జరిగిన బోటికి బోయియాచిరి. నావికా క్రోవాబుధితో అశద్ధ చేయుటలననే బోటు త్ర. కి. దైవ కేమో కనగినట్లు చేయుచున్న వివరణ అభివృద్ధి గానుచున్నది. వివిధిగా ప్రభుత్వము యుండిరి కొంతయది ప్రమాదములు వానిలను తూసింపుచుండ, నావికాను పడక కదుపునాడును జిట్టి వాతావరణములో ప్రయాణము చేయుటకు తాము బాధ్యు లము గానుని చెప్పు లెన్నెను. (ఆ. పే)

పూనా గుట్టప్రపంచములు

తులసీదాసుని గుట్టములపై రిజినాలు

అకేయూర్లు స్వాచేయును
తె నూన, మే 19:— కడపి సురక్షితులను తెలగ పూనలో జరిగిన జింఖానా సభలలో పాల్గొనెదలగా గజపాడిన రిజిటాల్లు అకేయూర్లు కచ్చే పూనా గుట్టప్రపంచ మలలో గోటర్ దాను కుమారుడకు సు. సీ నానుకుట్టమున స్వాగతేయుట ను నిజమింపుడెను. (ఆ. పే)

ఇండియన్ సివిలుసర్వీసు

వరీక్షా ఫలితములు

కొచ్చి, మే 19:— ఈదినకు సులూపానింపబడిన 5 గుట అభ్యర్థులును 1924 సం॥ జనవరినెలలో అప్రెంటిసులలో జరిగిన యింటెలిజ్ సివిలుసర్వీసు పోటీరీక్షలలో ఉత్తీర్ణులై రెని కథి కాములు ప్రవేశించిరి:— హెచ్. వి. కరదరాజు అయ్యంగార్, ఓ. చంద్రశేఖర వివాళ, కె. యస్. నా.నూ, యస్. జె. వాల్మార్, డి. యస్. ఝా. (ఆ. పే)

త్యాగరాజు కట్టిగారు బ్రాహ్మణేతరులందు విక
మత్యముతో కలసి పనిచేయుచుండవలయు ననియు బ్రాహ్మ
ణులు చేయుటకు తోచి భేదములు వృద్ధియగునట్లు
ప్రవర్తించుటకును చెప్పిరి.
అంతటితో సభ ముగిసెను.

బ్రాహ్మణేతరుల విభేదములు

మ దాను మొయిలు

కోపముతో లేక దుఃఖముతో బ్రాహ్మణేతరులు మెన్న
సమావేశమై తమయందేర్పడిన భేదములగురించి చింతిల్లిరి. ఈ
భేదములవల్ల తమ పక్షపు ప్రతిష్ఠ తీసివేసెననియు, ప్రతిపక్షు
లు లాభము చెందినందు వారు గ్రహించిరి. తమ అధికారము
అడుగంటుచున్న ఈ సమయమున 'నిజముగ మాకు బ్రాహ్మ
ణులపై ఎట్టి భేదము లేదని' బ్రాహ్మణేతర నాయకులు చెప్ప
చున్నారు.

రాజకీయ విషయములందు కుట్రచేయు బ్రాహ్మణుడు
మాత్రమే వారి క్రతువు. రాజకీయవిషయములందు ఎట్టి తోక
ము కలుగజేసికొనక తనపని తాను చూచుకొను బ్రాహ్మణుని
మిత్రునిగ వారు అంగీకరించుచున్నారు. అధికారమునందున్నంత
కాలము బ్రాహ్మణులపైగల ఈ ప్రేమ ఏల ప్రకటింపబడ
లేదో? కష్టకాలము రాగానే బ్రాహ్మణేతరులపైగల ఈవిధముగ
మారినది. నిజముగ మొదటినుండియు బ్రాహ్మణులను క్రిందికి
తన్నవలయునని బ్రాహ్మణేతరు లుద్దేశించుచుండిరి. బ్రాహ్మ
ణేతరులపైగల మొదటినుంచుకాలము రాజకీయవిషయములందు
తోకము పుచ్చుకొను బ్రాహ్మణులు, ఇతర బ్రాహ్మణులు
అనుభవమున ఎప్పుడు వినియుండలేదు. ప్రభుత్వోద్యోగము
లందున్న బ్రాహ్మణులు తమమిత్రులకు బంధువులకు ఉద్యో
గము నిచ్చుచుండినందు, పురోహితులకు బ్రాహ్మణులు
చదువురాని బ్రాహ్మణేతరులను అలాగఁ బ్రోత్సహించుచుండినందు
అధికారముదాంధులగు బ్రాహ్మణులకుపదప్రవృత్తయ్య కలుగజేయ
వలయుననియు చెప్పబడుచుండెను. సంతాపము మానవలెను
ను వికసింపజేయును. ఇంతయు బ్రాహ్మణేతరులకు వచ్చిన
కష్టకాలమునకు ఫలము.

కాని ఈమార్పు సభనాచకము. రాజకీయవిషయములకును
సాంఘిక విషయములకును ముడిపెట్టుట సక్రమపరిపాలనమున
కును ప్రజాయత్ర పరిపాలనాభివృద్ధిని భంగకరముగ నుండును.
పూర్వపు అధికారము ప్రతిష్ఠ మరల సంపాదించుకొనుటకు
బ్రాహ్మణేతరులందు వికమత్యముతో కలసి పనిచేయువలయు
నని నాయకులు కోరుచున్నారు. బ్రాహ్మణేతరులందు విభే
దము లుదయించుటచే సామ్రాజ్యకావనసభ, ప్లేటూకాన్సిలు,
విశ్వవిద్యాలయముల మహాసభలకు ప్రతినిధులను ప్రభుత్వము
నారు పేర్కొను సంవర్ధమున తమహక్కులు పొటించబడ
లేదు. బ్రాహ్మణేతరులు అల్పసంఖ్యాకులు కారు. రాష్ట్రము
నందు వారి సంఖ్య అత్యధికము. ఆయినను
నామినేషనుద్వారా సామ్రాజ్య కావనసభ్యత్వమును వారు
పొందగోరుచున్నారు. ఇది వారి దుర్బలత్వమును ప్రకటించు
కొనుటయే. బ్రాహ్మణేతరు లెందుకు అధికముగ సామ్రాజ్య
కావనసభకు ఎన్నుకొనబడలేదు. స్థానికకావనసభ ఎన్నికల సం
వర్ధమున అధికముగ శ్రద్ధతో వారు పనిచేయుచుండిరి కాబో
లు. రాష్ట్రీయ కావనసభయందు తమసంఖ్య అధికముగనున్న
ఆ బలమును పయోగించి తమ పక్షము వారే
సామ్రాజ్యకావనసభ్యులుగ పేర్కొనబడునట్లు చేయవచ్చునని
తలంచిరి కాబోలు. అట్లయిన ఈపక్షమువారికి ఆశాభంగము
గలుగుట న్యాయమే. వారు అలంబించిన విధానము ప్రజా
యత్రపరిపాలనామూలములకు విరుద్ధముగ నుండెను. ఎన్నికల
యందు అభ్యర్థులగు నిలవి విజయము గాంచజాలని సంఘము
వారికి ప్రాతినిధ్యము కలుగజేయుటకై ఈనామినేషను పద్ధతి
వీర్చడెను. కావున బ్రాహ్మణేతరులు నామినేషనుద్వారా సభ్య
త్వమును అభిలషించుట క్రమముకాదు. వారు చక్కని నిర్మాణ
ముతో పనిచేసియుండిన తప్పక విజయము గాంచి యుండెడి
వారు. నిర్మాణము లేకుండెను. తగవులుండెను. అపజయము
కలిగెను.

ఈ విభేదము లెట్లు వీర్చడెను? ఇంకను ఆభేదములు అంత
మొండకుండుటకు కారణమేమి? అధికారుల అవరణవల్ల వృద్ధి
చెందదులను రాజకీయపక్షము వీరకాలము వృద్ధి చెందజాలదు.
ఈపక్షమునకు చేరినవారికి సమముగ ఉద్యోగములు గౌరవము
లు పంచివెట్టువనంనుటకు ఈవిభేదము లేర్పడెనని కడవిన
కావనసభ సమావేశము స్పష్టపరచెను. ప్రభుత్వోద్యోగము
లందు బ్రాహ్మణేతరులకు సరియగు ప్రాతినిధ్య
ము కలుగజేయుట ఈపక్షమువారి ఉద్దేశము. అందరకు తృప్తి

కలుగువిధమున ఏనాయకుడైనను సరే ఉద్యోగము లియ్యజాలడు.
ఈపక్షమువారికి ఈఉద్దేశ మున్నంతకాలము ఆశాభంగము
కాంచువారసేకులుండురు. విభేదము లుదయించుచునే యుండ
గలవు. కావున ఈపక్షమువారు తమఉద్దేశములను విధానమును
మార్చుకొనలేను. ఇతరసంఘముల అభివృద్ధికి భంగకరమగు విధ
మున నామినేషనులవలని లాభములు ఇతరప్రత్యేకసౌకర్య
ములు తామే పొందవలయునని కోరకూడదు. సర్వత్ర నిష్పాత్తి
కన్యాయశ్రేష్ఠత్వములు ఆదర్శముగ నుండవలెను. ప్రజా
సౌఖ్యము అనగా సర్వప్రజల సౌఖ్యము వాంచితార్థముగ నుండ
వలెను.

గుంటూరు అన్నదానసమితి

(పరిశీలనాధీన మేమపాఠగుంటూరునందలి కంటిగూడి
వారలకెల్లరకు అన్నదానము కావించుచున్నాము. 20-5-24
తారీఖున మూడవ వార్షికోత్సవమునభ గాన ధీరజనుల్లెరు
ను మీ ఆత్మదినము కార్యాలయమునందకు సాక్షాత్తు 4-30
గంటలకు విచ్చేయవలయును.

అన్నదానసమితి.

అన్నదానకార్యాలయము స్థాపించి 1922 పాఠశాలయూ.

సంస్కృతవిద్యార్థులకు గొప్పపాఠశాల వికసములు

భారతీవిలాసజాతీయపాఠశాలా సంస్కృతపరీక్షలు

ఉయ్యూరు (కృష్ణజిల్లా)

జగత్పూర్ణాశ్రమంధీరులు, సంస్కృతభాషాధరణదీక్షితు
లును, అనుకూలవాదాని శ్రీకాశీకృష్ణచార్యవరచిత్తులగు బాల
బోధిని, క్రియాధర్మాల నాధారము చేసికొని, ఈపరీక్షలు
రాజోపు న వ రా త్ర ము ల లో జరుగును. పరిష్కాసములు
ఉయ్యూరు, బందరు, తెజనాద, రాజమండ్రి, కాకినాడ,
హైదరాబాద్, అనంతపురములందు వీర్చరచబడినవి. అగ్రస్థాన
మున నుత్తీర్ణులవారికి రెండునగనలబుంగారుపతకమును, వ్యిది
యస్థానమున నగువారికి మరియొక బంగారుపతకమును యివ్వ
బడును. ప్రవేశరుసును ఒక రూపాయతో దరఖాస్తులను, 18
సం॥ మయ్యులోపు బాలురు, బాలికలు భాద్రపదపూర్ణిమలో
పున పంపుకొనవచ్చును. వివరములు ప్రత్యేకము ఈక్రింది చిరు
నామమే వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

గాయత్రి అనంతరామకర్త

భారతీవిలాసము, ఉయ్యూరుపాట్లు, కృష్ణజిల్లా.

శ్రీకావార్త

(బ్రహ్మశ్రీ) జంధ్యాల వెంకట శివకవులలో నొక్కరును
బ్రహ్మశ్రీ తిరుపతి వెంకటకవుల శిష్యులును జంధ్యాల వెంక
ట శర్మగారు ఈచైత్ర బంధ మంగళవారమునాడు స్వర్ణముల
యిరి, శర్మగారు తెలుగులో చక్కగా కవిత్వము వ్రాయగల
వారు. కొలదిదినములక్రిందనే వీరు ఉత్తరదక్షిణ దేశయాత్రల
ను సమగ్రముగా జేసి అచ్చటి విశేషములను విపులముగ
చర్చింపుచు నొకగ్రంథమును వ్రాయవారంభించిరి. వీరియ కాలము
రణమునకు చింతింపుచు వీరుకుటుంబమునకును వీరి జంటకవులగు
శ్రీశన్నకావ్రాగారికిని మానహాభూతిని తెల్పుచున్నాము.

నందూరి శివరావు,

గుడివాడ.

ఇంటూరు

మాగ్రామ ప్రామాణ్య కార్యదర్శియగు నిరంతర ప్రజా
క్షేమాభిలాషియగు మాగ్రంధాలభూతిహరియగు నగు కస్తూరి
లక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారు యామధ్యాన్నము ౧౨
గంటలకు పరలోక ప్రాప్తి నొందిరి. శ్రీవారి కుటుంబమునకు
మాసాభూతిని దెల్పుచు వారి యార్జునుల కాలి నొసగ
లయందు నది శత్యవృత్తిని బ్రాధించుచున్నాము.

దావులూరి రాఘవయ్య చౌదరి

(గంధాలకు కార్యదర్శి, ఇంటూరు.

అమెరికను కాంసలు

రంగూను, మే 19:—రంగూనులో నున్న అమెరికన్
కాంసలు జేమ్స్ మోట్ గారు కేపుల్ కుట్ర ట్రాన్స్ ఫర్ చేయ
బడిరి. వీరి తరువాత సి. జె. మైఖేలగారి దిగివారిగారు
ఆ కనికి కత్తురు. (ఆ. వె)

మిల్లువస్త్రములు.

మహాత్ముని యభిప్రాయములు

మిల్లు బట్టలగుర్తి మహాత్మునవశీనన పత్రికలో
వ్రాసిన వ్యాసమునకు అనువాదము:-

ఖడ్గియొక్క స్థానమును మిల్లు బట్టల కిచ్చుటకై
జాతీయోద్యమమునందు ప్రయత్నము జరు
గుచున్నది. ఆనగా ప్రజలెంతయు ఖడ్గరు నందలి తపస్యమును గు
ర్తింపలేదునుకూట. ఖడ్గరువృత్తమును మిల్లులపై ద్వేషముచే జనించిన
దిగాదు. హిందూదేశమునందలి పేదల యుపయోగార్థము ప్రా
రంభింపబడినది. స్వరాజ్యసంస్థాపనకై ఖడ్గరువృత్తమును జరుగు
చున్నది. స్వరాజ్యమునకు ఖడ్గరు మహాపునికి ఆర్యవంటిది. అది
లేనిచో భారతదేశము జీవించువలదు. జీవములు గోల్పోయిన
దేశమునకు స్వరాజ్య మేరీతిగా వచ్చును. పట్టావాసుల మగు
వనకు గ్రామస్థులబాధలు తెలియవు. ఆర్థికస్థితిని గ్రామజీవితముల
నెరిగినవారు గుర్తింపగలుగుదురు. భారతదేశముయొక్క వా
రుధ్యము తీసివదింపుచున్నది. దీనిని కాపాడుటకు ఖడ్గరు నిర్మా
ణమొక్కటియే సాధనము. హిందూదేశమునందు భవము సమృ
ద్ధిగాలేదు. అందుచే చాలమంది తనలేనివారుగా నున్నారు.
పట్టుములలో నిచ్చుకూలి చాలకున్నది. 7 లక్షలగ్రామములు
స్వేచ్ఛను బడయనున్నవి. అందరిప్రజలకు వారిస్వగ్రామములలో
నే పనులు గలుగవలెను. ఇది రాట్నమువల్లనే సాధ్యమగును. అం
దుదేశనే రాట్నమును నేను 'అన్నపూర్ణ' యనుచున్నాను. మన
ము జేయవలసినది ప్రచారము మాత్రమే. పనికేయుటకు సంసి
ద్ధులుగా నున్న వారు అనేకులుండినగా యిది సాధ్యముగాదు.

మిల్లుబట్టలతో పోటీలేదు.

మిల్లులు బాగుగ సంస్థాపింపబడినవి. వాటిలోకకు పనికేయు
టకై వాలంటీరు లనవసరము. ఇండియామిల్లులు విదేశ ప్రప్ర
ముల వ్యాప్తిని తగ్గింపగలవు. అవి స్వరాజ్యముకన్న దేశశ్రేయ
మును యెక్కువగా జూచుకొనవలెను. తమబట్టను ప్రత్యక్షము
దానిగా జేయయత్నించినచో ఎక్కువబట్టలను విక్రయింపగలవు.
ఖడ్గరు బట్ట మిల్లుబట్టతో పోటీ దరులుటలేదు. ఇప్పటికి
కోటిరూపాయల కద్దునైన తయారుజేయలేదు. అట్టియొక
పోటీయొక్కదో ఖడ్గరు యింతను స్థిరముగా పనిజేసినగాని తిరిగి
పూర్వపు డౌన్ టర్న్మునకురాదు. ఇట్టిస్థితిలో ఖడ్గరును మిల్లుబట్ట
లను సరిపోల్చుటకు యెంతమాత్రము విలులేదు.

కాంగ్రెసు ప్రచారమంతయు పేదవారివగ్గన జరుగుచున్న
ది. కాంగ్రెసు సంస్థపరిజుష్టానే నిలబియున్నది. కాని యింకను
కాంగ్రెసుమొర పేదవారిలకు చేరలేదు. అందుచే పేదవారల
నగగ్రోత్సాహము ఆసంగతిని గుర్తింపకున్న వారలకే యిప్పుడు
ప్రబోధము జేయవలసియున్నది. కాంగ్రెసువారు పేదవారల
కొంతకే కద్దురు ఉచ్చమునును సాపించిరి. కావున, కాంగ్రెసు
వారికిని, కాంగ్రెసు మొరవలిన ప్రజలకును ఏల్లువస్త్రములు
విస్తర్జీయములు గా నుండునని నాతలంపు.

మిల్లుబట్టకు కద్దురు కేత్రపుగాదు

ఈకార్యమునందు నేను మిల్లు అధికారుల సహాయమును
గోరుచున్నాను. వారు మిల్లువస్త్రములను కట్టుటమారి కద్దురు
ధరించి పేదవారలయొక సామూహికాపవలెను. మిల్లుబట్ట కద్దు
రునకు కేత్రపుగాదు. ఇప్పుడు రెంటికిని హిందూదేశమునందు
తావుగలదు. దేవుని దయచలన హిందూదేశమంతయు ఖడ్గరు
భారమునకు గడంగినచో, మిల్లుఅధికారులు విదేశములకంపి
తమబట్టను కెల్లగొట్టవచ్చును. వారిధనార్జనమున కెన్నడును
లోటులేదు. ధనావశ్యకత యెప్పుడు ఉండును. గొప్పవారికి
తావు దొరకకపోదు. వారిధనము మారినకాలము. వారికప్పుడు
మానవిజాతీయందు ప్రేమ సహార్దనవాంఛకన్న అధికముగా
నుండును. పేదవారలకుగూడ లాభకరముగ నుండును.

ఖడ్గరు బాగుగ అన్నిచోట్ల వ్యాపించినగాని యాలాభి
ముకలుగదు. ప్రతియంటును ఖడ్గరు నింపియే యత్నించు ప్రజ
లు తాము పేరొకవస్త్రము ధరించుటకు తలపడవని చెలిసికొన
వలెను. ఈవిషయము నందరును బాగుగ గుర్తింపవలెను. దీనిని
యింతిమకు గమనింపకుండుటచేతనే కద్దురువ్యాప్తి బాగుగ
జరుగలేదు. అందువలన కొన్నిరాట్నములు మొట్ట పనిచేసి
యిప్పుడు నిద్రబోవుచున్నవి. దీనికి ఫలముగా ప్రత్తినిలవ
యందు లేక మంచులు రాకున్నది. చాలమంది బయటకుచ్చి
నపుడు మాత్రము కద్దురు ధరించి యిండ్లలో పడేశప్రప్రములలో
మిల్లుబట్టలతో వాడుచున్నారు. స్థిరస్వభావము కురుకనన్నాట్లు
మిల్లుబట్టలను వివది కద్దురునే ధరింపవలెనని పదిసారులు జెప్పిన
లాభముండదు.

బుద్ధ బయల్పరి

జుహులో వార్షికోత్సవము

మహాత్ముని ప్రభుత్వసన్మానము

మరికొన్ని వివరములు

ఈ సభ జుహులో యీ నెల 16 వ తేదీ సాయంకాలము మహాత్ముని మందిరమునందు జరిగినది. ఆ సభకు మహాత్ముని జన్మతే వహించెను. ఆ సభకు చాలమంది వచ్చిరి. లాలూభాయి శ్యామలూను, దేశమందు చిత్తరంజనదాసు కే. నటరాజును, ఎన్. ఏ. బ్రెల్వీగార్డు మున్నగు ప్రఖ్యులుగూడ పలువురు వచ్చిరి.

మహాత్ముని ప్రస్తుతము బుద్ధుని మరణమునే వ్యాపింప జేయుచున్నాడు గాన నీసభకన్యతవహించుటకు మహాత్ముడే అర్హుడని నటరాజును గాన పాపించిరి. పిమ్మట నడుము మొదలు మోక్షార్థమున మాత్రమే వస్తువును పరిచిన గాంధీమహాత్ముడగ్రాసము సభిష్టించి యిటు లుపన్యసించెను.

ఉపన్యాసము

“ఏ సత్త్వముకొరకు గౌరవముగల జీవించి లేవజీవించు నర్హుడనో దానిని వ్యాపింపజేయుటకే నేను ప్రయత్నము చేయుచున్నాను. కారణముననే నన్నీ సభ కన్యతనుగా ఏర్పరచియుందురని నేను తలంచెను.

బౌద్ధమతము హిందూమతమునకు దొక భాగమేగాని క్రొత్తమతము కాదనియే నానమ్మకము. హిందూగ్రంథమునకు గౌరవము నూతనవ్యాఖ్యాన మొనరించెనేగాని. క్రొత్తమతమును కల్పించలేదు. జీవితమును చేయుచుగాని జీవహింస చేయుట దేనునదియే హిందూగ్రంథమునకు సత్కార్యమని బుద్ధుడు బోధించెను. యజ్ఞమునకు యితరప్రాణులను బలియిచ్చుట గాదు స్వార్థమును బలియిచ్చుటయే నిజమున యజ్ఞము. అని బుద్ధుడు బోధించెను. ఇది నేపథ్యమున హిందువు లు తలంచెరి. ఉత్తమమున న హిందూ సాధార్యమును బుద్ధునివలన హిందువులు గ్రహించినను బుద్ధుడు వేదములను మాసిం చెనను నహింసలన హిందువులు బౌద్ధమతమును నిరసించెరి. బౌద్ధమతము వేదవిరుద్ధమున క్రొత్తమత మని వారు తలచిరి. బుద్ధ నీతిని దేశీయులవలన దివ్యమనెడియు దేశము దుర్గతిపాలు కాసాగెనని నిరసించుట యిప్పుడు కొంచెకి పద్ధతియైపోయినది. అనగా నేను ప్రజలు ప్రేమను కనికరమును అధికముగా సభ్య సిందినచో ప్రపంచ పథోగతికి వచ్చుననుటయే గదా? అనగా అసభ్యమునకే విజయములుగనని చివరకు తేలుచున్నది. బుద్ధుని నీతిని గ్రహించుటవలన మనదేశమునకు దుష్టి నీతిలగలేదుగాని ఆ నీతిని సరిగా ఆచరించు పోవుటవలననే దుష్టి నీతి కలిగినదని నామ గట్టి నమ్మకము కలదు. పాశ్చాతీయులు ఎప్పటివలెనే ప్రవక్తను త్రోసిపుచ్చిరి. వేదము దివ్యవాక్కు గాన నది నిరంతరమును సత్యమై వ్యాపించుచు వృద్ధిచొందుచు ప్రతిస్థానించుచునుండెను. పాశ్చాతీయులు భావములను పరిత్యజించి వాక్యములనే పట్టుకొని ప్రాకూటాదేశమున మనమందులకునిరా తనొంద నక్కరలేదు. బుద్ధుడు చేయవలసినసంస్కరణ ఏ ట్టిదని ప్రజలకును సరిగా గ్రహింపగలిగియుండలేదు. అనంతము విశ్వ జీవితమున 2500 వత్సరము లధికకాలము కాజాలదు. ఆత్మి లో క్రమపరివర్తనము జరుగుచున్నప్పుడు భావాచరణములలో మాత్ర మేలంకరణగూడదు. అద్భుతవర్తలు జరుగుకాలమునకు గడచిపోలేదు. వ్యక్తులవలెనే జాతులగుడనదివ ర్తించును. ఇన సామాన్యమునకు దకారణముగ నాకస్మికముగ పరివర్తనము కరి గి వారధిరంపబడుట ఏక్షణముండైన జరుగవచ్చునను నమ్మకము నామకూర్చిగానున్నది. ఆకస్మికముని మనశేలతో మననిన భగవం తు దేంతకాలమునుండి సంస్కరించుచున్నాడో మనమెందుగజా లుపోవుటవలననే. అత్యద్భుతతత్వముద్భిక్త కాలమువరకునగోచరము లు, నగ్రాహ్యములుగానేయుండును గాని అవి ప్రచలముగపనిచే యుచునేయుండును. అగోచరముగనుహిత క్రియందు సంపూర్ణవి శ్వాసమును కలిగియుండుటయే మతము. ఆదిమృత క్రిప్రాచీనకాల మునకలవరమును కలిగించెను. భావికాలమునగూడనటులే కలవర మును కలిగింపగలదు. వ్యక్తములను తిరస్కరించి ప్రేమసత్త్వ ములకే అంత్యజీవమును కలుగనని నమ్మవలెనని బుద్ధుడు బో ధించెను. హిందూ మతమునకును ప్రపంచమునకును బుద్ధుడు కలిగించిన గొప్పలాభమిదియే. బుద్ధుడు బోధించిన విషయ ముల నన్నిటిని స్వయముగ ననుష్ఠించుచునేయుండెను, కాననే వానివనుష్ఠింపవలసిన రీతినిగూడ మనకొరకు నేర్పెను. ఉత్తమ ముగు ప్రచారము గ్రంథప్రకటనము గాదు. విశ్వమానవకోటి

తంజావూరు జిల్లామహాసభ

మన్నార్డుడి

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసయ్యంగారి ఆద్యక్షోపన్యాసము
మన్నార్డుడిలో 18 వ తేదీన జరిగిన తంజావూరు జిల్లా మహాసభకు అధ్యక్షత వహించిన శ్రీమంత్ ఎన్. శ్రీనివాస య్యంగారి ఉపన్యాసమునందలి ముఖ్యభాగములు.

స్వరాజ్యభావన

ఎల్లప్పుడును స్వరాజ్యమునే ఆదర్శముగా నుంచుకొని దానియర్థమును బాగుగ గ్రహించి దాని కొరత మనము జేయవలసినదేమో తేయరానిదేమో గుర్తించుట మనవిధియైయున్నది. అనగా కాంగ్రెసు సభకు ప్రజలలో బా గుగ పలుకుబడియుండి భక్తిపూర్వకముగా అన్యోన్యతగలిగి పని జేయు ప్రచారములసంఖ్య దినదినాభిన్న చెందుచుండునలెను. ధీ కాంగ్రెసు అధికారము ప్రజలపై అధికమయినచో లభి, మనము స్వరాజ్యమునకు అర్హులమని చెల్లజేయుచున్నాము. కాంగ్రెసు ప రిపాలనవలన వైమర్యము లభింపమై ప్రచారముల ఉత్సాహు పో యి, అనుచరులసంఖ్య తగ్గివచ్చి మనము స్వరాజ్యమున కసర్దుల మని జెలియును. మనకార్యక్రమము ననుసరించువారు చాలమం దియుండుటయే మనయ్యవ్యమమునకు బలము. ఒకకార్యక్రమ ము జరుగవలెనుగా నెరవేర వలెనన్న క్రమంగా పనిజేయువారి సంఖ్య పెంచుచుండునలెను. ఒకసారి దీనిననుసరించువారు మర ల విడిచి పోకుండ జూచుకొనవలెను. ఈవిధముగా జూచినచో మనసంస్థలు, కార్యక్రమముగూడ లోపములు గలిగియున్నవి. నేను కాసనసభల బహిష్కరణవాదినిగాను, ప్రవేశవాదినిగాను. ఆ న వ స ర మ గా కార్యక్రమమును మార్చుటగాని జేయుచో నది అ వ స ర మ గు న పు డు మార్చుటకుగాని యనివేళమని నాకు దెలియును. స్వరాజ్యపక్షము ధైర్యముట యు కాంగ్రెసుసభ్యులలో ప్రతిమాలభావ మేర్పడుటయు, ప్ర స్తుత కార్యక్రమము పనికి రాదనియు, ప్రస్తుత సంస్థాపనము అసమర్థమైనదనియు రుజువుచేయుచున్నవి. స్వరాజ్యమునకు ఆ ర్హత జడయలెనన్న నాయకులు ప్రచారముల బండ్లల భా వముల చెల్లజేసికొని కాంగ్రెసుసంస్థలకు సంబంధించిన వారం దరికి సదుపాయముగానుండునట్టి కార్యక్రమము నేర్పరచుకొని ఒక్కరిలోనే అధికారములయు నుంచుకొను దుర్వలమును బావనలెను. ఇరుపక్షములకూడే పరమములుగూర్చి ఒకసంగట్టిచెలి పెడను. అటులేకండ చెల్లప్పుడును రాజీనామాలు కుదుర్చుచుం డుటవలన సరియైనసంస్థాపనము జరుగనేరదు. భేదాభిప్రాయ ములు ఒడచుచున్నచన లగుపడుటతోడనే కార్యక్రమమునందు తగిన సర్దుబాటులుజేసి, వైమర్య లభింపమై యుచున్నతరుణి కలహమునకు దిగకమునుపే శ్రద్ధ దీసికొనవలెను. పిమ్మట నామ మాత్రమునకు యదుపురము సభ్యులగా నుండుటకు సమన్వ యముగడుపుటకు ప్రయత్నించిన లాభముండదు. అంతేకల హములను తెరచాటుగా నుంచుచే స్వరాజ్యఆదర్శము స్పష్టముగా గోచరింపవలెనని నాలలంపు. వ్యక్తిత్వతం త్ర్యమున వేదాంతమునందు నాంధ్ర యధికమగుచుండుటచే స్వరాజ్యమునందు హంభత్వమున్నది. కా పు న యె ట్టి లోపములు లేక, యెల్లప్పుడును అభివృద్ధి మార్గమునే నూచించుచు అభిజయమునకుగాని నిర్బంధమునకుగాని వెళునక ప్రజాభిమానము బడయవలెనను కోరికపై నాధార పడునట్టి స్వరాజ్యవాంఛ గలిగియుండునలెను. విశ్రుల యెగతా

ఎటుల మెలంగవలెనని మనము కోరుచుమో అటులే మనలో ప్రతివ్యక్తియును నడుచుకొనుటయే ఉత్తమప్రచారము” అని మహాత్ముడు నుడిచెను.

పిమ్మట ముని జీ న వి జ య, లాలూ భాయి శామలూను గారు యుపన్యసించిరి. దేశభంధు దాసుగారు లేవగానే కరతాళస్వములు చెలగినవి. అహింసయే బుద్ధ మూర్తియై అవతరించెనని ప్రతిపాటుచును చెప్పగలడు. రాజుకు విందుచేయుటకు గౌరెలమందును తోలుకొని పోవుచుండుగా బుద్ధుడుమాచెను. వానిపై నత్యధికమగు కనికరము కలుగుటచే బుద్ధుడు రాజుకడకేగి గౌరెలను చంపక తన్నుచంపితివనలెనని రాజును కోరెను. ఈ కథలోనే బుద్ధుని జీవితరహస్యములయు నిమిషి యున్నదని దాసుగారు నుడిచిరి.

ప్రాధెసరు కాశానిగా రధ్యక్షునకు వందనము లర్పిం చిరి. బౌద్ధసంఘమువారు పాశ్చిగ్రంథములను ప్రకటించెదరని తెలిపిరి. ఆంధ్రులగుగారి సంక్షేమము ప్రాధెసరు. కృపాలనీ గారు వివరించిరి.

శివలనగాని, శత్రులనిరసమువలనగాని, సంపాదనాధలవలనగాని, సంపదలవలనగాని మన దేశాభిమానము యెప్పుడును తక్కువ గాకుండదు. ఇహలోకమునందు సౌఖ్యము పరలోకమునందలి ముక్తియు మనము స్వరాజ్యము సాధించుటయందే ఆధారపడి యున్నవని నమ్మవలెను. మనకు పరిపాలన ఒప్పగించినచో జేయ లేకుండుమా? ప్రస్తుతపరిపాలనాయంత్రమును నడుపుచున్న దెవ రు. భారతీయులే కారా? అంగ్లేయులగు ఓమరుసీరులు ప్రభు. త్వవిధానమును తయారుజేసి యివ్వగా, వారి క్రిందియున్నో కలందరు దానిని అమలుజరుపుచున్నారు. పరిపాలనాయంత్ర ము అనుర్బుదియున్నది. దానినడపించుటకు మేధాశక్తి నుపయోగింపవలెను. ఆపని మనము జేయగలుగుదుము. మన శృంఖలముల క్రితములకు జేయవలసినదేమన, విదేశీయ అధికారులకు ఉద్యోగ తేతముగూడ లొంగిపోవునట్లుజేయుచున్నవారే రోగమువలె మనల నాక్రమించుకొనియున్న యీ బానిసస్వభావమును రూ పమాపవలెను సత్వరస్వరాజ్య ప్లాప్తికి హిందూదేశములోని పరిస్థితులు నేడు చాల అనుకూలముగా నున్నవి. ప్రతి గ్రామము నందును ఒక రో యిద్దరో స్థిరముగ నాయకత్వము లూని బాధ్యులను వహింపవలెను. సద్గుణసంపద దేశాభిమానము సామాన్య సామాన్యము, శ్రేయ్య ము యందుల కవసరము. మనము వై వారలను, విదేశీయులను నాయకత్వము వహింపజేయుచున్నాము. ఇది వివాదకరము. ఎ క్కడిక్కడ నాయకుల నేర్పడుచుండునలెను ప్రచారముగాని, స్థానిక కా.సంస్థలుగాని ప్రస్తుత సమస్యను పరిష్కరింపజాలవు. సమర్థమైన స్థానిక నాయకత్వ మేర్పడుచుకొనుటచే నన్నివిష యములు పరిష్కరింపబడును. ప్రజల విశ్వాసమునకు పాత్రై యై వారిని తాను జెప్పునట్లు జేయువాడిగా జేసికొనగల్గు నాయ కులుగల పంచాయతీ నేర్పడుటయే స్వరాజ్యము. ఆనాయ కుడు తన స్థలములందు పూర్తిగా సంస్థాపింపబడి తన స్థానే చేరికకు అంత యధికారమును చెలాయించుటకు సిద్ధముగా నుండి న గా ని స్థలాంతరమునకు బోగూడదు. స్థానిక నాయకుడు తమకుతోచినవీరిని బుద్ధి సామ ర్థ్యముల నుపయోగించి కార్యసాధనము జేయుచుండువలెగాని ఆ. భా. సంఘము వలనో రాష్ట్రసంఘములవలనో ఉత్తర పులకై యెదురుజూచుచుండుగూడదు. ఆ నెపముచెట్టి పనిజేయక ఊరకయుండరాదు.

స్వరాజ్య పరిమలు తగ్గింపగూడదు

భారతజాతి కోరవలెను గూర్చి అందరు యేకాభి ప్రాయము గలిగియున్నారు. కాకినాడ సభలో కొందరు కాంగ్రెసు క్రితును సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము గోరవట్టిదిగా మార్చవలెనని చెప్పిరి. కాని యీ విషయమున కాకినాడ సభా తీర్మానము సంగీకరించినచో సంపూర్ణమైన బొమ్మియను స్వ ప రి పాల ము న కు తక్కువయగు దానిని చేనిని అంగీకరింప గూడదు. మన దేశ నిష్పాడు రాష్ట్రస్వాతంత్ర్యమునుగాని కేవలప్రభుత్వమునందు బాధ్యత గల రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యమునుగాని అంగీకరింపవని నేజెప్పగ లను. కాంచుడేటిలు సమ కేమనులన సంస్కరణల విధాన మునందు మరియొక మెట్టు నధిష్ఠింపవచ్చుననెను ప్రయత్నముల కంగీకరింపరాదు. అట్టిప్రయత్నములు జేయువారి పిచ్చియాలో చనలప్రకార మది లాభకరమనియే దలంచెను. స్వరాజ్యము సాధించుట యిదియేమంచి ఆనమాలసమయము. ఇప్పుడుగాని స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రత్యేకముగాగాని యితరులతోగూడి గాని సంస్కరణల కంగీకరించి పనిజేయదొడంగినచో 1919 సం॥ నుండి మొన్నటియెన్నికలవరకు విలపించుచున్న తగ్గినట్లే విరును స్వరాజ్యసంస్థాపనకు ప్రతిబంధకముల కలుగజేసినవారగుదురు.

ద్యంప్రభుత్వము నిష్ఫలత్వము గూర్చి కొందరు ఉపన్యసించుచుండును.

సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమునకు సంబంధించిన ఉత్తరపును ప్రభుత్వమువారు పాటించుట లేదని చెప్పబడినది. ఈ విష యమై శాసనసభవారు తగువిధమున పనిచేయుదురు.

అభినందనములు

చెన్నై పురియందు మంత్రివర్గమువారు సంస్కరణములను ఏవిధమున నిర్వహించిగో ఎల్లరకు తెలియును. ఇతరరాష్ట్ర ములందు అపజయముగాంచిన సంస్కరణములు ఈ రాష్ట్రము నందు పూర్ణఫలము లొసగెను. ఇందులకు కారణమేమి? ఉత్తరహిందుస్థానమున పూర్వ ముట్లాడుచు పనిచేయని వారిసంఖ్య అధికము. మనరాష్ట్రమున ఉద్రేకము లేక శాంత ముగ పనిచేయువారున్నారు. దాసు నెహ్రూ మహాత్ముగాంధి గార్లు ఏమిచేయుచున్నారో మీకు తెలియును. ఈ రాష్ట్ర మున అజపముసాగదు. ఎందుకనగా వారికన్న మనము నిదా నము గలవారము.

స్వామి శ్రద్ధానంద

నేటిదినము ఉదయం చెన్నపురి వచ్చిరి

నేటిదివము ఉదయం తీరాడనియు ఎక్కువైనాలో చె
న్న పురికివచ్చిరి. ఎక్కువైనాలో వారికి స్వాగతమిచ్చుటకై
ప్రముఖులతోపాటు వచ్చియుండిరి. టి. పృథ్వీశంకరమూలం,
యామాలుమలనేను, రంగయ్యనాయుడు, చక్కరకెట్టి, ఆదివా
రాయణకెట్టి, కె. భాస్కరం, వెంకటరంగంనాయుడు, చూపి
పూర్ణలీలకమ్మగారు ప్రేమపద స్వామిగారికి స్వాగతమిచ్చిరి.

మీరు సాలూగదినములు చెన్నపురియందుండినను, శత్రు
ఉదయం 7.80 గంటలకు యామినీపూర్ణలికమ్మగారివేష్టాపిం
పబడిన హిందూయనలికరజాలయము (1.10 అలంగాత్మక
విధి తిరువలిక్కోటి) ను చూచెదరు.

మొందిన వారమున మహావికము కి మందికి సోకను. ఒకరుమరణించిరి. కలరా ఒకరికితగిలెను. ఇతరజ్వరములవల్ల 22 రు మరణించిరి. అని మద్రాసుకార్పొరేషను హెల్తుత్రఫీనరు ప్రకటించుచున్నారు.

ఉదయం మాంబలముష్టిచనువద్ద 'ప్రమాదమువల్ల ఒకవిచారకర
మగు మరణము సంభవించెను. 80 సంవత్సరములవయసుగల
శ్రీ వైదాపిలనుండి మాంబళమునకు టిక్కుబ్బుతీసికొనెను.
మాంబళమున నిలుచని తిర్రాండ్రోముపట్న ప్రెస్సులో ఆమె
ఎక్కెను. బండి మాంబళండ్లచనువడు వచ్చునరకి బండిపోవు
తున్నను వృద్ధురాలు బండినుండి క్రిందికినుమకెను. బండినిలి
చెను. ఆపెను బలమగు గాయములు తగలెను. కొంతకాలమునకు
ఆమె మరణించెను.

సము:—తమిళ, ఆంధ్రజిల్లా కార్మికుల సంఘముల యాజమా
న్యమున రేపు సాయంకాలము తిరువళ్ళిక్కేటి సముద్రతీరమున
6 గిలిపిరంగసభ జరుగును. క్రైస్తవంపన్యాసివారికి సన్మాన
పత్ర మొసంగబడును. స్వామివారు ప్రస్తుతపరిస్థితులనుబట్టి
ఈపత్రికనుచేయుదురు. మూలానా యామాబు హుస్సేనుగారు అధ్య
క్షులుగా నుండుదురు.

గారు పి.టి. శ్రీనివాసాచారిగారు నిన్న రాత్రి మెట్టపాలెం మె
యిలలో పోయిరి. స్వామీజ్యకాననసభా సమావేశమునకు
నిన్న రాత్రి రంగస్వామి అయ్యంగారు సిమ్మకు వెళ్లిరి. లాహో
రునందుజనగమస్త మస్తింలీరుసమావేశమునకు అబ్దుల్ హమీదు,
హాసీ మహమ్మదుగాడ్లు నిన్న రాత్రి చెన్న పురినుండి ప్రయాణ
మైరి, నిన్నటిదినము రంగూరునుండి ఆగ్రాప్రేమరువచ్చెను. సివిలు
జస్టిసుకమిటి సభ్యులగు సర్ పి. డోకాచారి డాక్టరు డి.
సోజుగాడ్లు ఆస్థీమరునందు వచ్చిరి. డోకాచారిగారు నిన్న రాత్రి
తిరుచినాపల్లికి వెళ్లిరి. జూలై 17 వ రోజు వీరు పాట్నూరు
వెళ్లెదరు. లెస్లి నెంటు మెకలుగారు నేటిదినము ఉదయం కొ
ళ్లంబునుండి చెన్న పురికివచ్చిరి.

ఆ.క.తా., పు. 19:—రెన్నదీశుర్య సంబంధమున పి. వి.
భాగ్యవతు అంగీకరించినను తనకు గుర్తిండుటకు కలిగిన
దునియ్యటచే మూలాదిత్యుడే సేవనీయించే వనదినేయును.

అర్కాటు శ్రీనివాసాచారివీధి బెంగులూరుసిటీ
 ఈకంటేనివాడు నుగంధ ప్రర్యుతులను వ్యాపితులనుగా
 ను చాలనమ్మకముగాను తమారుచేయుదురు. వీరిపంపిన మం
 చిగంధపు కత్తులను (అగరుఃకుటు డినుఃద్దీః అనబడువాని వం
 టిని) మేకుండుకొంటేమి. ఇదిచాలబాగుగానున్నది. ఒక బెటెల్లో
 144 పత్తులుంటును. బెటెల్లెల ఒకరూపాయి మూతవేసి వీరివద్ద
 నిలకను అందిరు దక్కాడై కన్ను పునునీ మతాదు లక్ష్మీవర్మల
 ను తేరువేత రగములకత్తులను నుగంధపుకాములూ రూపి కానుకలిక
 లు వానులూ రూపి కానునూర్ద మంచిగంధపుకత్తులు అమ్మకపులు
 గెంటులు నున్న నుకన్పియును కొంటును. కలమలవారు బె
 టెల్లెలూ పూవులూ విక్రయింతురు.

[illegible]

రయతుఃయొక్కయు నిన్ను బాతుల యొక్కయు బా
తులను బరించి తీరవగా మాట్లాడి యాకాశముదరుచు నం
సగ్రురణములన్నియు వీరి కేయములను నురించి కల్యేక కర్ణతను
జానలెనిచి చాన్ద్రీయ చందుగాదు చెప్పిరి.

నర్. పర్యవేక్షకులగు నుత్తమములు మాన్యును
గాన జకాబుచేసి ఒక్కసారి ఒక్కమారు వచ్చెను. గాన
పాపము ఆకాశమునందు కాంతివలె గూడుకొనుచున్న
ను, ఇట్లొకసారిగాను విద్యా విమలమునను ఒక్కచో వృద్ధి
నొందుట ఆశ్చర్యకరమని చెప్పెను. ఇది శుభమును కాలనిని
వి. మంత్రము మిక్కిలిపాటువడుచుండే గాని ద్రవ్యము లేక
పోవుటలను కన్పడుచుండెరి. ఇకమాండట్టిదియిందే గూడవని
ఆశుని చెప్పెను.

(౧॥ ౧౧॥)

బోల్లి విను కుప్పి కేసులో కాన్పురులో సెవన్సుజ్జి
హెచ్. యి. హోమగారు శేషు తీర్పు చెప్పిరి. ముద్దా
యాల కందరికిని చెరిశాలుగండు క తిననశ్చ విధించెను (అ.పే)

మనః శుభ్రత పుష్పవన దాక్షిణ్యం. నారాయణ
గారి నిరంకుశమహిమ నుండవని జిల్లా మేజిస్ట్రేటు మఝ్యం॥
ఉత్తరపున కరివెన.

సత్యగ్రహమును చూచి కా గ్రహవారై వెకంపంటి
వెడలిపావుటకు దైవసహాయమును కొందు పూర్వారథకా
యిబులను సగర్వహించువులు (బాప్తాబోక్సోనులును కొందరు
కత్తెల జపార్జనులను ఎరువునున్నార.

వై. శివ ప్రకాశం ఆంధ్ర లింగ విశ్రాంతియందున్నాడు హి
మ్యుధరణప్రస్తుతమహమ్మదీయ ఆంధ్ర లింగ మధ్యనివేలం ను
భ్యుత్పన్నం తెలిసిరి. అభ్యుత్పన్నం ప్రకటనతో సరియైన వ
టు నిశ్చయ చేసుకొ.

టి. కే. మాధవమూర్తిగారి వ్రాసిన ఈ గ్రంథమును పూర్వము
 చేసి. ఎందుచేతనో తెలియదు. కాబట్టి ఇది పరిశీలించి,
 (అవేంద్రం చెరసాల) గారికి యిది కట్టి యి
 బ్బించుటను లేపు. వారికి పుస్తకములను వార్తాపత్రికలను
 గూడ నిచ్చుచున్నార. వై. కం. త్యాగమా (పాఠశాల) పురికి
 పేర్కొని ను. స్థానమునందలి తియ్యల కందరిని మాతస్వామి
 ముకతినాచి. కొందరు మాతస్వామిని. నోవ్వుచుకొని. యి
 న్నత్యాగము లేవనచు చేయగూడదని మాధవమూర్తిగారిని.

పథుర్వయవారికి విన్నవించుకొనున ప్రతిభుల
నొకడు ఒకడు వచ్చిరి. దొరకనమచారంగను ఏమియును
నిర్ధారణజేయలేదు. కాదుగా అలాగింది పుష్కరించెమని
కలిగిన అడుగు నడిచెను. (అ. పే.)

బోల్చివికు నుట కేసు

విశ్వవిద్యాలయముల సభ

రాజకీయ నిధి ప్రారంభించెను.

నిన్న (19 వ తేదీ) ఉదయమున సిద్ధూలో భారతరాజన సభా మండలిరచన విశ్వవిద్యాలయముల సభను రాజకీయ నిధి ప్రారంభించెను. ఇండియా బర్సాదేశములలోని వివిధ విశ్వ విద్యాలయముల ప్రతినిధులు 52 మంది వచ్చిరి.

సభ ము కురియుచున్నను ప్రేక్షకుల స్థానములన్నియును నిండిపోయినవి. సర్ ఎడ్వర్డు మెక్లాగను, సర్ మఫీ, భారత సేనాని, సర్ సరసింహేశ్వరశర్మ, సర్ యిన్నెసు, సర్ బ్లాక్లెయి, బట్లెరు సర్ విత్సే, మజాతియా గార్లు మున్నగు ప్రముఖులు పలువురు వచ్చిరి. చాలమంది భారత సామ్రాజ్య ప్రేక్షకులూడ వచ్చిరి. సరిగా 11 గంటలకు రీడింగ్ ప్రభువు వచ్చి ఉపన్యసించెను. ఈ క్రింది ప్రతినిధులు వచ్చిరి.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము

ఫజలహు (మంత్రి) సర్ సీలరత్న సర్కారు, సర్ హేరంబచంద్రమిత్ర, డివరెండు అర్హులూడ గార్లు.

బొంబాయి

సర్ నెటల్వారు, సర్ లాలుభాయి సా, ప్రొఫెసరు వి. కె. కేలు, గార్లు.

మైసూరు

ఎస్. సుబ్బారావుగారు.

పంజాబు

సర్ మొయిసార్లు మియాను పబ్లిహుస్సేను, ఉల్లూ, మంచల్లూలు, ప్రొఫెసరు కాక్స్ పగార్లు.

పాట్నా

సుల్తాను అహమదు, లాంబర్లు, సర్కారు, బోరసు, సాహెబ్ గార్లు.

ఓస్సానియా

నవాబులు నవాబుజంగు బహదరు మనూదుజంగు బహదరు గార్లు.

చెన్నపురి

రివరెండు మెక్స్ లూలు, టిటిలు మొయిల్లు, డిల్లీ బి మెన్లర్ రామచంద్రారావు, జి. ఏ నక్షేతం గార్లు.

అలహాబాదు

డాక్టరు ధారు, డాక్టరు పుసారు, ప్రిన్సిపలు భువ, ప్రిన్సిపలు కాసంటు, డాక్టరు భట్నగరు, ప్రిన్సిపలు కేమెర్లీ గార్లు.

లక్నో

డాక్టరు భాలు, రాహుకుంద ముఖర్జీ, గార్లు.

రంగూను

ఏ. కాంబెలు, ఓమెనుగార్లు.

అలిపూరు

డాక్టరులు జయనాథ్ అహమదు, హైదరు, ట్రిగెను, గార్లు.

డక్కా

హరటాను, ముజుందారు, ఖోషగార్లు.

ఢిల్లీ

డాక్టరుగోరు, ప్రిన్సిపలు ఖుబురాం, చలలను, గార్లు.

నాగపూరు

హంటరు, లూప్లెను, మదను (మేయో కళాశాల అత్యున్నత) గార్లు ప్రతినిధులుగా వచ్చిరి. విద్యావిషయక స్థిర సంఘసభ్యులు 5 నుండి సర్ సర్వాధికారి, మాల్వీ మహా ముదు యాకులుగా రిద్దరు మాత్రమే వచ్చిరి. పండిత మదన మోహన్ మహాలాస్య (కాశీ) డాక్టరు సిద్దికు (పిన్యానియా) రివరెండు ఎంగు (డిల్లీ) గార్లుగూడ వచ్చెదరని తెలియుచున్నది. సర్ అశుతోషము ఖర్జీ డాక్టరు పరంజీగార్లు రాలేదు. రాజకీయ నిధి కమిషన్ గుండు భారతరాజనసభసభ్యులును కూర్చుండిరి. రీడింగ్ ప్రోక్లెస్, పంజాబుగవర్నరు రాలిన్సును ప్రభుదంపతులును సువాగూడ వచ్చిరి. రాజకీయ నిధియపన్యాసము ముగిసినపిమ్మట రెండగం టలపేర్లు పభజరినది. సభాచర్య రహస్యముగా సుంచబడెను. విద్యార్థుల ఉపదేశకసంఘములకు బదులు విశ్వవిద్యాలయసంఘ ముల సేర్వకవలెనను. ఆ సంఘము లో విశ్వవిద్యాలయ ప్రతినిధులును రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వ ప్రతినిధులును సభ్యు లుగా నియమింపబడినవి హరటాను (డక్కా విశ్వవిద్యాలయము) గూడ చురపాడించిరి. ప్రభుత్వప్రతినిధులు సభ్యులుగా నుండ గూడనని చాలమంది వాదించిరి. చాలచర్య జరిగినది. ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు అంగీకూడదను నవరణ సాగినది. సవరింపబడిన తీర్మా న మోహరింపబడెను. ఆనకూలము 18 మంది, ప్రతినిధులు 10 మంది. ప్రిన్సిపలు సి. వి. రామసుగారు నిన్నవచ్చిరి. సాయంకాలము ప్రతినిధులును సర్ సరసింహేశ్వరశర్మగారును కలిసి కూర్చుండి భాయాపటమును తీయింపబడిరి. (ఆ. ప్రి)

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము

మెట్రిక్యులేషను కరీక్ష

1924-మార్చి ఏప్రిలు

మొదటితరగతి—12
రెండవ తరగతి—9
మూడవతరగతి—1 7 14 21 అండు 24

బి. ఎ డిగ్రీకరీక్ష ఏప్రిలు 1924

రెండవ భాగము గూపు (2 వ)

మొదటితరగతి—181 1816
రెండవతరగతి—86 88 95 97 104 122 126
130 967 1284 1379 1606 1619 1628 1636 1637 163
2176.

మూడవతరగతి—85 87 92 93 96 101 103 105
106 109 110 112 113 114 118 119 120 121 124 125
127 128 129 133 134 135 137 139 141 145 147 148
151 152 153 159 161 164 166 168 169 170 172 174
176 178 179 180 961 966 968 969 971 972 973 975
1031 1032 1033 1034 1036 1038 1378 1380 1382
1383 1387 1389 1390 1392 1394 1604 1608 1610
1615 1517 6121 1622 1624 1626 1627 1634 1635
1638 1640 1641 1643 1644 1648 1649 1651 1652 1945
1946 1947 1948 1949 1954 1955 2174 2180 2181.

గూపు (3)

మొదటి తరగతి—218.
రెండవ తరగతి—219 227 229 230 233 234 235
242.

మూడవ తరగతి—217 220 221 222 223 224 226
228 231 232 236 238 239 240 243 244 245 246 247
248 249 250 251 253 255.

రెండవభాగము గూపు

మొదటి తరగతి—272.
రెండవ తరగతి—266 289 308 325 332 339.
మూడవ తరగతి—257 258 259 260 262 263
264 265 267 268 269 270 271 275 277 279 279
280 281 282 283 284 285 286 287 288 290 291
292 294 295 296 297 298 300 301 302 303 304
306 307 310 311 312 313 315 317 319 320 321
322 323 324 326 327 328 329 330 331 333 334
335 336 337 338 340 341 342 343 348 350 351
352 354 355 356 976 977 978 979 980 117
1400 1401 1402 1403 1404 1405 1406 1407 1409
1410 1412 1413 1414 1983 2194 2195

బి. ఏ. హానరు

డిగ్రీకరీక్ష మార్చి 1924

బ్రాంచి 1-గణితము (మాధుమాటికసు)

మొదటితరగతి—17 26 151
రెండవతరగతి—16 18 140 146.
మూడవతరగతి—2 9 19 20 21 22 30 138
141 142 143.

బ్రాంచి 4 మెంటలు మోరలు సైన్సు

మొదటితరగతి—74
రెండవతరగతి—64 69 72 75 76 77.
మూడవతరగతి 61 62 66 67 68 70 73.

ఎం. ఏ. డిగ్రీకరీక్ష మార్చి 1924

బ్రాంచి (మాధుమాటికసు) గణితము

రెండవతరగతి—8
బ్రాంచి 2 మెంటలు మోరలు సైన్సు
రెండవతరగతి—10
మూడవతరగతి—15

సెనెటు పరీక్షా భాను జే. మోన్స్ మను బి. ఏ.
20.8.1924 } మాసేజరు యిస్. ఛార్జి

అలిపూరు బాంబుపాక్షరి

విచారణ నిన్న ప్రారంభమైనది

ఈ కేసులో యశోదరంజనపాలు, అనవీకాంత భట్టా చారిగార్లు ముద్దాయిలు. పోలీసువారు మణికోలా బారక్సు లను సోదామాడగా ఆరుబాంబులు దొరికెను. అపుడాగిడిలో ముద్దాయి టిద్దరును మరయొకడు నుండిరి. మాడనవాడు పాక్ పోయెను; అని పోలీసువారు తెలిసిరి. (ఆ. ప్రి)

నాభా అకాలీ కేసు

19 వ తేదీ విచారణ

నిన్న ఆర్డరు సాక్ష్యమిచ్చిరి. ఒక కుసాకీగుండు తన తొడకు తగిలెనని ఒకసాక్షి చెప్పెను. తనయింటితలుపు రెక్కకు గుండుతగిలెనని ఆర్డరునెంగు (జయిబో) అను సాక్షి తెలిపెను. రాత్రివేళ అకాలీలు పోలీసులును సైనికులను తలపడుటచే అకాలీలు గురుద్వారమును వదలిపోవలెనని నేనాజ్ఞాంబితినిగాని అ ఖండపాతమును క్షణకాలమైన నాపలేదు. అకాలీలు గ్రంథనా హేబునవారిని మోయవపుడు కాళ్లకు జోళ్లనుతోడుగుకొనియే యుండిరి. అది గొప్పతప్పు అని నాభా సహాయోద్యోగి సర్దారు గురుదయాలసింగుగారు తెలిసిరి. (ఆ. ప్రి)

ఇరిగేషను బిల్లు

సెలెక్టు కమిటీ సమావేశము

జమిందారుల రైతువారి భూస్వాములపక్షపు న్యాయ వాదులను ఇతర సాక్షులను ఇరిగేషనుబిల్లు సెలెక్టు కమిటీవారు విచారించిరి. 18 వ తేదీతో ఈవిచారణ ముగిసెను. 19 వ తేదీ మధ్యాహ్నము చిత్తును పరిశీలించుటకు సెలెక్టు కమిటీవారు సమావేశమైరి.

కర్ణ రోగములను పూర్తిగా పోగొట్టునివారిణి

నేను బాధపడుచుండిన చెవి సంబంధమైన చిక్కురోగమును గురించియు తిరునల్వేలిజిల్లా, కష్టా పురవాసియును, ప్రస్తుతము చెన్ననగరము, ఆర్మీని యకావీధిలో, నెలకొని గల భవనమునం దున్న పండితస్వామి ఎస్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు చికిత్స చేసి నావ్యాధిని పూర్తిగాబోగొట్టిన విషయమును గుఱించియు కొన్నివిషయములను ఈదిగువ తెలుపు చున్నాను. 14 సం॥రములకుమునుపు నాపెద్దతండ్రికి కోపము వచ్చి నాచెవిపైన తీవ్రముగా చేతితో కొట్టెను. అందుచే నాఎడమచెవిలో నెప్పిఎక్కువగా నుండె ను, చక్కగా వినబడకుండెను. కొన్ని బోషధములను ఉపయోగించుటచే కొంచెము వాసియైనది. అయి నను అప్పడప్పుడు నొప్పివచ్చుచుండెను, చక్కగా వినటకు వీలైనదికాదు. కొంతకాలము క్రిందట ఎడమవైపు ముఖము వాపుగాను, చెవిలోనెప్పి యు నుండెను. నేను మిక్కిలి వ్యాకులముగానుండిని. కొన్ని రాత్రులు నిద్రలేకనేగడపితిని. స్వల్పకాలము మాత్రమే పండితులవారు చికిత్సచేసి నాబాధలన్ని టని బోగొట్టెనని మిక్కిలి సంతోషముతో తెలుపు చున్నాను. పండితులవారు యదారవాదులు, మిక్కిలిశ్రద్ధతో పాటుపడెదరు. వారు రోగిని పరి త్సించుటకు రుప్ 5/లను పుచ్చుకొనెదరు. వారు ఏ వ్యాధికిగాను పూచీనీయరు. వారి చికిత్సలన్నియు ఒత్తిదబ్బుతము, శాశ్వతము. వారు అనేక కఠిన వ్యాధులను బాగుచేయుటను నేను స్వయముగా కూచితిని. వారు తీసుకొను మొత్తము చాల అధి కము, అయితే అందులో ఆశ్చర్యమేదియు లేదు. కె. టి. కోమకమేశ

క్లార్కు, చెవిన్యూ సెక్రటరీలు,
మద్రాసు, తి-రి-28.

(తరుణ (15))

ॐ नमः

కామమహానామ సంస్కృతమును, నవల విద్యాదురంధ
రమును కవీశ్వర పారిజాతమును, వ్యవసాయాభిలాషమును
భాగవతసంస్కృతమును వర, గౌరవనీయులైన శ్రీ, శ్రీ శ్రీ
కృష్ణాచార్యులు వ్రాసినవలయును, బి. ఏ. బి. యల్. గారు
భాగవతమును వ్రాసి, గృహభవే మహాత్ముడును. తిలక
పదముగా జూపిరి. వ్యవసాయాభిలాష గలిగిన కృషిమహులకు
కమలమలన కేళికామల వ్యవసాయాభివృద్ధి గెల్పవలయునని

మ.కాం. అనకాపల్లి 16.5.24.

క్ర.	సం.	వి.	వాదంగార్లు ఒంగోలు వట్టరాములలో	దండమూరి రత్నయ్య గారు	౧	౦	౦
			వనూలుపరచిన మొత్తం వివరం.	గుంటుపల్లి లక్ష్మయ్య గారు	౨	౦	౦
౧౦.	౧౧.	౧౨.	ఒంగోలు	యీ కోటయ్య గారు	౨	౦	౦
			నేతి వెంకటసుబ్బయ్య	యీ సుబ్బయ్య గారు	౨	౦	౦
౧౩.	౧౪.	౧౫.	ఒక భక్తుడు	కొమ్మనేని రత్నయ్య గారు	౧	౦	౦
			ఇటికాల నూర్యవారాయణ	రావూరి పెదశేషయ్య గారు	౧	౦	౦
౧౬.	౧౭.	౧౮.	కొండపి రామకృష్ణరావు	నిమ్మగడ్డ వీరయ్య గారు	౧	౦	౦
			ముగ్గురు భక్తులు	వధిర వీరాస్వామి గారు	౧	౦	౦
౧౯.	౨౦.	౨౧.	పంచాగ్నుల నూర్యవారాయణగారు	నిమ్మగడ్డ హరిశ్చంద్రయ్య గారు	౨	౦	౦
			టి. యి. శ్రీనివాసాచారిగారు	గుంటుపల్లి భద్రయ్య గారు	౨	౦	౦
౨౨.	౨౩.	౨౪.	ఒంగోలు వాసుదేవరావుగారు	పొందూరు వీరయ్య గారు	౨	౦	౦
			మల్లవరపు సుబ్బారావుగారు	దండమూరి అమ్మయ్య గారు	౧	౦	౦
౨౫.	౨౬.	౨౭.	గొల్లపూడి కామేశ్వరశర్మగారు వగైరా	ముప్పాళ్ల సుబ్బయ్యగారు	౧	౦	౦
			మంగళగిరి	చాగంటి పెదహనుమయ్య గారు	౨	౦	౦
౨౮.	౨౯.	౩౦.	అంచె శివయ్య, నందూరు వెంకటరంగ	శ్రీమతి బండారుపల్లి రంగనాయకమ్మ గారు	౩	౦	౦
			చార్యులువగైరా గార్లు మంగళగిరి తిరుణా	యీ హనుమంతరావు గారు	౫	౦	౦
౩౧.	౩౨.	౩౩.	లలో డబ్బీలలో వనూలుచేసిన తాలూకు	దండమూరి రామస్వామి గారు	౧	౦	౦
			వోలేటి వీరరాఘవయ్యగారి గుజార్లు	వరదా సుబ్బయ్యగారు	౧	౦	౦
౩౪.	౩౫.	౩౬.	వనూలువివరము	బండారుపల్లి చెంచయ్యగారు	౨	౦	౦
			తుమ్మలగంటి కేశవరావుగారు	ముప్పాళ్ల పానయ్యగారు	౧	౦	౦
౩౭.	౩౮.	౩౯.	రాజుపాలెం లక్ష్మీనారాయణగారు	చాగంటి పుల్లయ్యగారు	౧	౦	౦
			ముదికొండ వీరభద్రయ్యగారు	గుంటుపల్లి వెంకటప్పయ్యగారు	౧	౦	౦
౪౦.	౪౧.	౪౨.	కొత్త పెదవెంకట సుబ్బారాయుడుగారు	చాగంటి పిచ్చయ్యగారు	౧	౦	౦
			బండారుపల్లి వెంకటసుబ్బయ్యగారు	రావూరి చినశేషయ్యగారు	౧	౪	౦
౪౩.	౪౪.	౪౫.	కొత్తపున్నయ్యగారు	పేరేచర్ల గ్రామస్థులు	౨౦	౦	౦
			ఇనగల్లు	మాచిరాజు రామమూర్తిగారు మనియార్లరు			
౪౬.	౪౭.	౪౮.	కామరాజు రామయ్యగారు	ద్వారా శేషలెత్తాలూకా ప్రభువనభలో			
			కొణికి పాపయ్యగారు	తిరువేంగళాచార్యులుగారు యిచ్చినది.	౨	౦	౦
౪౯.	౫౦.	౫౧.	యీ చెంమరామయ్యగారు	సమృతిపత్రముల డబ్బాలో వున్నది.	౦	౧	౩
			వంగిపురం	మద్ది రాధాకృష్ణయ్యగారి గుజార్లు క్రింది			
౫౨.	౫౩.	౫౪.	వంగిపురం చలపతిరావుగారు	తప్పింపుప్రకారమైన వివరాలు.			
			మద్ది రాధాకృష్ణయ్య, వజ్రాల రామరెడ్డి	తాడికొండ			
౫౫.	౫౬.	౫౭.	గార్లు ౩-౫-౨౪, ౪-౫-౨౪ న యీ క్రింది	కొంతరాజు రామయ్యగారు	౩	౦	౦
			తప్పింపుప్రకారము వనూలుపరచి యిచ్చినారు.	ఒక భక్తుడు	౫	౦	౦
౫౮.	౫౯.	౬౦.	పొన్నెకల్లు.	ఒక భక్తుడు	౨	౦	౦
			గుర్రం రత్నయ్యగారు	వంగల సుబ్బయ్యశాస్త్రిగారు	౧౦	౦	౦
౬౧.	౬౨.	౬౩.	దొంతిరెడ్డి రామరెడ్డి గారు	సోము మల్లయ్యగారు	౧౦	౦	౦
			యేరువ బాలకోటిరెడ్డి గారు	మల్లపల్లి మృత్యుంజయఅయ్యవార్లంగారు	౫	౦	౦
౬౪.	౬౫.	౬౬.	పాలేటి సుబ్బయ్య గారు	గార్లపాటి హనుమంతరావుగారు సత్యైవప్లి			
			కొటూరు రాఘవయ్య గారు	తాలూకాలో వనూలుపరచి యిచ్చినది.	౪౦	౦	౦
౬౭.	౬౮.	౬౯.	పప్పల బాపిరెడ్డి గారు	శ్రీకాకుళం పట్టాభిరాములుగారి గుజార్లు			
			కొత్తమాను పేరయ్య గారు	చీరాల తిరుణాలలో డబ్బీలవనూలు.	౨	౦	౦
౭౦.	౭౧.	౭౨.	యీ సుబ్బయ్య గారు	బజారులో డిటోగారికి దొరికినది	౦	౨	౦
			గుర్రం క్రష్ణయ్య గారు	రూపాయనోటు మారకం వట్టంతాలూకు	౦	౨	౦
౭౩.	౭౪.	౭౫.	శ్రీమతి పొన్నెకంటి పేరమ్మ గారు	ప ము ప్రసాదరావుగారి ద్వారా గొడ			
			గ్రంథి అప్పయ్య గారు	నర్తి లక్ష్మీనారాయణగారు కుమారుని			
౭౬.	౭౭.	౭౮.	కంఠేరు	ఉపనయనసందర్భమున యిచ్చినకట్నం	౫	౦	౦
			నిదుముక్కల వెంకటేశం గారు (పెండ్లిలో)	మద్ది రాధాకృష్ణయ్యగారు యీ క్రింది			
౭౯.	౮౦.	౮౧.	వట్టిజొన్నల సుబ్బారెడ్డి గారు	తప్పింపుప్రకారం వనూలుపరచి యిచ్చిన			
			పొన్నెకల్లు	మొత్తం.			
౮౨.	౮౩.	౮౪.	తంగ రత్నయ్య గారు	తెనాలి			
			కోట రాఘవయ్య గారు	మండూరు సాంబయ్యగారి కుమార్తెవివాహ			
౮౫.	౮౬.	౮౭.	మట్టుపల్లి చలమయ్య గారు	సందర్భమున	౧౦౧	౦	౦
			కోట రామయ్య గారు	ధూళిపూడి			
౮౮.	౮౯.	౯౦.	గొర్రవారిపాలెం	తలవర్తి బాపయ్యగారు కుమారుని వివాహ			
			ఒక భక్తుడు	సందర్భమున తెనాలిలో యిచ్చినది.	౧౧౬	౦	౦
౯౧.	౯౨.	౯౩.	పణివరం	రేపల్లె			
			పణివర వెంకయ్య గారు	బొలికెట్టి బాపయ్యగారు కుమారుని వివా			
౯౪.	౯౫.	౯౬.	రేటూరి వెంకటప్పయ్య గారు	హ సందర్భమున తెనాలిలో యిచ్చినది.	౧౬	౦	౦
			గరికపాడు	చుండూరు చినఅంకయ్యగారు కుమార్తె			
౯౭.	౯౮.	౯౯.	పొలికెట్టి రామయ్య గారు	వివాహ సందర్భమున తెనాలిలో యిచ్చినది.	౪	౦	౦
			ధూళిపాళ రోశయ్య గారు	తెనాలి			
౧౦౦.	౧౦౧.	౧౦౨.	నకలా కోటయ్య గారు	బ్రహ్మాండం నరసింహంగారు వారియింట్లో			
			బండారుపల్లి	కుభకార్యమందు యిచ్చినది.	౫	౦	౦
౧౦౩.	౧౦౪.	౧౦౫.	దండమూరి గోపయ్య గారు	మర్రిపూడి			
			పాను ఈశ్వరశర్మ గారు	మల్లాది వెంకటసుబ్బయ్యగారు కుభకార్య			
౧౦౬.	౧౦౭.	౧౦౮.	బండారుపల్లి పానయ్య గారు	ములో యిచ్చినది.	౫	౦	౦
			చాగంటి రామయ్య గారు	నేథాంతం శంభుశాస్త్రిగారి గుజార్లు గుం			
౧౦౯.	౧౧౦.	౧౧౧.	గుంటుపల్లి వీరయ్య గారు	డవరపు సీతారామయ్య గారు కుమారుని			
			ముప్పాళ్ల అప్పయ్య గారు	ఉపనయనసందర్భమున ముప్పాళ్లలో యిచ్చి			
౧౧౨.	౧౧౩.	౧౧౪.		నది.	౫	౦	౦

మద్ది రాధాకృష్ణయ్యగారు యీక్రింది వారే

అవలన పనులుపరచి యిచ్చినది.

పాస్వెకల్లు

గంధ్యాల లక్ష్మీరెడ్డి గారు ౨ ౦ ౦

బంధూపల్లి

అగ్రానంతుల వీరరాఘవయ్యగారి ద్వారా

యీక్రింది తప్పిల్లుప్రకారం పంపాలనది.

ఆరేపల్లి

అన్నదానం చిదంబర అవధాన్లు ౦ ౪ ౦

పొదిలవారిపాలెం

జవ్వది రత్నయ్య గారు ౦ ౪ ౦

చెరుకుపల్లి

ఒక దేశభక్తుడు ౦ ౦ ౦

మొత్తం ౨౦౦ ౯ ౩

నరసాపురం

తైలరోన్నతపాతశాల

మే 18:—మా తైలరోన్నతపాతశాల మూలధనము నిమిత్తము వాగ్దానపు పట్టిలు రెంటిని యిదివరలో వివాదాత్మక పంపియ్యుంటిని. ఇప్పుడు తిరిగి యింకొకటివలెనను పంపగలిగినందుకు చాలా సంతోషించుచున్నాను:—

శ్రీరాజా కలివిండి మమర లక్ష్మీనృసింహరాజు బహుద్రగారు, మొగల్తురు రు 500; శ్రీరాజా కె. అప్పల నరసింహరాజు బహద్రగారు మొగల్తురు రు 500; పోలిశెట్టి జగన్నాథంగారు కొప్పరు రు 500; గ్రంథి వెంకటరెడ్డినాయుడు బియ్యం బియ్యం గారు కీర్తిశేఖరై న రామమూర్తిగారిపేరిట రు 500; సుదురుమాటి శేషయ్యగారు రు 150; పెనుమత్స్య రంగరాజుగారు వెంప రు 125.9.6; న కోడా పెంటు సాపేబుగారు రు 100; అనంతవల్లి వెంకన్నగారు రు 100; అనంతవల్లి నరసింహంగారు రు 100; పెద్దావరామచంద్రరావు గారు పోలిసుబు ఇస్సెన్సరు నెల్లూరుజిల్లా రు 100; వస్తాడు వెంకటస్వామిగారు రు 100; నిడమెల లక్ష్మీనారాయణగారు రు 100; జుమ్మెపాపేబుగారు రు 50; సమం వెంకన్నగారు రు 25; తరువాత నింకొక ఆరుగురు ప్రాతవిద్యార్థులు అయిదేసి రూపాయిల చొప్పున రిజిస్ట్రేషన్ చేయించు కున్నారు. ఇంతవరకు పట్టిన్నటి మొత్తము రు 9900.9.6 లు మాత్రమే అయినది. అధనము ఇరువై లేక ఇరువైయ్యేవల రూపాయిలైన యీ తరుణమున ప్రోగుజేసినగాని తైలరోన్నతపాతశాల తిరిగి పూర్వపుయున్నతస్థితికి రానేరదు. అనగా యిప్పుడు ప్రోగుజేసెడి ధనమువిదవచ్చు వడ్డీవలన పాతశాలకు ఏలేటను వచ్చు వత్తము పూరవలెను. అప్పుడు మూలధనము మూలధనముగా నిలిచియుండును. కాట్టి ప్రాతవిద్యార్థులు ఈతరుణమున మరచక వారి యథాశక్తిని తోడ్పడి పాతశాలను తిరిగి యున్నతస్థితికి రప్పించవలెనని ప్రార్థించుచున్నాను. ఇంకను వందలకొలది ప్రాత విద్యార్థులు విగిలియున్నారు. ఈనెలాఖరువరకు ప్రాతవిద్యార్థులకు రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుకొనుటకుగాను కమిషనరుగారు నెల వొసంగిరి గనుక పాతశాలమును మరుసగూడనివారిని నేను ప్రార్థించుచున్నాను. (స్వకీయవిలేఖరి)

జయపూరు వివాహోత్సవములు

అతిథులను సత్కరించి యిండ్లకు బంపుట

జయపూరులోని వారి దినములనుండియు మహారాజు గారు యెరికిరికిరి వారి ద్రవ్యముతోను మహావత్తములతోను సభలను వహించి యిండ్లకు బంపుచున్నారు. గాను తలకును భగవతాంతులను చాలమంది కొక్కొక్కరికి రు 16/- చొప్పున యిచ్చిరి. దేవీమా బలరాంతురు ప్రతిభలు 15 ౦ తేదీన వెల్లిపోయిరి. ప్రాథమిక రామమూర్తిగారికిచ్చిర బహు మూసలు సుమారు రు 10, 000/- చేసెను. కొంతవత్త వలన కొలలును రెండుయెలుగు పిల్లలను, ఒక పులి పిల్లను, ఒక యెనుగు గుఱుడు, ఒక బంగారుపరికరమును బహూరించెను. రామమూర్తిగారి మనమూల యేర్పాటులకొరకై రాజాగారికి మరొక వేయి రూపాయలై యిచ్చెను. ప్రాథమిక రామమూర్తిగారు సామానులను మొదలగువాని నిదివరకే పంపిరి. వీరు దీక్షింబరు నెలలో చెప్పినట్టికి జేతురు. ఇదిగాక వివాహసందర్భమున తిరిగి గావున పాత మొదలగు యేర్పాటులన్నియు వచ్చిన అతిథుల కెట్టియిచ్చుండులు కలగజేయవలెనని చాలా వాడుకనున్నది. (ఒకవిలేఖరి)

చిత్తూరు వార్తలు

మే 15 మనవురపాలక సంఘమువారు పీఠులలో కాల్యముకట్టటంబుగాను గతకొంతలలోపాపాదలు 50000/- యాదై నేలయ్యాలు అప్పటిని దశ మొత్తమును 80 కంటలతో తీర్చివేయటాను తీర్మానమును పూర్తిచేసిరి. యాదినయములలో కట్టుపేయర్లకు ఎంతయు అయ్యెనులేదు. అప్పుటికి వసుంధర వేదాంతం ఆచారము కట్టు పట్టకులకున్న విభజనగా నింపవచ్చునని ప్రతిపాదించు న్ను తనకుకట్టు ఆచారములలో 1/6 భాగమును కట్టుపేయర్లకు యిచ్చు ఆచారములేదని ఒకరికివచ్చు మొత్తము ఆచారములలో 1/6 భాగమునకు ఎక్కువలేనంటా నుంటు మొత్తము యిచ్చు యూరెక్కు పిమ్మటగా కట్టుపేయర్లులే ఈమొత్తమునకు కాబడినట్లు కేసుకూడదని మన్నించియున్నారు.

ఈపద్ధతిని అనుసరించియే మ-రా-రా-శ్రీ శ్రీయుక్తి సి. వీరస్వామయ్యంగారు వారు వి. ఎ. బి. ఎల్. ఎమ్. ఎల్. ఎ. కురుమేనుగా నుండినకాలములో అప్పటియకనే ఆదాయములోమిగులపెట్టి మనయూరితోసంకపేట గిరిపేట జండా మానుపిడి బాలనుండం మొఁదలిపిడి ప్రామాణివీధి గురప్పవాయుకుపిడి పట్టణంబులలో కాల్యలను కట్టిందియున్నారు. ప్రస్తుతం చేరుమేనువారు ఆతిరు న చేయక అప్పుటికి కాల్యల కట్టెలను చేయడం ఎంతయు యుక్తముగా తోచలేదు. మఱిన్ని, అప్పుటికినట్లుయే దానిని తీర్చడమునకు వచ్చు ఆ హెచ్చించుటయిననే గాని వేరూరైన మీయి కనుక దిలేదు. ఇప్పుడువుండే పన్నులే ఎక్కువ అని జనసామాన్యులు మొఁదలినుచుండగా యింతకంటే శుభములు హెచ్చించడం జనమమృతమునకు విధముగా నుండున్నది. ఈవిషయమును గురించి పురపాలక సంఘమువారు మరల యోచించెదరుగాక. (ఒకవిలేఖరి)

విజ్ఞానచంద్రికామండలి - బెజవాడ

దేశోపయుక్తమయిన గ్రంథములు!

త్వరపడి చందాదారులగ చేరుదు!!

నెం 81 రు లక్ష్మీనారాయణస్వామిసావరి— కీర్తిశేఖర లగు కొమరాజు లక్ష్మీనారాయణగారు రచించిన వాఙ్మయము, ఇతిహాసము, శాస్త్రములు పరిశోధనలు మొదలగువానివిద అమూల్యమగు వ్యాసములు.

చందాదారులకు నెల 2.0.0 ఇతరులకు 2.8.0

నెం 82 రు క్రిందిసాహిత్యోత్త్ర విజయము :— గ్రంథకర్త అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావుగారు, యూరపుండుముఖ ప్రథమమున ప్రాస్తుదేశీప్రజలు రాజకీయ సాంఘిక నిరంకుశత్వమును కూలద్రోసి ప్రజాస్వాతంత్ర్యమును స్థాపించుకొనిన చరిత్రము. యూరపుచర్లత్రయము కూడ సంగ్రహముగ తెలియును ప్రతీకలును, సుప్రసిద్ధ దేశభిమానులను మెచ్చుకొనినారు.

నెల చందాదారులకు 1.4.0

ఇతరులకు 1.8.0

రాబోవు గ్రంథములు:— (1) దచ్చి ప్రజాస్వామ్యము గ్రంథకర్త దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు కడలూరుచెఱుసాలలో వ్రాసినది. (2) ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు — అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావుగారు (3) ప్రతాపరుద్రుడే—చరిత్రాత్మక నవల— మహాకవి కాళ్ళ కూరి నారాయణరావుగారు మొదలగునవి:—

చందాదారులకు పుస్తకము వి. పి. గా పంపబడును, పోస్టుఖర్చులు చందాదారులే భరింపవలెను.

బహుమతి:—అయిదుగురు చందాదారులను చేర్చినవారికి క్రైంచి స్వాతంత్ర్యవిజయముగాని రు 1.4.0 కుప్పకుల ముద్ర గ్రంథముగాని బహుమతి యియ్యబడును. 1924 జూన్ మాసాంతమువరకే ఈబహుమతము యియ్యబడును.

నైబాంరాష్ట్రవాదులు, ఆంధ్రంపై మేనేజరు 175, తనిడెన్సి బహు ప్రాదరాబాదు, (డెక్కా)కు వ్రాయవలెను.

అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు, మేనేజరు.

జీర్ణ సాయనము

అశీర్వాదములన భుజించిన వస్తువులు రక్తమునకు సరిగా మారవు. అశీర్వాద మిగిలిన రోగములకు కారణము. దీనివలన జీర్ణశక్తియు బలము రక్తసామము క్రమముగ కలిగి యున్న మేర్పడి ఆయుధము చేసిండును. 26 మాత్రల దచ్చి నెల రూ 1.4.0. అమృతాంజనముదీపా, మదరాసు - బొంబాయి.

తామర తైలము

దచ్చి 1.5 0.6.0. 12-8 8-8.0.

తామర ఒకవిధమైన చర్మము మిదగాని, వెండ్రుకలలోగాని, లోచర్మములోగాని, గోళ్లలోగాని ముట్టవచ్చును. పురుగులలోని శేదముల బట్టితామరలోను రెండు మూడు శేదములుగలవు.

కాన, తామరతీట, ఏనుగొళ్ల మొదలగునవి గలవారందరు ఈతైలము ఒకసారివాడి చూడగోరెను. దీనిని రాచిననుండునుండదు. చర్మము నలుపెక్కుదు, పుండుపడదు, నెలస్వల్పముండును.

అమృతాంజనం దీపా, మదరాసు - బొంబాయి.

చాకులు - తాళములు

మంగళికత్తులు.

ఆంధ్రసాధులచే చేయబడినవి మేలయినవి.

వెంటనే ధరలక్కాటలాగును వ్రాయుడు.

బి వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్

కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్లు cet.

3081 పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

టెలిగ్రాఫిక్ అడ్రెసు. "ఇంజన్మీను" పెద్దాపురం.

ఎలక్ట్రిక్ పాకెట్టు లాంపు

పూర్తిసెట్టు 15 2.4.0

చేతుకు 15 0.120

బల్బు 15 0.6.0

సిగ్నల్ లైటును స్పిండ్ టాపు 15 1.8.0

హానికాడి, ప్రక్కన స్క్రూ, రింగులవి.

చతురశ్చక్ర దశను 15 0.12.0

మినియోక్రిక్ స్టోర్సు

83, చీనాబజారురోడ్డు,

మదరాసు.

జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము

జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము

జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము

జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము

జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము

జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము

జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము

జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము

జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము

జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము

జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము

జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము

జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము

జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము

జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము

జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము

జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము

జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము

జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము

జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము

జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము

జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము

జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము

జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము

జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము

జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము

జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము

జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము

జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము

జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము

జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము

జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము

జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము

జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము

జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము

జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము

జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము

జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము

జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము, జ్యోతిషశాస్త్రము

Printed and Published by K. Nageswara Rao Editor, Andrapatrika, Power Press, 6 & 7 Thambu Chetty Street, MADRAS.